

คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา

ปีการศึกษา 2561

www.reg.cmru.ac.th

สำนักทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

Office of the Registrar

Chiang Mai Rajabhat University

คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา ปีการศึกษา 2561

สำนักทะเบียนและประมวลผล
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 2561

Office of the Registrar
โทรศัพท์ : 0 5388 5960-80 โทรสาร : 0 5388 5970

บทนำ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นเป็นสถาบันผลิตครู และส่งเสริมวิทยฐานะครูตลอดระยะเวลากว่า 90 ปีและมีจุดเน้นสำคัญในอันที่จะผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ จึงได้กำหนดนโยบายสำคัญในการจะพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนไว้หลายมาตรการ ซึ่งปัจจัยสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีคุณภาพคืออาจารย์ผู้สอน หลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการศึกษา

สำหรับบทบาทและหน้าที่สำคัญของอาจารย์ที่ปรึกษาที่มหาวิทยาลัยได้กำหนด ตามข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาโดยสรุปประกอบด้วย ด้านวิชาการด้าน อาชีพด้านบุคลิกภาพและทักษะชีวิตและด้านการพัฒนาส่งเสริมศักยภาพด้านต่าง ๆ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ได้ให้ความสำคัญกับอาจารย์ที่ปรึกษา เพราะมีบทบาทในการช่วยเหลือดูแลให้คำแนะนำทั้งในด้านการเรียนและการใช้ชีวิตในสังคมให้นักศึกษาสามารถ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมและสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ดังนั้น อาจารย์ที่ปรึกษา พึงต้องตระหนักถึงบทบาทและหน้าที่อันสำคัญนี้ในการพัฒนานักศึกษาในด้านการเรียน การใช้ ชีวิตและการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม เพราะในปัจจุบันสภาพแวดล้อม หรือสังคมเปลี่ยนไป อย่างมาก มีทั้งความเจริญและเป็นแหล่งรวมผู้คนที่เข้ามาแสวงหาโอกาสมากมาย ทำให้เกิดปัญหา ที่ตามมา ปัญหาที่สำคัญคือปัญหายาเสพติด อบายมุข ปัญหาทางเพศ ซึ่งอาจส่งผลถึงนักศึกษา และทำให้ผลการเรียนตกต่ำและออกกลางคันในที่สุด ซึ่งจากข้อมูลในเดือนสิงหาคม 2560 นักศึกษาภาคปกติและภาคพิเศษ รหัส 57,58 และ 59 พันสภาพจำนวน 1,143 คน จากนักศึกษา ปัจจุบันที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียน 1/2560 จำนวน 21,860 คนซึ่งจะส่งผลเสียทางเศรษฐกิจ ต่อตัวนักศึกษาและมหาวิทยาลัยทั้งทางตรงและทางอ้อม ทำให้เกิดการสูญเสียค่าทางการศึกษา รวมถึงคุณภาพของประชาชนในประเทศ ซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญในอนาคต

จากความสำคัญดังกล่าวสำนักทะเบียนและประมวลผลจึงได้จัดทำคู่มือ สำหรับอาจารย์ที่ ปรึกษา ฉบับนี้ขึ้นเพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์และประสบการณ์ในการให้ คำปรึกษาในด้านต่าง ๆ จากอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการวางแผน ในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาต่อไป

สำนักทะเบียนและประมวลผล
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	ก
สารบัญ	ข
ตอนที่ 1	
บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาถ่ายทอดจาก ประสบการณ์ ของอาจารย์ที่ปรึกษา	1
บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษามีความสำคัญต่อความอยู่รอด ของมหาวิทยาลัยในอนาคต	5
• อาจารย์ ดร.สิวลี รัตนปัญญา	
เพลงชีวิต : แนวทางการดูแลและให้คำปรึกษาแก่ นักศึกษา	13
• อาจารย์สุรชาติ พุทธิมา	
แนวทางและกระบวนการที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหา ป้องกันปัญหาและเสริมสร้างความสุขในการใช้ชีวิต ของนักศึกษา	27
• อาจารย์พลศรีณย์ ศันยทิพย์	
ประสบการณ์จากการทำหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา	35
• อาจารย์เบญจมาศ สันต์สวัสดิ์	
ความภูมิใจที่ได้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา	41
• อาจารย์ดวงใจ เนตรตระสุตร	
ครูดี...ในดวงใจของนักศึกษาความประทับใจในการทำ หน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา	49
• อาจารย์ ดร.ศศิธร อินตุ่น	

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 2 แนวปฏิบัติและการให้บริการของสำนักทะเบียนและ ประมวลผลที่อาจารย์ที่ปรึกษาควรรู้	61
ตอนที่ 3 ข้อบังคับและประกาศของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงใหม่ ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๗	87
ตอนที่ 4 ประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เรื่อง ปฏิทินวิชาการสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2561	108
คณะผู้รับผิดชอบโครงการและจัดทำคู่มือ	110

ตอนที่ 1

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา
ถ่ายทอดจากประสบการณ์
ของอาจารย์ที่ปรึกษา

บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา
มีความสำคัญต่อความอยู่รอด
ของมหาวิทยาลัยในอนาคต

อาจารย์ ดร.สิวลี รัตนปัญญา
หัวหน้าภาควิชาสาธารณสุขศาสตร์
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษามีความสำคัญต่อ ความอยู่รอดของมหาวิทยาลัยในอนาคต

อาจารย์ ดร.สิวลี รัตนปัญญา
หัวหน้าภาควิชาสาธารณสุขศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

คำว่า “อาจารย์ที่ปรึกษา” มีส่วนประกอบอยู่ 2 คำ ได้แก่ “อาจารย์” ซึ่งหมายความว่าผู้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ และคำว่า “ที่ปรึกษา” ซึ่งหมายความว่า ผู้ให้คำแนะนำ ดังนั้นในการแปลความหมายส่วนบุคคลของตนเองรวมกับหลักปฏิบัติตามหน้าที่ในคู่มือที่มหาวิทยาลัยกำหนด อาจารย์ที่ปรึกษาจึงเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลนักศึกษาอย่างใกล้ชิด มีหน้าที่สำคัญในการแนะนำนักศึกษา เริ่มตั้งแต่การเตรียมความพร้อมการปรับตัวเข้าสู่การศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย สร้างแรงจูงใจในการเรียน กำกับติดตามความก้าวหน้าในการเรียน ประเมินพัฒนาการตามแผนการเรียน และช่วยเหลือส่งเสริมการศึกษา อันจะนำไปสู่การพัฒนาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา คุณลักษณะตามสมรรถนะพึงประสงค์ของหลักสูตร

บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษามีความสำคัญต่อความอยู่รอดของมหาวิทยาลัยในอนาคต ความประทับใจ ความผูกพันกับนักศึกษามีผลต่ออัตราการคงอยู่ของนักศึกษา และการสำเร็จของนักศึกษา เมื่อมหาวิทยาลัยอยู่รอดก็หมายถึงคนในองค์กรอย่างเราอยู่รอดเช่นกัน ดังนั้นการทำงานในหน้าที่นี้ส่วนตัวจะไม่คิดว่าเราคืออาจารย์เพียงอย่างเดียว การเป็นผู้ให้บริการที่เคยเรียนรู้จากประสบการณ์การทำงานในสายสุขภาพก็สามารถนำมาปรับใช้กับระบบการดูแลนักศึกษาได้ดีเช่นกัน กล่าวคือ การดูแลและให้คำปรึกษาโดยเข้าใจความต้องการของนักศึกษา

ในแต่ละปัญหาของนักศึกษา ตนเองจะทำความเข้าใจว่านั่นอาจเป็นครั้งแรกที่นักศึกษาเจอเสมอ แม้จะเป็นครั้งที่พันของอาจารย์ก็ตาม เราจะไม่ตัดสินว่าปัญหานั้นเล็กน้อยหรือไร้สาระถึงแม้เราจะเบื่อและเหนื่อยในการตอบปัญหาซ้ำ ๆ ในการแก้ไขปัญหาดัง ๆ นั้น หากเป็นปัญหาเล็ก ๆ ก็แนะนำให้แนะนำการปฏิบัติให้นักศึกษาเพื่อติดต่อหรือประสานงานเอง หากปัญหาใดที่ซับซ้อน (อะไรที่ถือว่าซับซ้อน งานที่ตัวอาจารย์ที่ปรึกษาเองก็ยังไม่ทราบวิธีการแก้ไข หรือขั้นตอนในการแก้ปัญหานั้นถือว่าซับซ้อน) อาจารย์ที่ปรึกษาควรเป็นตัวกลางช่วยประสานหน่วยงานต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย หรือสังคม โดยมีนักศึกษาเป็นส่วนร่วมหนึ่งในการดำเนินการด้วยซึ่งก็ถือว่าเป็นการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อที่เขาและเราจะได้ทราบวิธีการจัดการ หากเจอปัญหานั้น ๆ อีกครั้ง รวมทั้งติดตามผลการแก้ไขกับนักศึกษาด้วย อย่างไรก็ตามสิ่งที่ตนเองจะไม่กระทำในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาคือการดูแลแบบประคบประหงม รักและห่วงหาผูกขาดการดูแลอยู่ที่ตนเองเพียงคนเดียว อาจารย์ท่านอื่นให้คำแนะนำ หรือตำหนินักศึกษาในความดูแลไม่ได้ นอกจากจะไม่เพิ่มทักษะการดำเนินชีวิตใด ๆ ให้นักศึกษา ไม่ก่อให้เกิดการพัฒนาตนเองของนักศึกษา และยังเพิ่มความอึดอัดให้กับนักศึกษาอีกด้วยทำให้นักศึกษาอาจจะตีตัวออกห่างไป และควรกลับมาทบทวนตนเองว่าจุดใดที่ทำให้นักศึกษาไม่สามารถเข้าถึงเราได้เพื่อจะเป็นการพัฒนาตนเอง เพื่อการพัฒนา นักศึกษาอย่างจริงจังมากขึ้น เขียนมาถึงตรงนี้ก็ขอสรุปหลักการที่ตนเองใช้ในการเข้าถึงนักศึกษาในฐานะอาจารย์และอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งเป็นหลักการทางจิตวิทยาง่าย ๆ ได้แก่

1) **สร้างการยอมรับ** การที่จะได้รับการยอมรับจากนักศึกษาสามารถสร้างได้โดย “**ความเข้าใจและยอมรับสภาพปัญหาของนักศึกษา แต่ไม่ใช้การเห็นด้วยกับการกระทำที่ไม่ถูกต้อง**” ดังนั้น การที่จะได้รับการยอมรับไม่ได้หมายถึงท่านต้องใจดี ไม่ดูไม่ว่า ไม่ตักเตือนนะคะ แต่ปัญหาของเราเหล่าอาจารย์คือ วัยเราล่วงเลยเด็กไปมากแล้ว ผ่านปัญหาและการแก้ปัญหามากมายจนบางครั้งอาจารย์ก็เอาประสบการณ์ตนเองที่ผ่านมาไปตัดสินว่าสภาพปัญหานั้นผิดถูก ดีเลว หรือปัญหานี้เล็กน้อยทำไมแกเองไม่ได้ (ถามว่าผู้เขียนมี

ความคิดแบบนี้ใหม่หลาย ๆ ครั้งเลยทีเดียวที่คิด แต่เวลาเรายุ่งกับเด็กเราจะไม่ได้อีก (ตัดสินใจปัญหา) ท่านพึงระลึกเสมอว่าคนเรามีหลายระดับถ้าทุกคนสามารถหาทางแก้ไขได้อย่างท่านอนาคตเขาก็จะประกอบอาชีพอาจารย์มหาวิทยาลัยกันหมดนะค่ะ และขอให้ท่านระลึกถึงความรู้สึกของท่านตอนเป็นวัยรุ่นและพยายามเข้าใจเขาให้มากที่สุดค่ะ นอกจากนี้บุคลิกภาพที่ดีเป็นมิตรสำคัญค่ะ

2) **ความสม่ำเสมอ** อาจารย์ที่ปรึกษาควรติดตามผลการเรียน พูดคุยกับนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างความไว้วางใจ เข้าใจชีวิตอาจารย์มันยุ่งมากถึงมากที่สุด ส่วนตัวจะตอบทุกคำถามนักศึกษาจะช้าหรือเร็วก็อยู่ในดุลยพินิจค่ะ เน้นนะค่ะต่อให้ท่านใจดีมากแค่ไหนแต่ท่านไม่มีเวลาให้นักศึกษาได้ลองพูดคุยหรือปรึกษาเขาก็จะไม่มาปรึกษาท่านค่ะ สบายใช่ไหมค่ะ นั่นคือลูกค้าท่านค่ะ

3) **ความจริงจังและจริงใจ** การแสดงออกและเชื่อมั่นในความตั้งใจในการให้คำปรึกษา หรือแก้ไขปัญหา ทำอย่างเดียวไม่พอค่ะต้องคิด ศรัทธา เชื่อแบบนั้นจริง ๆ เพราะการกระทำโดยปราศจากความศรัทธามันจะทำอยู่ได้ไม่นานค่ะ ตัวเองจะคิดค่ะเขาคือลูกค้าเราค่ะ ปริญาคือสินค้าที่จะขาย ปัญหาอะไรที่เข้ามาแล้วจะทำให้เขาไม่ได้ปริญาเราต้องช่วยแก้ไขค่ะ บางท่านอ่านแล้วอาจจะรู้สึกว่เกียรตินั้นหายไปเชื่อเถอะค่ะอย่างไรนักศึกษากว่าครึ่งไม่ดูแลตนเองของตัวเองขนาดนั้นค่ะ ท่านช่วยเหลือเขามีแต่เขาจะซาบซึ้งค่ะ

เป้าหมายหลักในการดูแลนักศึกษาของอาจารย์และอาจารย์ที่ปรึกษาคือการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา แต่การจะพานักศึกษาหนึ่งคนไปสู่เป้าหมายนั้นจะมีปัญหาและอุปสรรคที่หลากหลาย ปัญหาอันดับแรกที่ซุกจิกให้นักศึกษาเข้ามาขอคำแนะนำ ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับแผนการเรียน รองลงมาได้แก่ ปัญหาสุขภาพและสังคม จะขอเสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหาในแต่ละปัญหาที่ตนเองถือปฏิบัติดังต่อไปนี้

1) **ปัญหาเกี่ยวกับแผนการเรียน** ส่วนใหญ่จะมีสาเหตุมาจากการที่นักศึกษาไม่สามารถเรียนตามแผนการเรียนเสนอแนะได้

ข้อเสนอแนะสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษา

1.1 ทำความเข้าใจกับแผนการเรียนของหลักสูตร ถึงแม้ท่านจะไม่ได้รับผิดชอบงานวิชาการของภาควิชาโดยตรง แต่ท่านก็ต้องให้ความสนใจกับแผนการเรียนของนักศึกษาด้วย อย่าปล่อยให้อาจารย์วิชาการเก็บตกเด็กที่ไม่เรียนตามแผนแต่เพียงผู้เดียว เพราะงานวิชาการมันหนักมากอยู่แล้วนะคะ และมันคือภาระงานของอาจารย์ที่ปรึกษาในการติดตามแผนการเรียนของนักศึกษา หมู่เรียนที่ท่านถูกกำหนดให้รับผิดชอบ

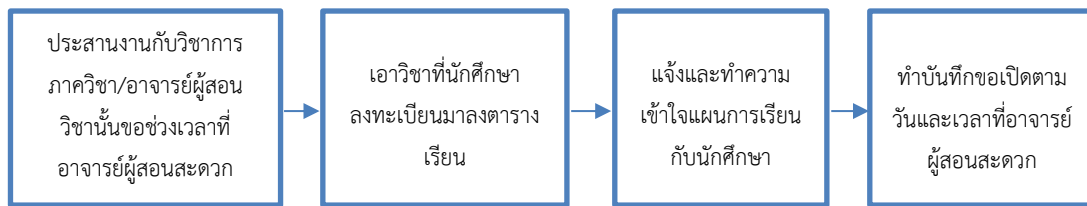
1.2 ทำแผนตรวจสอบการจบตามหลักสูตร โดยให้นักศึกษานำข้อมูลของตนเองไปรอกว่าได้เกรดอะไร ในรายวิชาต่าง ๆ หลายท่านเอ๊ะขึ้นมาแล้วใช่ไหมคะ ระบบที่ปรึกษาที่สำนักทะเบียนและประมวลผลก็มีทำไมต้องทำ ระบบก็บอกเพียงเทอมนี้ เทอมนี้นักศึกษาลงวิชาอะไร เกรดได้เท่าไร อ้าวแล้วที่เรียนนั้นมันครบตามที่หลักสูตรกำหนดไหมคะ

1.3 หากนักศึกษาไม่ได้เรียนตามแผนการเรียน อันนี้การเลือกลงรายวิชาใดอาจารย์ที่ปรึกษาต้องเป็นผู้เลือกให้นักศึกษาจะดีกว่าการที่ให้นักศึกษาไปเลือกเอง เห็นหลายกรณีที่อาจารย์ที่ปรึกษาให้รับผิดชอบตนเอง แล้วนักศึกษาลงวิชา กศ.ทั่วไป หมวดนั้นเกิน หมวดนั้นขาด ผลกระทบอยู่ที่ใคร คำตอบหลัก ๆ ก็คือ ตัวนักศึกษาเอง หลายท่านอาจจะบอกว่าโธ่แล้วต้องรับผิดชอบตัวเองแต่ท่านอย่าลืมนะคะว่าเด็กไม่เข้าใจหลักสูตรเหมือนท่าน และที่ลืมไม่ได้คือท่านเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ต้องกลับไปอ่านนิยาม บทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งค่ะ และไม่ใช่แค่เด็กอย่างเดียวที่เสียผลประโยชน์ เวลาประกันคุณภาพหลักสูตรมานักศึกษาไม่จบตามเวลาใครเสียคะหลักสูตรใช้ไหมคะดูแลกันอย่างไรเมื่อเลือกรายวิชาให้เด็กแล้วมีกรณีดังต่อไปนี้

- ขอเรียนร่วม เรียนเกิน หากนักศึกษาคนดังกล่าวมีทักษะชีวิตเพียงพอที่ส่งต่อสำนักทะเบียนได้อย่างสบายใจ แต่อย่าลืมหันมาติดตามผลด้วยนะคะ

- ลงทะเบียนไม่ได้และเป็นเทอมสุดท้ายแล้ว เวลาเรียนชนกันบ้าง เวลาสอบชนกันบ้างต้องขอเปิดเวลาอาจารย์ผู้สอนไม่ลงตัว อันนี้ติดตามอย่างหนักหน่วงค่ะ ยิ่งถ้าข้ามภาควิชาอาจารย์ที่ปรึกษาไม่ต้องหวังว่านักศึกษาจะ

แก้ไขได้ด้วยตัวเองนะคะ กรณีแบบนี้ ท่านต้องประสานงานค่ะ เสนอแนะ flowchart ง่ายนะคะ

เวลาปฏิบัติจริงง่ายแบบนี้หรือไม่ ต้องตอบว่าไม่ง่ายค่ะ ยิ่งรายวิชานั้นมีนักศึกษา ค้างชั้นต้องการลงทะเบียนมากเท่าไร เป็นวิชานอกเอก ยิ่งยาก ทักษะ การประสานงาน นับ 1-10 ของอาจารย์ต้องดีนะคะ (ปัญหาเด็กเรา = ปัญหาเรา ไปทำเขายุงเราต้องเจียมตัวนะคะ อย่าไปทำยิ่งใหญ่) ในทางปฏิบัติอะไรสามารถ ทำได้หรือไม่ได้เราสามารถขอคำแนะนำจากวิชาการคณะ/สำนักทะเบียนฯ เป็น อาจารย์ที่ปรึกษาอย่าชี้เกรงใจค่ะ แต่ละครึ่งของการตัดสินใจขอให้รอบคอบใน แผนการเรียนด้วยนะคะ รหัส หน่วยกิต หลักสูตรเก่า หลักสูตรใหม่ เวลาที่จะลง เรียนให้ตกลงกับอาจารย์ผู้สอนให้ชัดเจน ไม่เงื่อนงำอาจารย์จะไม่เสร็จค่ะ แก้ไป มานอกจากจะเสียเวลาท่านแล้ว ท่านจะเสียเครดิตกับหน่วยงานภายในอีกนะคะ

2) ปัญหาทั่วไป ได้แก่ ปัญหาสุขภาพทั่วไป ปัญหาในกลุ่มเพื่อน

ปัญหาสุขภาพ โชคดีค่ะที่ผู้เขียนจบพยาบาลมา ดังนั้นการให้ คำแนะนำเกี่ยวกับการสังเกตอาการ การดูแลตนเองเบื้องต้นจึงไม่เป็นปัญหา สำหรับอาจารย์ท่านอื่นหากไม่มั่นใจนักศึกษามีประกันสุขภาพของมหาวิทยาลัย อยู่แล้วแนะนำให้พบแพทย์ได้เลยค่ะ ปัญหาหนัก ๆ เกี่ยวกับสุขภาพก็คือ การตั้งครรภ์ระหว่างการศึกา ส่วนใหญ่เรื่องนี้นักศึกษาจะซังใจอยู่นานกว่าจะ เข้ามาปรึกษาค่ะ อาจารย์อย่าตกใจ โมโหนะคะเมื่อได้ยินครั้งแรกทำหน้าปกติ แม้นใจเราจะเต้นตุบตามนะคะ ประเด็นแรกที่ต้องถามคือผู้ปกครองทราบไหม โชคดีค่ะที่ผ่านมามีทราบแล้วค่ะ แต่ถ้าไม่ทราบส่วนตัวคิดว่าจะซังแม่ น้ำทั้งห้าให้ เขายินยอมค่ะจะไม่หักห้ามพรวดด้วยเขาค่ะ ต้องรอเจ้าตัวยินยอมก่อนนะคะ หลังจากนั้นแจ้งสิทธิเขาค่ะว่ายังสามารถคงสภาพนักศึกษา เด็กพร้อมที่จะเรียน

หรือจะรักษาสภาพ และสุดท้ายที่สำคัญมากคือแนะนำการคุมกำเนิด การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยค่ะ

ปัญหาสังคมเพื่อน พี่ทะเลาะกับน้อง อันนี้จับมานั่งคุยกันเลยคะ ส่วนตัวจะแจกแจงความผิดความถูก โดยจะไม่ชี้ให้ใครถูกแต่ฝ่ายเดียวหรือผิดแต่ฝ่ายเดียว ความเหมาะสมในการกระทำ สิ่งที่จะดำเนินต่อไปในชีวิตข้างหน้าของนักศึกษา นอกจากนี้ยังมีมาปรึกษาเรื่องทำงานเยอะ ทำงานมากในงานกลุ่มในรายวิชาต่าง ๆ อันนี้จะนำเสนอแง่มุมบวกคือ ใครทำคนนั้นได้ ประสบการณ์ไม่ได้ยากง่าย ๆ เป็นการเรียนรู้ชีวิตในการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลในแต่ละลักษณะที่ในชีวิตจริงต้องเจอ

สุดท้ายนักศึกษาไม่ได้ต้องการอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีผลงานทางวิชาการระดับชาติ นานาชาติ ไม่ได้ต้องการตำแหน่งทางวิชาการของท่าน ไม่ได้ต้องการอาจารย์ใจดีตามใจ แต่เขาต้องการคนที่เข้าใจเขา จริงใจที่จะช่วยแก้ปัญหาให้กับนักศึกษา

เพลงชีวิต: แนวทางการดูแล

และให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา

อาจารย์สุรชาติ พุกธิมา
หัวหน้าภาควิชาสารสนเทศศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

เพลงชีวิต : แนวทางการดูแลและให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา

อาจารย์สุรชาติ พุทธิมา
หัวหน้าภาควิชาสารสนเทศศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ขอเพียงที่พักใจ

...เดินอยู่กลางลมฝน ลู่ทนนฝนผ่า
กายที่มันอ่อนล้า แทบยืนไม่อยู่
เดินต่อไปคงล้า มันหมดแรงจะลู่
เปิดประตูรับหยาด ใต้ไหม...

หากเนื้อหาของบทเพลงต่าง ๆ ถูกเขียนขึ้นจากประสบการณ์ในชีวิตจริงของมนุษย์ แน่แน่นอนว่าบทเพลงข้างต้นย่อมแสดงให้เห็นถึงความท้อแท้ สิ้นหวังในชีวิตของคน ๆ หนึ่งอย่างที่สุด เมื่อใดก็ตามที่เรามาถึงจุดที่ทุกข์ใจอย่างเดียวยดาย เราต้องการเพียงใครสักคนที่คอยรับฟังและเคียงข้างอย่างเข้าใจ และมากไปกว่านั้น หากบุคคลดังกล่าวสามารถให้คำปรึกษา คำแนะนำหรือให้ความช่วยเหลือบางอย่างแก่เราได้ก็เปรียบเสมือนหยาดน้ำทิพย์ที่หยดลงมากลางดินแดนที่แห้งผาก แล้วคุณล่ะ อยากเป็นหยาดน้ำทิพย์ของใครสักคนไหม?

ในชีวิตของคน ๆ หนึ่งที่ไม่เคยคิดว่าจะได้มาเป็นอาจารย์ที่มีลูกศิษย์มากมาย แต่วันหนึ่งเมื่อได้รับโอกาสให้ก้าวเข้ามาเป็น ณ จุดนี้ คงไม่มีอะไรดีไปกว่าการทำหน้าที่ให้ดีที่สุด อย่างไรก็ตาม ก่อนอื่นต้องยอมรับเลยว่า การที่จะปั้นคน ๆ หนึ่งในระยะเวลาเพียง 4 ปีให้เป็นคนที่มีทั้งคุณธรรมจริยธรรม ความรู้ทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ตลอดจนทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี

สารสนเทศ รวมถึงการมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไม่เพียงเท่านั้นยังต้องหล่อหลอมอัตลักษณ์บัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่เข้าไป เพื่อให้บัณฑิตรู้ดำเหลืองแห่งนี้มีทักษะชีวิต จิตสาธารณะ และสัจจาน ถือเป็นภารกิจที่ยิ่งใหญ่มาก เพราะไม่ใช่แค่ให้ความรู้ แต่ยังต้องสร้างความเป็นคนให้เขาเหล่านั้นกลายเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์อีกด้วย เคยมีคนกล่าวไว้ว่าการเป็นครูอาจารย์นั้นเป็นหน้าที่ที่ยิ่งใหญ่ เพราะอนาคตประเทศชาติจะเป็นเช่นไร ขึ้นอยู่กับการที่เราครูอาจารย์ทั้งหลายช่วยกันปลูกฝังและสั่งสอนลูกศิษย์ที่จะออกไปเป็นอนาคตของสังคมในภายภาคหน้า คุณพร้อมหรือยังที่จะรับผิดชอบภารกิจนี้ไปด้วยกัน...

แรกพบ...ประทับใจ

คุณเคยได้ยินคำว่า Love at first sight ไหม?

ความประทับใจแรกพบมีผลต่อความสัมพันธ์ในอนาคต หากอาจารย์ที่ปรึกษาสามารถสร้างความประทับใจให้แก่นักศึกษาในความดูแลได้ตั้งแต่แรกจะช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันได้มาก เช่น การยิ้มทักทาย การส่งสายตาสงบใจ การสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีด้วยการไต่ถามสารทุกข์สุกดิบตลอดจนความพยายามในการจำชื่อนักศึกษาให้ได้ทุกคน ที่คือความใส่ใจเพียงเล็กน้อย ๆ ที่เราในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาพอจะทำได้ เพื่อให้นักศึกษารู้สึกดีที่มีตัวตน มิใช่เป็นเพียงคนที่...อยู่นอกสายตาของเธอตั้งไกล... การได้เข้าไปคลุกคลีกับนักศึกษาในความดูแลอย่างใกล้ชิด ไม่เพียงเฉพาะแต่การให้คำปรึกษาทางด้านวิชาการเท่านั้น แต่อาจจะเป็นที่ปรึกษาในด้านการใช้ชีวิต การทำกิจกรรม หรือแม้แต่การหาเรื่องที่อยู่ในความสนใจของนักศึกษามาสนทนาด้วยอย่างสม่ำเสมอ และให้ความสนใจกับนักศึกษาทุกคนอย่างทั่วถึงไม่เฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือคนใดคนหนึ่งก็จะช่วยลดช่องว่างโดยเฉพาะความห่างระหว่างวัยได้พอสมควร อีกทั้งยังช่วยทำให้นักศึกษามีความรู้สึกเป็น Someone มิใช่ Somebody ที่ยังรอ ชักวันเธอหันมองผ่านทางนี้ แค่ชักวินาทีเธอเห็นฉันคนนี้ในสายตา...

เข้าหาผู้ปกครอง

ไม่รู้จักฉัน...ไม่รู้จักเธอ เรามาเจอกันแค่ตอนขอลายเซ็น แค่นั้นหรือ?

การทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษานั้นต้องรู้เขารู้เรา การได้เข้าใจถึงบริบทของนักศึกษาในความดูแลนั้นจะช่วยให้ประสิทธิภาพของการทำหน้าที่ในการให้คำปรึกษาดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการได้มีโอกาสพบปะกับผู้ปกครองของนักศึกษา อย่างน้อยที่สุดก็เมื่อตอนนักศึกษามารายงานตัวหรือการปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ ซึ่งบางคณะจะมีการจัดประชุมผู้ปกครองควบคู่กันไปเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนอธิบายแนวทางในการดูแลลูกหลานของเขาเหล่านั้น กิจกรรมดังกล่าวจึงเป็นหน้าที่สำคัญที่อาจารย์ที่ปรึกษาทุกคนที่จะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมหรือแสดงตัวว่าเรากำลังจะดูแลลูกหลานของท่านทั้งหลายที่มารวมตัวกันอยู่ ณ ที่นั้น การได้พบปะกับผู้ปกครองจะช่วยให้การทำงานมีความต่อเนื่องทั้งภายในรั้วมหาวิทยาลัย และในขณะที่นักศึกษาใช้ชีวิตนอกเหนือจากความดูแลของเรา เทคโนโลยีที่ทันสมัยช่วยให้เราคุยกันได้ง่ายขึ้นโดยเฉพาะแอปพลิเคชันไลน์ การตั้งกลุ่มไลน์ของผู้ปกครองสามารถใช้เป็นช่องทางในการแจ้งข้อมูลข่าวสารกิจกรรมต่าง ๆ ที่นักศึกษาจะต้องเข้าร่วม หรือติดตามพฤติกรรมของนักศึกษา แน่ใจที่สุดว่าเมื่อมีการรวมพลังจาก 2 ฝ่ายเพื่อช่วยกันสอดส่องดูแลพฤติกรรมของนักศึกษา ก็ย่อมดีกว่าต่างคนต่างทำโดยมุ่งผลลัพธ์เดียวกันอย่าปล่อยให้ช่วงเวลาแห่งความรับผิดชอบของเรานั้นว่างเปล่าทั้ง ๆ ที่เราพอจะยังแก้ไขได้ อย่าให้นักศึกษาเข้ามาแล้วจากไป ...ก่อนที่ฉันจะปล่อยเธอหายไป โดยไม่รู้จักเธอ...

ลองเปลี่ยนทัศนคติ

“...ทำอะไรก็ไม่เห็นดี ทำอะไรก็ผิดทั้งนั้น
ดูใคร ๆ ก็ชอบว่ากัน อย่างกับเราเป็นตัวที่วุ่นวาย...”

คงไม่มีใครบนโลกนี้อยากเป็นตัวปัญหาใช่ไหม?

ทัศนคติและมุมมองนั้นจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมและการแสดงออกของคน ๆ นั้น เมื่อเรารู้สึกดีกับใครบางคน เราก็พร้อมที่จะเปิดใจรับเขาเข้ามาในชีวิตและให้ความช่วยเหลือ แต่ในทางกลับกันหากเรารู้สึกไม่ชอบคน ๆ นั้นก็คงยากที่แม้แต่จะมองหน้า ดังนั้น อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ควรตั้งกำแพงขึ้นมาแต่แรกว่านักศึกษาทั้งหลายในความดูแลเป็นตัวยุติปัญหาและนำมาแต่เรื่องวุ่นวายจนทำให้พวกเขารู้สึกว่า...ใคร ๆ ก็ไม่รักผม ขนาดพัฒมยังส่ายหน้าเลย... ทั้งนี้ อาจารย์ทุกท่านควรทำความเข้าใจบริบทก่อนว่านักศึกษาในยุคนี้เป็นคนที่เกิดมาในยุค Gen Z ซึ่งสภาพแวดล้อมและสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปจากยุคอดีตตลอดจนมีความก้าวหน้าทางวิทยาการต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น ดังนั้น ลักษณะเฉพาะตัวและบุคลิกของคนในยุค Gen Z นี้ก็ไม่เหมือนกับคนในยุคก่อนที่อาจจะว่านอนสอนง่าย เชื่อฟังผู้ใหญ่ มีความคิดความอ่านและความรับผิดชอบ ฯลฯ อย่างไรก็ตาม การดำเนินชีวิตของนักศึกษาในยุคนี้นั้นมีความยากลำบากและมีปัญหาซับซ้อนมากกว่ายุคของเหล่าอาจารย์ในอดีตหลายเท่า เช่น การเข้าถึงการพนันและอบายมุข การติดเกม การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญห และ การทุจริตในการสอบ เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้มีที่มาจากหลายปัจจัย ทั้งสภาพสังคมที่มีสิ่งยั่วยุหรือมอมแมมมากขึ้น พ่อแม่ผู้ปกครองที่หาเช้ากินค่ำไม่มีเวลาที่จะให้ความรักความอบอุ่นหรือสอดส่องดูแลพฤติกรรมของบุตรหลานให้เป็นไปในทางที่ถูกต้อง การหลงอยู่ในกระแส “บริโภคนิยม” หรือการมีค่านิยมในการใช้ของแพง ๆ หรือเสพติดการใช้ชีวิตแบบหรูหรา การที่ทุกคนสามารถเข้าถึงสื่อที่ปราศจากการตรวจสอบหรือคัดกรองทั้ง เรื่องเพศ ความรุนแรงและการใช้ภาษา เมื่อเด็กในยุคนี้ได้ซึมซับเรื่องนี้บ่อย ๆ ก็เกิดเป็นความคุ่นชิน หรือคิดไปว่าเรื่องราวดังกล่าวเป็นเรื่องที่ปกติใคร ๆ เข้าก็ทำกัน ดังนั้น อาจารย์ที่ปรึกษาจึงควรนำความคิดและประสบการณ์ของอาจารย์ที่เคยผ่านโลกมากกว่าหรือเรียกได้ว่าอาบน้ำร้อนมาก่อน ได้บอกเล่าหรือถ่ายทอดให้แก่นักศึกษาในเวลาที่เหมาะสมเพื่อที่จะช่วยให้นักศึกษามีมุมมองต่าง ๆ ทั้งในเรื่องของการเรียน การใช้ชีวิต อาจจะบอกเล่าเรื่องราวที่เคยเป็น

ความภาคภูมิใจหรือเป็นเรื่องในอดีตที่ผิดพลาด เพราะประสบการณ์ต่าง ๆ เหล่านั้นมีค่าและมีประโยชน์มากสำหรับนักศึกษา ถึงแม้ว่าอาจารย์และนักศึกษา จะอยู่ในคนละช่วงวัย คนละ Generation เพื่อให้นักศึกษาได้เลือกที่จะทำ หรือไม่ทำอะไรไหน หากทำแล้วผลลัพธ์จะออกมาเป็นเช่นไร นอกจากความเก่ง ทางด้านวิชาการแล้ว ทักษะในการดำเนินชีวิตในยุคปัจจุบันเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ในช่วงเวลาตลอด 4 ปีที่นักศึกษาได้ใช้ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัยถือเป็นโอกาสทอง ในการสร้างนักศึกษาของเรามีทักษะการรู้สารสนเทศ มีความเข้มแข็ง ในกระบวนการคิดวิเคราะห์ที่ทันกับยุคสมัย มีภูมิด้านทางสังคม และให้พวกเขา ได้ฝึกฝนตนเองเพื่อให้พวกเขามีความแข็งแกร่งพร้อมที่จะออกเผชิญสู่ โลกภายนอก โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นเพื่อนร่วมทางแห่งการเรียนรู้...การเดินทาง ของฉันและเธอคือการเรียนรู้ การเรียนรู้ของเราสองคนคือความเข้าใจ เธอเข้าใจ และฉันเข้าใจก็ทำให้เรามั่นใจ ในสิ่งนั้น...

ทำดีก็ต้องชม

“...ถ้าหากรักนี้ ไม่บอกไม่พูดไม่กล่าว
แล้วเค้าจะรู้ว่ารักก็เปล่า อาจจะไม่แน่ใจ
อยากให้เค้ารู้ ฉันคงต้องแสดงออก
ไม่ใช่ให้ใครเค้าบอก หรือไว้ให้เค้าเดาเอง...”

มนุษย์บนโลกใบนี้มีความต้องการอยู่ 3 อย่าง คือ ความต้องการทางด้าน ร่างกาย ความต้องการทางด้านจิตใจ และความต้องการทางด้านสติปัญญา ความต้องการทางด้านร่างกายนั้นเป็นความต้องการในขั้นพื้นฐานที่จะทำให้มนุษย์ ดำรงชีวิตอยู่ได้ อันได้แก่ ปัจจัยสี่ น้ำ อากาศ เป็นต้น ส่วนการที่มนุษย์จะอยู่ได้ อย่างมีความสุขหรือไม่ขึ้นขึ้นอยู่กับระดับของความต้องการทางด้านจิตใจ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วความต้องการทางด้านจิตใจที่เป็นพื้นฐาน คือ ความต้องการ

ความรัก การดูแลเอาใจใส่ การชื่นชมยินดีและการเป็นที่ยอมรับเมื่อมนุษย์ได้รับการตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกายและจิตใจแล้วก็จะนำไปสู่ความต้องการทางด้านสติปัญญา คือ การพัฒนาความรู้ ทักษะ ความสามารถของตนเองให้ดียิ่งขึ้น ดังนั้น ความต้องการทางด้านจิตใจจึงเป็นสิ่งสำคัญที่อาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องทำความเข้าใจเพื่อจะได้มีส่วนในการสนับสนุนหรือตอบสนองความต้องการดังกล่าวของนักศึกษาในความดูแล การแสดงความชื่นชมในบางครั้งเมื่อเขาทำดีจึงเป็นสิ่งจำเป็น หรือแสดงความห่วงใยถามไถ่สารทุกข์สุกดิบบ้างในบางครั้งใคร ๆ ก็อยากเป็นที่รัก เป็นที่ยอมรับ เพราะเพียงแค่พูดดี ๆ... แค่นี้ก็มีการกำลังใจแล้ว ส่วนประโยคที่ว่า ...พูดไม่ค่อยเก่งแต่รักหมดใจ... นั้นคงใช้ไม่ได้กับเด็กในยุคนี้

อย่าใช้อารมณ์ตัดสิน

“...ดั่งแก้วบาง เขาทุบทิ้งแตก ใจฉันแหลก เพราะน้ำมือเธอ
ปวดช้า คร่ำครวญ พร่ำเพ้อ เคยไหมเธอ จะเลื้อบเลี้ยวมา
คำทุกคำ ล้วนซ้ำหยาบเหยียด คำรังเกียจนั้นเหลือระอา...”

“สืบทินยังรู้พลาด นักปราชญ์ยังรู้พลั้ง” ในบางครั้งคนเราอาจทำผิดพลาดไปบ้าง ด้วยความจำเป็น สิ่งแวดล้อมที่นำพาไป หรือความสามารถในการยับยั้งชั่งใจที่บกพร่อง หรืออาจด้วยเหตุอื่นใด แต่เมื่อทำผิดแล้วเขาสำนึก สามารถกลับตัวได้ สิ่งสำคัญที่อาจารย์ที่ปรึกษาควรหยิบยื่นให้คือ โอกาส หากดังกล่าวไม่ใช่เรื่องที่ร้ายแรงมากนัก การดูแลนักศึกษามหาวิทยาลัยในวัยหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างความเป็นเด็กและความเป็นผู้ใหญ่เป็นเรื่องที่ค่อนข้างยาก นักศึกษาบางคนมีความคิดความอ่าน รู้จักวางแผนและกำหนดเป้าหมายในชีวิต แต่ก็มีบางส่วนที่ไม่รู้ใจตนเอง ยังติดสนุก ติดเพื่อน เป็นเด็กในร่างผู้ใหญ่ที่ใช้ชีวิตแบบขาดความรับผิดชอบ ซึ่งแน่นอนว่าในบางครั้งอาจารย์ที่ปรึกษาต้องยื่นมือเข้าไป

ช่วยเหลือหรือแก้ปัญหาในฐานะผู้ปกครองคนที่ 2 ในทางตรงกันข้ามหากเราใช้อารมณ์หรือความรู้สึกเพื่อพิพากษาความผิดให้แก่เขานั้นอาจไม่ใช่วิธีการแก้ไข ปัญหาที่ถูกต้องนัก แต่อาจนำไปสู่ปัญหาที่รุนแรงมากยิ่งขึ้นก็ได้ เช่น ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยเรียน ในห้วงเวลาอาจารย์ที่ปรึกษาได้รับทราบเรื่องนี้ไม่ว่าจากช่องทางใดก็ตาม แน่นอนว่าเราไม่สามารถเข้าไปยับยั้งไม่ให้เกิดเรื่องดังกล่าวได้ ทางเดียวที่พอจะทำได้คือการชี้แนะแนวทางให้นักศึกษาเข้าใจ เรียนรู้ที่จะรับมือ และต่อสู้กับปัญหา และเลือกแนวทางที่เหมาะสมกับตัวเองได้ เพราะมีหลายกรณีที่นักศึกษาที่ตั้งครรภ์เมื่อไม่พร้อมแล้วได้คำแนะนำที่เหมาะสมจากอาจารย์ที่ปรึกษา เมื่อเขาพร้อมก็สามารถกลับมาเรียนจนสำเร็จการศึกษาได้ เป็นต้น

ไม่เพียงได้ยินแต่ต้องฟัง

“...ต่างคนต่างใจและต่างความฝัน เปิดใจให้กันและกันดีไหม
รับรู้เป็นสองทาง ระหว่างใจและใจ แม้ว่าเรานั้นห่างกันเพียงไหน
เราก็จะใกล้ เข้าไปข้างในหัวใจ ยิ่งพูดยิ่งฟังยิ่งใกล้ เข้าไปข้างในหัวใจ...”

หากอาจารย์ที่ปรึกษาสามารถทำตัวเป็นศิราณีหรือเป็นที่ปรึกษาปัญหาต่าง ๆ ไม่เพียงเฉพาะปัญหาหัวใจได้นั้นถือเป็นว่าเป็นสิ่งที่ยอดเยียมที่นักศึกษาพึงปรารถนา คุณสมบัติที่ดีอย่างหนึ่งของผู้ให้คำปรึกษา คือ การรับฟังอย่างละเอียดและตั้งใจก่อนที่จะให้คำแนะนำใด ๆ ออกไป พยายามเป็นกระจกสะท้อนปัญหาโดยป้อนคำถามบ้างในช่วงเวลาที่นักศึกษาเล่าปัญหาให้เราฟัง จะได้เป็นการคิดทบทวนไปในตัวของเขาด้วยว่าอะไรคือต้นตอของปัญหา บางทีอาจทำให้นักศึกษาเขาเข้าใจความรู้สึกตัวเอง จนมองเห็นทางออกได้ในที่สุด แต่อย่างไรก็ตามศิราณีมีหน้าที่ให้ทางเลือก ไม่ใช่ให้คำตอบ เพราะฉะนั้นอย่าตัดสินใจแทนและอย่าบังคับจิตใจให้เขาทำตามเพียงเพราะเราหวังดี แค่ออยู่เคียงข้างเพื่อคอยรับฟังเวลาที่เขาต้องการกำลังใจจะดีกว่า นอกจากนี้ความลับใด ๆ

ที่เกิดขึ้นระหว่างการสนทนาควรเก็บความลับนั้นไว้กับตัว เพราะคงไม่มีใครที่อยากให้เรื่องราวส่วนตัวของตนเองไปถึงหูผู้อื่นโดยไม่จำเป็น ยกเว้นในกรณีที่ปัญหานั้นอยู่เหนือหน้าที่ความรับผิดชอบอาจารย์ที่ปรึกษาก็อาจจะปรึกษาอาจารย์ท่านอื่นในสาขาได้ เช่น กรณีที่นักศึกษามีปัญหาเรื่องการเงิน ซึ่งหากภาควิชามีทุนการศึกษาหรือมีกองทุนเพื่อให้นักศึกษาได้หยิบยืมก็อาจจะต้องปรึกษากันในภาควิชาว่าจะพอมีทางช่วยเหลือนักศึกษาตนนี้ได้อย่างไร เป็นต้น นอกจากนี้ที่ปรึกษาที่ดีควรแสวงหาและศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาเพื่อเตรียมตัวในการตอบคำถาม อาทิ ปฏิทินกิจกรรม ปฏิทินวิชาการ การลงทะเบียน การขอเลื่อนสอบ ระเบียบมหาวิทยาลัย ฯลฯ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นคำถามที่มักพบบ่อยจากนักศึกษา ดังนั้น คู่มือนักศึกษาและคู่มืออาจารย์ที่ปรึกษาจึงเป็นคัมภีร์ที่อยู่ข้างกายของอาจารย์ที่ปรึกษาทุกท่าน

พร้อมที่จะให้กำลังใจ

“...ในยามที่ท้อแท้ ขอเพียงแค่คนหนึ่ง จะคิดถึง และคอยห่วงใย
 ในยามที่ชีวิต หม่นหมองร้องไห้ ขอเพียงมีใคร ปลอบใจสักคน
 ในวันที่โลกร้าง ความหวังให้วาด มั่นขาคม้นหาย ใครจะช่วยเติม
 เพิ่มพลังใจ ให้ฉันได้เริ่ม ต่อสู้อีกครั้ง บนหนทางไกล
 กำลังใจ จากใครหนอ ขอเป็นทาน ให้ฝนให้ไฟ
 ให้ชีวิต ได้มีแรงใจ ให้ดวงใจ ลุกโชนความหวัง
 กำลังใจ จากใครหนอ ขอเป็นทาน ให้ฉันได้ไหม
 ดังหยาดฝน บนฝักฟ้าไกล ที่หยาดริน สู่พื้นดินแห่งผาก...”

นอกจากจินตนาการและความรู้แล้ว พลังอันยิ่งใหญ่ที่เป็นแรงผลักดันให้มวลมนุษยชาติสามารถทำสิ่งต่าง ๆ ได้สำเร็จ แม้กระทั่งการขึ้นไปอยู่บนอากาศหรือออกไปนอกโลก คือ กำลังใจ เพราะก่อนที่มนุษย์จะทำสิ่งที่ยิ่งใหญ่เหนือธรรมชาติได้สำเร็จ แน่แน่นอนว่าต้องผ่านการลองผิดลองถูก และได้ลองล้มรสชาติ

ของความล้มเหลวมานับไม่ถ้วน ในห้วงเวลาเหล่านี้มนุษย์ทั้งหลายย่อมต้องการกำลังใจเพื่อให้สามารถต่อสู้และฝ่าฟันกับปัญหาที่ต้องเผชิญอยู่ได้ โดยที่ ...ไม่รอให้ฟ้าให้ดินลิขิต ไม่ปล่อยชีวิตให้ผ่านไป ไม่ว่าจะสูงจะไกลเท่าไร จะไขว่จะคว้าจะฝ่าฟัน ไม่ยอมให้ฟ้าหรือใครลิขิต อยากมีชีวิตที่ใฝ่ฝันตั้งแต่วันนี้ นี่คือ ชีวิตลิขิตของเรา... ดังนั้น เมื่ออาจารย์รับรู้ว่านักศึกษา กำลังเผชิญกับปัญหาบางอย่างหรือในบางกรณีเราอาจจะสังเกตเห็นพฤติกรรมของนักศึกษาที่เปลี่ยนไปโดยที่เขาไม่ได้บอกหรืออธิบายให้เราฟังว่าชีวิตของเขากำลังประสบปัญหาอะไร เราสามารถที่จะไถ่ถามและให้ความช่วยเหลือที่พอจะทำได้ ในบางครั้งนักศึกษาอาจจะไม่ต้องการความช่วยเหลือใด ๆ เพียงแต่เราให้กำลังใจและให้ความเชื่อมั่นว่าเขาสามารถทำได้แค่นี้ก็เพียงพอแล้ว ยกตัวอย่างเช่น กรณีที่นักศึกษาที่เรียนอ่อน แต่ไม่ใช่ว่าเขาเป็นคนที่ไม่เก่ง แท้จริงแล้วเขาเป็นคนที่มีความสามารถ มีไหวพริบปฏิภาณ อาจารย์ที่ปรึกษาต้องคอยพูดให้กำลังใจเขา หยิบยกเอาข้อดีหรือความสามารถพิเศษของเขามาพูดบ่อย ๆ เพื่อเสริมพลังให้เขามีความตั้งใจและมุ่งมั่นพยายามให้มากขึ้น แต่ในบางครั้งเป็นปัญหาที่นักศึกษาประสบนั้นที่รุนแรงเกินกว่าความสามารถของอาจารย์ที่ปรึกษา เราก็คงได้แต่เพียงให้กำลังใจว่า ...เธอนั้นจงหยัดยืน และลุกขึ้นอีกครั้ง ด้วยพลังในหัวใจ อย่าไปยอมแพ้ ให้กับปัญหาใด ๆ จงพร้อมจะอดทน ก้าวไปสู่หนทางที่ฝันใฝ่ ด้วยตัวเอง...

หากเหลวไหลก็ต้องเตือน

“...ก่อนนอนก็จิด ก็จิดว่ามีนัด
จิดว่าเธอ ให้เจอ ที่เก่า
แต่งตัวชะล่าใจ ก็ตั้งแต่ตอนเช้า
ถึงยังงี้ วันนี้ต้องทัน
ออกมาได้หน่อย ก็เจออะกะพายุ
ตั้งนานไม่หยุด ชักที
ย็นรอ รอรอก็ไม่มี ก็ต้องรอมันอยู่ อย่างนั้น...”

อาจารย์ที่ปรึกษาทุกท่านคงเคยบ่นนักศึกษาว่า ...เหลวไหล จริงๆ เลยเหลวไหล ทุกทีเลย...ขนาดเรื่องง่าย ๆ แคการตื่นให้ทันมาเรียนยังเหลวไหลแล้วจะไปรับผิดชอบเรื่องอะไรได้ แต่บางทีเบื้องหลังของความเหลวไหลที่ไม่ได้มาเรียนหรือมาสอบนั้นก็อาจมีเหตุผลซ่อนอยู่ดังเนื้อเพลงข้างต้น แต่อย่างไรก็ตามเมื่อนักศึกษาเกรงเหลวไหลก็ควรมีการตักเตือนบ้างเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษามีความใส่ใจหรือระมัดระวังในเรื่องของความตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ ฯลฯ แต่ถ้าเราได้ตักเตือนแล้วแต่...รักไม่ช่วยอะไรเลย ยังคงทำตัวเหมือนเคย ๆ...ก็อาจต้องมีการคาดโทษเพื่อไม่ให้เป็นอย่างแก่นักศึกษาคนอื่นว่าทำไมคนนั้นคนนี้ยังทำได้ อาจารย์ที่ปรึกษาควรจะต้องเที่ยงธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ คนนี้ลูกรัก คนนั้นลูกชัง เพราะอาจจะทำให้เสียการปกครองได้ อาจารย์ที่ปรึกษาควรเรียนรู้ที่จะอยู่อย่างเข้าใจนักศึกษา เพราะถึงแม้รักไม่ช่วยอะไร...แต่ความเข้าใจทำให้ใกล้ชิดกัน เมื่อเกิดความใกล้ชิดแล้วก็เป็นาง่ายที่นักศึกษาจะเข้าถึงได้อย่างสนิทใจ

มากกว่าเพื่อน...แต่ไม่ใช่แฟน

“...มอง มองเธอมาแสนนาน
ฉันไม่กล้าต้องคอยหลบตาเธอเสมอ
กลัวสักวันหนึ่งถ้าเธอรู้ว่าฉัน
ปิดบังความจริงอะไรเอาไว้
ความลับที่ฉันซ่อนไว้
ไม่เคยบอกใคร จะอดใจไม่ไหว
ยิ่งฉันใกล้เธอเท่าไร ยิ่งอยากจะเผยใจ
เมื่อสบสายตาก็ยิ่งหวั่นไหว...”

การรักษาระยะห่างระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ และเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน ความใกล้ชิดทำให้เกิดความผูกพันและความสัมพันธ์ได้ในหลากหลายรูปแบบ อาจารย์ที่ปรึกษาโดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในวัยเดียวกันหรือวัยใกล้กับนักศึกษาควรพึงสังวรว่าเรานั้นอยู่ในฐานะใด ในฐานะที่เราเป็นผู้ใหญ่

กว่ามีวุฒิภาวะมากกว่า ดังนั้น จึงควรยับยั้งชั่งใจและเหนี่ยวรั้งความรู้สึกในเชิงชู้สาวไว้ ...หากเป็นใครไม่ใช่เธอสักวันอาจให้อาจบอกไป แต่เป็นเธอที่คุ้นเคยก็เลยต้องยับยั้งคอยชั่งใจ... เพราะมีข่าวให้ได้ยินบ่อย ๆ ทั้งที่เป็นข่าวซุบซิบว่าอาจารย์กินเด็ก เป็นสมภารกินไก่วัด หรือข่าวที่เห็นตามสื่อมวลชนเมื่อเกิดคดีล่องละเมิดทางเพศกับนักศึกษาทั้งที่สมยอมและไม่สมยอมก็เป็นเรื่องที่ไม่ควรเกิดขึ้นในรั้วมหาวิทยาลัย เพราะทำให้เกิดความเสื่อมเสียต่อสถาบัน และผิดจรรยาบรรณต่อวิชาชีพคณาจารย์ตามคู่มือจรรยาบรรณของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ซึ่งส่งผลต่อหน้าที่การงานของอาจารย์อย่างเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้น ในฐานะที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งได้รับความไว้วางใจจากมหาวิทยาลัยให้เป็นตัวแทนในการดูแลนักศึกษาตั้งแต่แรกเข้าจนกระทั่งสำเร็จการศึกษา หากอาจารย์ทุกท่านทำหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์ก็ถือว่าเป็นการช่วยประเทศชาติในการผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพพร้อมที่จะอยู่ในสังคมได้อย่างดี การได้อุทิศตนและใส่ใจกับอย่างเต็มที่ นักศึกษาเหล่านั้นสามารถรับรู้ได้ เมื่อ...หากเราต้องจากกัน จากกันด้วยเหตุใดเก็บความคิดที่คล้ายกัน กับความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันนั้นไว้... แนนอนที่สุดความสุขใจนั้นคงไม่ได้เกิดกับตัวนักศึกษาเพียงฝ่ายเดียวอย่างแนนอน

ยิ่งรู้จักยิ่งรักเธอ

...บอกฉันสักคำ ว่าเธอทำได้อย่างไร เพราะฉันรู้สึกดี ทุกครั้งที่อยู่กับเธอ
ที่จริงนับตั้งแต่ ที่เรานั้นแรกเจอ ไม่คิด ว่าจะรักได้มากมาย
เธอรู้วิธี ดูแลคนที่ห่วงใย จนฉันแปลกใจ ความรู้สึกที่ฉันมี
เคยรักมากเท่าไร ก็ยังรักได้อีก ไม่รู้ ว่าเป็นได้อย่างไร
ตั้งแต่พบกันวันนั้น ใจก็รู้ว่าเราจะมีกันวันนี้
เธอเต็มเต็มสิ่งดี ๆ ให้ทุกวันที่มี กลายเป็นวันที่มีความหมาย
ไม่ใช่แค่วันพรุ่งนี้ แต่จากนี้แม้นานเท่านานสักเพียงไหน
จะมีเธอ จะมีฉัน มีกันตลอดไป ยิ่งพบเจอยิ่งได้รู้จัก ยิ่งรักเธอหมดใจ...

แนวทางและกระบวนการที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหา
ป้องกันปัญหาและเสริมสร้างความสุข
ในการใช้ชีวิตของนักศึกษา

อาจารย์พลสรณ์ย์ ศันยทิพย์
อาจารย์ภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ

แนวทางและกระบวนการที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหา ป้องกันปัญหาและเสริมสร้างความสุขในการใช้ชีวิตของนักศึกษา

อาจารย์พลศรีณย์ ศันยทิพย์

อาจารย์ภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ

“ผู้ที่เป็นครูอาจารย์นั้น ใช่ว่าจะมีแต่ความรู้ในทางวิชาการ และทาง การสอนเท่านั้นก็หาไม่ จะต้องรู้จักอบรมเด็กทั้งในด้านศีลธรรมจรรยา และ วัฒนธรรม รวมทั้งให้มีความสำนึกรับผิดชอบในหน้าที่ และในฐานะที่จะเป็น พลเมืองที่ดีของชาติต่อไปข้างหน้า การให้ความรู้หรือที่เรียกว่าการสอนนั้นต่าง กับการอบรม การสอน คือ การให้ความรู้แก่ผู้เรียน ส่วนการอบรม เป็นการฝึก จิตใจของผู้เรียนให้ซึมซาบจนติดเป็นนิสัย”

พระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระปรมินทรมหาภูมิพล อดุลยเดช ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๑๕ ธันวาคม ๒๕๐๓

ในการใช้ชีวิตแต่ละวัน แต่ละคนก็มักจะพบกับปัญหา พบสิ่งที่ไม่ถูกใจ ไม่ได้ตั้งใจ การสูญเสีย ความขัดแย้ง แม้ในเวลาปกติของการใช้ชีวิต แต่ละคนก็ ปัญหาจากการเลือกสิ่งที่ดีที่สุด (ในความรู้สึก) ให้กับตัวเอง เช่น หากจะเลือกกิน อาหารก็อยากกินอาหารที่อร่อย เมื่อไม่สบายก็อยากจะได้ยาที่ดีกินแล้วหายจาก โรคภัยไข้เจ็บ หรือไปใช้บริการอะไร ก็อยากได้รับการบริการที่ดีและที่ถูกต้อง ซึ่งไม่ว่าจะเป็นเรื่องบวกหรือเรื่องที่เป็นลบกับชีวิต ล้วนกระทบต่อความรู้สึกของ คนที่พบปัญหา เป็นความทุกข์ ความกลัว ความไม่เข้าใจ ความกังวลในคนที่ มี ประสบการณ์ ความรู้ หรือความเข้าใจ ที่มีมากกว่า จะสามารถใช้ชีวิตได้ง่ายกว่า ควบคุมอารมณ์ ควบคุมสถานการณ์ เชื่อมั่นกว่า เลือกสิ่งต่างๆ ได้ดีกว่า หรือ ป้องกันตนเองจากปัญหาได้ดีกว่า ในขณะที่ยังมีอีกหลาย ๆ คนที่ประสบปัญหา จากการขาดประสบการณ์ ขาดความรู้ความเข้าใจ และแสวงหาทางออก

หาคำแนะนำ หาวิธีการ จึงเป็นเหตุให้ “การให้คำปรึกษา” เป็นกระบวนการที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหา ป้องกันปัญหา และเสริมสร้างความสุขในการใช้ชีวิต

ใครคือที่ปรึกษา

กล่าวในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา วันนี้ในฐานะที่มหาวิทยาลัยมอบหมายให้อาจารย์แต่ละท่านนั้น เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหมู่เรียน ประการแรกเราก็ต้องรับทราบว่าสิ่งนี้คือ “หน้าที่” ที่เราต้องรับผิดชอบ ส่วนเรื่องอื่น ๆ ที่อยากชวนคิดว่า เพราะเหตุใดเราจึงควรทำหน้าที่ “ที่ปรึกษา”

ประการแรก การเป็นที่ปรึกษาของเรา เป็นการได้มีส่วนสร้างสรรค์สังคม ท้องถิ่น และประเทศชาติ(ดูยิ่งใหญ่มา) เราได้มีโอกาสให้คำปรึกษา ได้แบ่งปันประสบการณ์ ได้ช่วยชี้แนะแนวทาง ให้กับนักศึกษา ที่เป็นทั้ง ลูกและศิษย์ ที่เราเรียกว่าลูกศิษย์ ให้เขามีการแก้ปัญหาที่ถูกต้อง การใช้ชีวิตที่ถูกต้อง มีแนวทางในการเรียนและการดำเนินชีวิต มีแนวคิดประกอบอาชีพ นำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดี เมื่อลูกศิษย์เราเป็นคนดี มีคุณภาพชีวิตดี เขาคือสมาชิกที่ดีของสังคม ท้องถิ่น และประเทศชาติ

ประการที่สอง เราได้มีโอกาส “ทำบุญ” หากใครเชื่อว่า ปล่อยนก ปล่อยปลา ไล่ชีวิตโคกระบือ สร้างโบสถ์ สร้างวิหาร สร้างกำแพงแล้ว ลองคิดว่า การที่เราได้ช่วยคนให้มีความสุข ความเจริญ ได้พ้นทุกข์ ได้มีชีวิตที่ดี นั้นเป็นบุญกุศลเช่นกัน

ประการที่สาม ช่วยให้เราทำงาน เพราะการที่เราดูแลเอาใจใส่ให้นักศึกษา ลูกศิษย์เราได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง เมื่อต้องจะทำสิ่งใด ก็จะสามารถปฏิบัติตามกฎ กติกา มารยาท ในความดูแลของเราอย่างต่อเนื่อง ก็จะสามารถลดปัญหาให้ต้องแก้ไขในภายหลัง

ใครมาปรึกษา

มีคำกล่าวที่รู้สึกประทับใจ เช่น “ลูกใครไม่สำคัญ ลูกฉันนั่นคือศิษย์ พ่อแม่รักลูกตั้งดวงจิต ครูก็รักศิษย์ตั้งดวงใจ” เพราะนึกถึงครั้งใด รู้สึกว่าเป็นความรักผูกพัน ห่วงใย ใส่ใจ ดูแล ... แต่เมื่อยุคสมัยเปลี่ยนไป การที่ผู้สอนยุคหลังอายุก็ไม่ได้มาก หลายท่านก็ไม่ได้มีครอบครัว ความสัมพันธ์ในยุคหลังระหว่างอาจารย์และลูกศิษย์จึงไม่ได้เป็นเหมือนในอดีต แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าเราต้องละเลยลูกศิษย์ของเรา สิ่งที่เราปฏิบัติต่อลูกศิษย์เรา ก็น่าที่จะคิดว่า เรากำลังช่วยเหลือญาติ พี่ น้อง คนในครอบครัวของเรา เพราะเมื่อใดที่เราารู้สึกว่าเขาไม่ใช่ “คนอื่น” ระดับการปฏิบัติ ความเอาใจใส่ ความรู้สึก ก็อาจจะเพิ่มมากขึ้น และอาจต้องทำความเข้าใจไว้ก่อนว่า ถ้าเขารู้ เขาคงไม่มาถาม ถ้าเขาไม่เดือดร้อน เขาคงไม่มาขอความช่วยเหลือ เพราะในมุมมองของนักศึกษาบางคน ก็ไม่ได้กล้าที่จะพบที่ปรึกษา หรืออยากที่จะวิ่งวุ่นวายกับกระบวนการแก้ปัญหา เพราะหลาย ๆ คนมองเป็นความยุ่งยากวุ่นวาย มองในมุมมองของนักศึกษา ก็คิดได้ เช่น ถ้าไม่ป่วยไม่เจ็บไม่ไข้ ก็ไม่ไปหาหมอ ถ้าไม่มีปัญหาเดือดร้อน ก็ไม่ไปหาตำรวจ ดังนั้น ถ้าไม่มีปัญหาขอความช่วยเหลือ หรือไม่มีคำถาม (ในความคิดของเขา) “ก็ไม่รบกวนอาจารย์หรอกนะ” ดังนั้น อย่าคิดว่าเขาเป็น “คนอื่น”

ทำไมเขาต้องมาปรึกษา

ในความคิดของคนไม่รู้ ไม่มีประสบการณ์ ไม่เข้าใจ แปลได้เป็นคำเดียวคือ “ไม่รู้” แม้ว่าเขาเหล่านั้น ไม่อ่าน ไม่สนใจ ไม่ศึกษา มาก่อน ผมเคยยกตัวอย่างกับงานบริการที่ต้องตอบคำถาม เช่น ที่โรงพยาบาลแห่งหนึ่ง คนไข้ต้องไปห้องรับยาหมายเลข ๔ มีป้ายบอกทางไป และมีโต๊ะเจ้าหน้าที่อยู่หน้าป้ายบอกทาง โดยธรรมชาติของคนติดตามหาทาง โดยไม่รู้จักพื้นที่ ส่วนใหญ่มักจะเอ่ยปากถามเจ้าหน้าที่ แม้ว่าป้ายและลูกศรติดชัดเจนว่าไปทางไหน ไม่ใช่ว่าเขาไม่รู้ แต่อาจเป็นเพราะ เขาอยากได้ความมั่นใจ ว่าการตัดสินใจของเขานั้นจะถูกต้อง และไม่ทำให้เสียเวลา

เขามาปรึกษาเรื่องอะไร

จากประสบการณ์การสอนและการเป็นที่ปรึกษาที่ผ่านมา ได้รับรู้เรื่องราว และให้คำปรึกษามากมายหลายเรื่อง พบเรื่องที่ถูกมองว่าเป็นเรื่องปกติ เช่น การลงทะเบียน การเรียน ผลการเรียนทุนการศึกษา กองทุนกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา ยังพบปัญหาที่ส่วนตัวเรียกว่าเคสที่ดูแลเป็นกรณีพิเศษ เช่น

กรณีนักศึกษาทะเลาะวิวาท ที่ไม่คิดว่านักศึกษาระดับอุดมศึกษา บางคนยังมีปัญหาเรื่องความก้าวร้าวรุนแรง ก่อเหตุทะเลาะวิวาท บางครั้งเริ่มจาก ปัญหาชู้สาว ชู้หนุ่ม บางครั้งเกิดจากการใช้ภาษาในการสื่อสารผ่านโซเชียลเน็ตเวิร์ค ซึ่งปัจจุบันในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาก็ได้พยายามที่จะปลูกฝังให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของการอยู่ร่วมกัน และเตือนให้รู้โทษของการกระทำในกรณีนี้

กรณียาเสพติด ที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น ที่ผ่านมามีการใช้การเตือนภัย เตือนตน และเครือข่ายเพื่อนเตือนเพื่อน พี่เตือนน้อง เตือนคนใช้ยาเสพติดไม่ได้ก็ต้องเตือนคนรอบตัว โดยยกตัวอย่างว่า แม้ว่าเราไม่ติดยาเสพติด ไม่ค้ายาเสพติด วันหนึ่งข้างหน้าก็อาจเสียหายจากการคบหาสมาคมกับคนเสพยา ค้ายา เพราะไปไหนด้วยกัน ถ้าถูกจับ ขึ้นต้นเจ้าหน้าที่เขาก็สันนิษฐานว่า เรารู้เห็นเป็นใจ หรือสมรู้ร่วมคิด หรืออยู่ในเครือข่าย ดังนั้นจึงไม่ควรเอาตัวอยู่ใกล้ และไม่นำเรื่องนี้เข้าตัว

กรณี HIV ในนักศึกษา ซึ่งสถานการณ์ปัจจุบันมีความรุนแรงมาก ทั้งที่คนมีความรู้เรื่องนี้มากขึ้น แต่คุณธรรมและจริยธรรม การยับยั้งชั่งใจ ลดลง จากข้อมูลที่ได้รับจากกลุ่มนักศึกษาติดเชื้อ พบว่า ปัจจุบันผู้ติดเชื้อ HIV ในนักศึกษานั้น เกิดขึ้นทั้ง เพศชาย เพศหญิง เพศทางเลือก มีสาเหตุหลัก ๆ จากพฤติกรรม เปลี่ยนคู่นอน นัดพบคนแปลกหน้าหรือเพื่อนใหม่เพื่อมีเพศสัมพันธ์ การรู้จักกันผ่านสื่อโซเชียลเน็ตเวิร์ค โดยที่คนที่มีเชื้อไม่รู้ตัวว่ามีเชื้อในร่างกาย ผู้ที่มีพฤติกรรมเสี่ยงไม่กล้าตรวจเลือด กรณีนี้เริ่มต้นจากการให้กำลังใจกัน และติดต่อเครือข่ายที่จะช่วยให้คำแนะนำให้ถูกต้อง และเตือนภัยนักศึกษาให้มีความรู้และตระหนักในประเด็นนี้

กรณีการทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เราทราบดีว่า นักศึกษาทุกคนไม่ได้ชอบทำกิจกรรม บางคนชอบที่จะมีเวลาส่วนตัว บางคนอยากที่จะทำงานพิเศษหารายได้ระหว่างเรียน ซึ่งเจตนารมณ์ตรงกลางของการกำหนดให้นักศึกษาทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้นอยากให้นักศึกษาใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ลดโอกาสในความเสี่ยงที่จะทำความผิด ดังนั้นกรณีนี้จึงแนะนำให้ศึกษานั้นรู้จักแบ่งเวลา โดยเน้นการเรียนเป็นหลัก และมีความสนใจใฝ่รู้ที่จะพัฒนาตนเองให้มีประสบการณ์ชีวิต จากการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นและปัญหาอื่นๆ ที่หากมีโอกาสจะได้เล่าสู่แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในอนาคต

การเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาไม่ใช่เรื่องที่ย่งยาก เพียงแต่เริ่มจากความเข้าใจให้เวลากับการสื่อสารกับลูกศิษย์ สร้างสัมพันธภาพและรับฟังความคิดเห็นโดยไม่จำเป็นต้องทำตัวให้เป็นวัยรุ่นเหมือนนักศึกษา แต่สามารถเป็นผู้ใหญ่ใจดีที่เข้าใจพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของวัยรุ่น การเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย ความเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ รู้จักโลกของวัยรุ่น ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับทัศนคติตัวเองให้มองโลกในแง่ดี มีทักษะการสื่อสาร และเอาใจใส่สม่ำเสมอ การได้ดูแลให้คำปรึกษานักศึกษานั้นช่วยให้เด็กอยู่ในระบบการศึกษา ให้มีประสบการณ์ มีความคิด มีภูมิคุ้มกันทางสังคม อย่างน้อยให้การศึกษาได้ชะลอเวลาการที่เด็กจะไปใช้ชีวิตจริงในสังคมอย่างไม่มีความรู้และประสบการณ์ ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาสังคมมากมาย

ท้ายสุดและสำคัญสุด คือจุดเริ่มต้น ที่เราควรปลูกฝังให้กับลูกศิษย์ และต่อเนื่องสม่ำเสมอ ให้ลูกศิษย์ มีความอดทน อ่อนน้อมถ่อมตน และมีน้ำใจ เพราะสามประเด็นนี้จะทำให้ลูกศิษย์ของเรา สามารถใช้ชีวิตในแต่ละช่วงจังหวะของชีวิตได้อย่างถูกต้องเหมาะสม โดยเฉพาะความอ่อนน้อมถ่อมตน จะทำให้ลูกศิษย์ของเราได้รับการยอมรับ สนับสนุน ให้ประสบความสำเร็จในชีวิต เพราะความสำเร็จ ความเจริญของลูกศิษย์ คือความสำเร็จในการทำหน้าที่ ครูอาจารย์

A decorative border featuring green leaves and pink butterflies with orange spots, framing the top, right, and bottom of the page.

ประสบการณ์จากการทำหน้าที่ ของอาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์เบญจมาศ สันต์สวัสดิ์
รองคณบดีคณะเทคโนโลยีการเกษตร

ประสบการณ์จากการทำหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์เบญจมาศ สันต์สวัสดิ์
รองคณบดีคณะเทคโนโลยีการเกษตร

โดยประวัติการทำงาน เมื่อปี พ.ศ.2547 เคยเป็นผู้ปกครองหอพักนักศึกษาหญิง อาคาร 4 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีหน้าที่ดูแลความเรียบร้อยภายในหอพักนักศึกษา และความเป็นอยู่ของนักศึกษา จึงมีโอกาสได้อบรมทางด้านจิตวิทยาการให้คำปรึกษา จึงทำให้มีพื้นฐานในการรับฟังความคิดเห็นและคำปรึกษาแก่นักศึกษาได้ และโดยส่วนตัวแล้วตนเองเป็นคนอหฺยาศัยดีและมีมนุษยสัมพันธ์ดีเป็นที่รักและไว้วางใจของเพื่อน ๆ โดยมักจะมาขอคำปรึกษาและคำแนะนำต่าง ๆ จึงทำให้สามารถให้คำปรึกษาหรือรับฟังความรู้สึกต่าง ๆ จากบุคคลอื่นได้ดี นอกจากนั้นในเรื่องการเรียนในอดีตนั้นตนเองเป็นคนเรียนหนังสืออยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ แต่เป็นคนที่มีจิตอาสา มักจะเข้ากิจกรรมต่างๆ ของคณะเสมอ เมื่อถูกคัดเลือกให้เป็นประธานสาขา ก็ต้องทำหน้าที่และกิจกรรมต่าง ๆ ของสาขาวิชา ทำให้ผลการเรียนตกต่ำ แต่จะได้รับโอกาสต่าง ๆ จากอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ผู้สอน และเพื่อน ๆ อยู่เสมอ ทั้งการเลือกรายวิชาที่เหมาะสมให้เรียน การช่วยสอนเสริมตลอดจนคำแนะนำต่างๆ จนสามารถผ่านพ้นวิกฤตการเรียนในแต่ละครั้งไปได้จนสำเร็จการศึกษา จึงเข้าใจถึงความรู้สึกของนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ เมื่อได้รับหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาในหมู่เรียนต่าง ๆ จึงสามารถให้คำแนะนำต่าง ๆ สำหรับนักศึกษาได้

ตามปกติแล้วไม่ว่าจะเป็นนักศึกษาในความดูแลหรือนักศึกษาในวิชาที่สอนตนเองจะให้ช่องทางการติดต่อนักศึกษาไว้หลายช่องทาง ไม่ว่าจะเป็นทางโทรศัพท์ของหน่วยงานที่สังกัด โทรศัพท์ส่วนตัว ช่องทาง social media ได้แก่ Facebook ทั้งส่วนตัวและกลุ่มสาขาวิชา, Line และ Instagram แต่จะกำชับนักศึกษาเสมอว่าขอให้ติดต่อมาในวันเวลาราชการเท่านั้น เพราะบางครั้งการเข้าถึงการสื่อสารต่าง ๆ สะดวกเกินไปทำให้นักศึกษาขาดความเกรงใจ ขาดการคำนึงถึงกาลเทศะ และอาจจะทำให้นำไปปฏิบัติกับอาจารย์ท่านอื่นหรือบุคคลอื่นได้ ซึ่งจะเป็นผลเสียแก่นักศึกษาเอง

การพบนักศึกษาในความดูแลในครั้งแรกนั้น ทางมหาวิทยาลัยจะเป็นผู้กำหนด ซึ่งในวันนั้นตนเองจะให้คำแนะนำทางด้านวิชาการเกี่ยวกับ ระเบียบข้อบังคับ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย และคณะ เนื้อหาของหลักสูตร รายวิชาที่ต้องเรียนในหลักสูตรตามแผนการเรียนเสนอแนะ ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนได้โดยแจ้งเงื่อนไขต่าง ๆ ให้นักศึกษาทราบ วิธีการลงทะเบียน การเพิ่ม-ถอนรายวิชาต่าง ๆ การคิดคะแนนระดับค่าเฉลี่ย(GPA) การพัฒนาในกรณีต่าง ๆ ซึ่งจะเน้นให้นักศึกษากลับไปอ่านคู่มือนักศึกษาที่แจกให้โดยละเอียด หากมีข้อสงสัยสามารถติดต่ออาจารย์โดยใช้ช่องทางที่แจ้งให้ทราบข้างต้น และแจ้งให้นักศึกษาเข้าไปในระบบทะเบียนนักศึกษาเพื่อปรับปรุงข้อมูลต่าง ๆ ของนักศึกษาให้เป็นปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นรูปถ่าย ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ หรือเบอร์โทรศัพท์ของนักศึกษาและผู้ปกครอง จากนั้นจะให้คำแนะนำเรื่องการทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยในช่วงแรกจะเน้นเรื่องการรับน้องว่า การรับน้องคืออะไร ทำไมต้องมีการรับน้อง เพื่อให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการรับน้อง แต่จะย้ำกับนักศึกษาว่า หากรุ่นพี่ทำเกินกว่าเหตุต้องแจ้งอาจารย์ให้ทราบในทันที โดยอาจารย์จะสืบสวนหาข้อเท็จจริง ตักเตือน และแก้ไขไม่ให้เหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นอีก โดยจะไม่ให้นักศึกษาที่แจ้งมาได้รับผลกระทบ รวมไปถึง

กิจกรรมต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยและคณะกำหนดในแต่ละปีการศึกษา เพื่อบันทึกหน่วยกิจกรรมตามเกณฑ์ของมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ยังให้ข้อคิดกับนักศึกษา เรื่องการปรับตัวในการเรียน การมีอิสระที่มากขึ้น การอยู่หอพัก การคบเพื่อน การวางตัว การสังสรรค์ การบริหารเวลาและการเงิน ท้ายสุดในการพบนักศึกษา ครั้งนั้นจะพยายามชี้ให้เห็นความสำคัญของการศึกษา วัตถุประสงค์ที่มาเรียนในระดับอุดมศึกษา อาชีพที่สามารถทำได้ในอนาคต หรือการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

ในการพบกันครั้งที่ 2 ข้าพเจ้าจะนัดหมายผ่าน Facebook ของกลุ่มที่ตั้งไว้ และเน้นให้หัวหน้าหมู่เรียนกระจายข่าวอีกทางหนึ่ง โดยจะนัดในช่วงหลังสอบกลางภาคเรียนที่ 1 เมื่อนักศึกษาทราบคะแนนสอบของตนแล้ว หรือคาดเดาได้ว่าได้คะแนนประมาณเท่าใด โดยจะนัดนักศึกษามาเพื่อสอบถามว่าต้องการถอนรายวิชาที่คะแนนน้อยหรือไม่ เพราะอาจส่งผลให้เกรดน้อยและพันสภาพในที่สุด หากต้องการถอนก็สามารถนำเอกสารมาให้อาจารย์เซ็นตามขั้นตอนและส่งไปยังสำนักทะเบียนและประมวลผลต่อไปได้ นอกจากนี้ยังได้สอบถามเรื่องการเรียน การทำงานกลุ่ม การส่งงาน การรับน้อง กิจกรรมระหว่างเรียน ความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน ครอบครัวทางบ้านของนักศึกษา และการทำงานพิเศษ

ในการพบกันครั้งสุดท้ายของภาคเรียนที่ 1 คือหลังสอบเสร็จ ก่อนนักศึกษากลับภูมิลำเนา เพื่อสอบถามเกี่ยวกับการเรียนในภาคการเรียนที่ 2 ว่ามีนักศึกษาคนใดต้องการลาออก ลาพักการศึกษาบ้าง เพราะเมื่อผ่านการเรียนไปแล้ว 1 ภาคการเรียนนักศึกษามักจะค้นพบตัวเองว่าชอบหรือไม่ชอบหลักสูตรที่เรียนอยู่ ตั้งใจจะเรียนต่อไป หรือย้ายสาขา หรือย้ายคณะ ซึ่งถือว่าเป็นสิทธิ์ของนักศึกษา ตนเองสามารถให้คำแนะนำได้ว่านักศึกษาควรทำเช่นใดได้บ้าง และหากนักศึกษาคนใดต้องการเรียนในหลักสูตรเดิม ก็จะคุยกันในเรื่องการลงทะเบียนในภาคการเรียนที่ 2 ตามแผนการเรียนเสนอแนะ หากนักศึกษา

คาดว่ารายวิชาใดยาก ยังไม่พร้อมในการเรียนในภาคการเรียนหน้าก็สามารถถอนได้ในเวลาที่กำหนด และนัดหมายกันอีกครั้งในช่วงเปิดภาคการเรียนที่ 2 ต่อไป

โดยส่วนตัวแล้วไม่ได้มีความสามารถในการให้คำปรึกษาในรายละเอียดได้ทุกเรื่อง แต่สามารถให้คำปรึกษานักศึกษาได้ว่า ควรปรึกษาใคร ปรึกษาช่องทางใด เพราะการปรึกษาในช่องทางที่เกี่ยวข้องโดยตรงนั้น น่าจะได้ข้อมูลที่ชัดเจนและถูกต้องกว่า ตนเองเป็นเพียงผู้ให้คำปรึกษาในขั้นต้น และเชื่อมโยงข้อมูลให้นักศึกษาเท่านั้น

ความภูมิใจที่ได้เป็น
อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ดวงใจ เนตรตระกูล
หัวหน้าภาควิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์

ความภูมิใจที่ได้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ดวงใจ เนตรตระกูล
หัวหน้าภาควิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์

จากผู้จัดการฝ่ายฝึกอบรมพนักงาน (Training Manager) เข้าสู่การเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย ชีวิตที่เปลี่ยนจากพนักงานบริษัทที่ทุกวันต้องทำงานวางแผนร่วมกับผู้บริหารและทีมงานในการบริหารคนคนที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้ว คนที่พร้อมที่จะเปิดรับการเรียนรู้ทุกสิ่งและสามารถเข้าใจการทำงานได้อย่างรวดเร็ว แต่เมื่อก้าวเข้าสู่รั้วมหาวิทยาลัยซึ่งระบบการทำงานที่ค่อนข้างจะแตกต่าง ขอบเขตพันธกิจการรับผิดชอบงานที่มีหลายด้านมากขึ้น จากที่เคยคิดว่าอาจารย์มีหน้าที่สอนเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่เมื่อได้สัมผัสและเริ่มใช้ชีวิตการเป็นอาจารย์ก็ถือเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ใหม่ ๆ ไม่ว่าจะเป็นงานสอน งานบริการวิชาการ งานวิจัย และงานทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม นอกจากนั้น อาจารย์แต่ละคนยังมีอีกหนึ่งบทบาทที่สำคัญ คือ การเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ถือว่าเป็นบุคคลที่สำคัญยิ่ง ที่จะช่วยให้คำแนะนำนักศึกษา ซึ่งปรับเปลี่ยนจากการเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมาเป็นนักศึกษาระดับอุดมศึกษา การก้าวเข้าสู่มหาวิทยาลัย จึงเป็นการเปลี่ยนแปลงจากวัยรุ่นตอนปลายสู่การเป็นวัยผู้ใหญ่ตอนต้น การดำเนินชีวิตในสถาบันอุดมศึกษามีอิสระมากขึ้น การค้นหาตัวตนของตนเองตามความชอบในสาขาวิชาที่เลือกเรียน ดังนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาจึงเปรียบเสมือนผู้ปกครองอีกคนหนึ่งของนักศึกษาที่ต้องรับทราบและติดตามให้ความช่วยเหลือ แนะนำนักศึกษาในทุกเรื่อง ดังเช่นที่ข้าพเจ้าได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ด้านการเรียน ข้าพเจ้าจะคอยแนะนำเรื่องการลงทะเบียน การรักษาสภาพนักศึกษา ฯลฯ ตรวจสอบการลงทะเบียนเรียนและผลการเรียนของนักศึกษาแต่ละคน หากพบว่านักศึกษาคนใดมีเกรดเฉลี่ยที่ผิดปกติก็จะดำเนินการเชิญมาพบเป็นการส่วนตัว เพื่อวางแผนในการหาทางช่วยเหลือให้นักศึกษาสามารถสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนด

2. ด้านบุคลิกภาพ ข้าพเจ้าจะคอยแนะนำและชี้แนะมารยาททางสังคม รู้จักกาลเทศะ ทั้งด้านการ แต่งกาย ความประพฤติที่อยู่ในศีลธรรมอันดี การสื่อสารสนทนาระหว่างอาจารย์ เพื่อนและผู้อื่น การส่งข้อความบนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เพื่อให้เป็นผู้ที่สง่างามและได้รับการยอมรับจากบุคคลทั่วไป

3. ด้านการร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานต่าง ๆ ข้าพเจ้าจะคอยตรวจสอบหน่วยกิตกิจกรรมของนักศึกษา และกระตุ้นการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักศึกษาในทุกระดับ ได้แก่ ระดับหลักสูตร ระดับคณะ และระดับมหาวิทยาลัย เพื่อให้ได้หน่วยกิตครบตามจำนวนที่กำหนด ตลอดจนส่งเสริมให้นักศึกษาร่วมกิจกรรมจิตอาสาเพื่อเป็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่ดีงาม

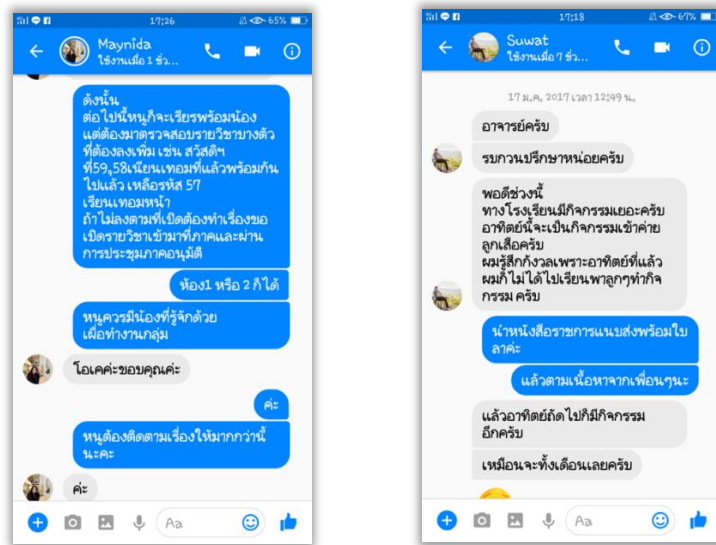
4. ด้านสวัสดิการและบริการ ข้าพเจ้าจะคอยติดตามข่าวสารการมอบทุนการศึกษาจากภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยเพื่อประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษารับทราบ รวมถึงการฝึกอบรมของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษามีช่องทางในการพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพเพิ่มมากขึ้นในทุก ๆ ด้าน

5. ด้านการวางแผนชีวิตและการประกอบอาชีพ ข้าพเจ้าได้มีการแนะนำอาชีพที่สอดคล้องกับวิชาชีพและกระตุ้นให้นักศึกษามีการวางแผนการดำเนินชีวิตตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ทั้งด้านวิชาการ ละด้านการดำเนินชีวิตส่วนตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาในระดับชั้นปีที่ 5 ข้าพเจ้าจะมีการแนะนำและชี้แนะแนวทางการประกอบอาชีพทั้งแบบรายบุคคลและแบบหมู่เรียน กรณีที่นักศึกษาสนใจศึกษาต่อในระดับมหาบัณฑิตจะมีการแนะนำวิธีการและสถาบันที่เปิดสอนในสาขาวิชาที่ตรงศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

6. ด้านการอยู่ร่วมกับสังคม ข้าพเจ้าได้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตที่เป็นไปตามครรลองครองธรรม การอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น การทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อน การปรับตัวกับสภาพสังคมทั่วไป การอาศัยในหอพัก

จากการที่ข้าพเจ้า ได้ทำหน้าที่การเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาให้กับนักศึกษา ระดับปริญญาตรี ทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ ตลอดจนเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ตลอดระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา ข้าพเจ้ารู้สึกดีใจที่ได้ช่วยเหลือ แนะนำ ชี้แนะแนวทางให้กับนักศึกษา และมีความภาคภูมิใจทุกครั้งที่นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาแล้ว บางคนกลับมาเยี่ยมที่มหาวิทยาลัย บางคนส่งข่าวมาทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ทำให้ทราบว่าพวกเขามีความสำเร็จในวิชาชีพและการดำรงชีวิต ข้าพเจ้าขอยกตัวอย่างการให้คำปรึกษากับนักศึกษารายหนึ่ง ที่มีปัญหาทางครอบครัว ไม่อยากที่จะเรียนต่อ ซึ่งนักศึกษาได้มาพบข้าพเจ้า และได้เล่าเรื่องราวต่าง ๆ ที่เป็นปัญหาชีวิตของเขาที่เขาไม่สามารถตัดสินใจได้ ข้าพเจ้าดีใจที่นักศึกษารายนั้น คิดถึงข้าพเจ้าในฐานะที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นคนแรก ข้าพเจ้าได้ให้คำแนะนำเรื่องการวางแผนเรียน ตลอดจนเชิญผู้ปกครองมาพบเพื่อหาทางออกเรื่องค่าใช้จ่ายของครอบครัว โดยชี้แนะให้นำมาช่วยเรื่องค่าลงทะเบียนของนักศึกษา และให้แม่รับผิดชอบเรื่องค่าใช้จ่ายส่วนตัว ตลอดจนแนะนำให้นักศึกษาทำเรื่องขอกู้เงิน กยศ. จากมหาวิทยาลัย ทำงานพิเศษ part time ในร้านอาหารตามช่วงเวลาว่างจากการเรียน จากการให้คำแนะนำดังกล่าว นักศึกษาสามารถเรียนสำเร็จ การศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนด และได้ทำงานที่โรงเรียนอนุบาลเอกชนใน จ.เชียงใหม่ จะเห็นได้ว่าการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษานั้น เป็นหน้าที่ที่สำคัญ เพราะเป็นการดูแล ช่วยเหลือนักศึกษาให้สามารถปฏิบัติตนทั้งในด้านการเรียน การใช้ชีวิต การปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น เพื่อให้ทำงานและอยู่ในสังคมได้ดีต่อไป

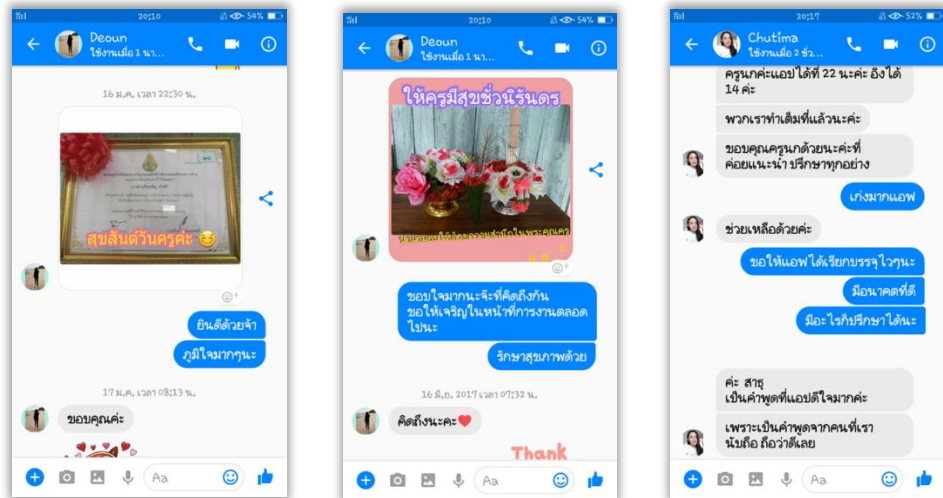
การให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

กิจกรรมสานความสัมพันธ์

ความภาคภูมิใจ

“ความภูมิใจมิใช่อยู่นานไหวครู แต่อยู่ในวันที่รู้ว่าศิษย์นั้นไปได้ดี เรือจ้างลำแกร่งยังพ่ายสุดแรงที่มี พ่อพิมพ์ แม่พิมพ์วันนี้ ยังพิมพ์คนดีสุดแรงหัวใจ”

ข้าพเจ้าภูมิใจและเต็มใจที่ได้ปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา トラบใดที่ยังปฏิบัติงานอยู่ในสถาบันแห่งนี้ ข้าพเจ้าจะทำหน้าที่นี้ให้ดีที่สุด เพราะเปรียบเสมือนได้ทำหน้าที่พ่อ แม่ คนที่สองของนักศึกษา รองจากพ่อ แม่ผู้ให้กำเนิด

ครูดีในดวงใจของนักศึกษา
ความประทับใจในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร.ศศิธร อินต๋น
อาจารย์ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์

ครูดี...ในดวงใจของนักศึกษา ความประทับใจในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร.ศศิธร อินตุน
อาจารย์ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์

“ครูดี...ในดวงใจของนักศึกษา” หลังจากทราบข่าวอันน่ายินดียิ่งข่าวหนึ่งจากคณะครุศาสตร์ที่แจ้งให้รับรางวัลในวันครูทำให้เกิดความรู้สึกคิดถึงบรรยากาศในการเรียนการสอน การพูดคุยกับนักศึกษา สัมผัสถึงความรู้สึกอบอุ่น อ่อนโยนและความปรารถนาดีจากครูที่ปรึกษา เสียงตักเตือนจากใจครูต่อนักศึกษาที่รักและปรารถนาดีต่อเขาตลอดเวลา พอได้ได้รับการติดต่อให้เขียนเล่าเรื่องความประทับใจในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาจากสำนักทะเบียนและประมวลผลเกี่ยวกับ "บทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา : เทคนิคสำคัญที่ช่วยส่งเสริมให้ “อาจารย์เข้าใจนักศึกษา นักศึกษาเข้าใจอาจารย์” ถ้าเทียบกับครูที่ปรึกษาในโรงเรียนก็เป็น "ครูรักเด็ก เด็กรักครู" โดยจะได้เขียนเล่าประสบการณ์ตั้งแต่ทำหน้าที่ครูจนมาทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาในมหาวิทยาลัย ตอนทำงานที่โรงเรียนกรป.กลางอุปถัมภ์ อำเภอดอยหล่อ เชียงใหม่ ช่วงปี พ.ศ.2522-2554 เป็นโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่ชนบท ทำหน้าที่เป็นครูประจำชั้น สิ่งที่ครูประจำชั้นทุกคนต้องทำไปพร้อมกับการเรียนการสอน ทำงานแบบบูรณาการคือการแนะแนว กับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระบบการดูแลช่วยเหลือเหลือนักเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศเป็นนโยบายให้ทุกโรงเรียนปฏิบัติ นั้น เป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายใน และนอกโรงเรียน ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และครูทุกคน มีวิธีการและ เครื่องมือที่ชัดเจน มีมาตรฐานคุณภาพ และมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ ระบบดูแลช่วยเหลือเหลือนักเรียนมีองค์ประกอบในการดำเนินงาน 5 ขั้นตอน คือ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อคัดกรองนักเรียน เป็นประโยชน์ในการส่งเสริม ป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ มิใช่การใช้ความรู้สึกหรือการคาดเดา โดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหานักเรียน ซึ่งจะทำให้เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือเหลือนักเรียนหรือเกิดได้น้อยที่สุด 2) การคัดกรองนักเรียน เป็นการพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนเพื่อการจัดกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มปกติซึ่งเป็นกลุ่มที่ควรได้รับการสร้างภูมิคุ้มกันและการพัฒนา กลุ่มเสี่ยงซึ่งต้องให้การป้องกันหรือแก้ไขตามแต่กรณี กลุ่มมีปัญหาซึ่งต้องช่วยเหลือและแก้ปัญหาโดยเร่งด่วน และกลุ่มพิเศษคือนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ มีความเป็นอัจฉริยะซึ่งต้องส่งเสริมให้ได้รับการพัฒนาศักยภาพ ตามความสามารถพิเศษ จนถึงขั้นสูงสุด 3) การป้องกันและแก้ไขปัญหามีหลายเทคนิค วิธีการ สิ่งที่ครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้นจำเป็นต้องดำเนินการมีอย่างน้อยสองประการคือการให้คำปรึกษาเบื้องต้นและการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน 4) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน มีกิจกรรมหลักสำคัญ เช่น การจัดกิจกรรมโฮมรูม การเยี่ยมบ้าน การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom meeting) การจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิตและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมพัฒนานักเรียนเพื่อนที่ปรึกษา (YC : Youth Counselor) เป็นต้นและ 5) การส่งต่ออาจมีบางกรณีที่บางปัญหามีความยากต่อการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป เพื่อให้ปัญหานักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้น

นอกจากนี้มีกิจกรรมให้ครูไปเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อให้รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลได้เป็นอย่างดีจากมาตรการนี้ทำให้ครูเกิดความตระหนักในบทบาทหน้าที่และเพิ่มจิตวิญญาณความเป็นครูให้เห็นได้อย่างชัดเจน ครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้นที่เอื้อมระอาให้นักเรียนบางคนในชั้นที่เกเรก้าวร้าว ไม่ตั้งใจเรียน พอได้ไปเห็นชีวิตความเป็นอยู่ที่บ้านจึงเข้าใจสาเหตุของปัญหาที่แท้จริง ทำให้เกิดความรัก ความเมตตา เอาใจใส่นักเรียนในชั้นเป็นรายคนเพิ่มขึ้น

เมื่อย้ายมาสอนที่คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เปลี่ยนมาเป็นครูในระดับอุดมศึกษา รับหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาครุศาสตร์ชั้นปีที่ 1 รหัส 55 ซึ่งเป็นนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษาที่เข้าใหม่ อาจารย์ก็ใหม่ ทำให้ต้องเรียนรู้วิธีการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาจากอาจารย์ พี่เลี้ยง หัวหน้าภาควิชา ตลอดจนเรียนรู้จากนักศึกษาที่สอนแต่ละชั้นปีจากการพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง รวมถึงการนำประสบการณ์เดิมที่ปฏิบัติในโรงเรียนประถมศึกษามาประยุกต์ใช้จากวัยเด็ก 6-12 ปีเป็นการใช้กับนักศึกษาในวัยรุ่นอายุ 18 ปีขึ้นไปทำให้ต้องเรียนรู้พัฒนาการของวัยรุ่นเพิ่มเติมว่าจะทำอย่างไรให้เราเข้าใจเขา และเขาก็เข้าใจเราด้วยเพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีของทั้งสองฝ่าย

เริ่มต้นจากการศึกษาหาความรู้ในเชิงทฤษฎีค้นหาความหมายของอาจารย์ที่ปรึกษามีความหมายตามพจนานุกรมว่า “อาจารย์ที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษากับศิษย์ที่อยู่ในความปกครอง” ตรงกับภาษาอังกฤษว่า adviser จากการซักถาม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำมาสู่การปฏิบัติจริง ประสบการณ์ที่ได้ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาก็พบว่าอาจารย์ที่ปรึกษามีหลายประเภทยกตัวอย่าง เช่น

ประเภทแรกเรียกว่า อาจารย์ “ผู้เชี่ยวชาญ” นักศึกษาจะดีใจในตอนแรกเมื่อรู้ว่าอาจารย์ที่ปรึกษาของเรานั้นเป็นอาจารย์ที่มีชื่อเสียงและเป็นผู้เขียนหนังสือเรียนที่เราใช้ แต่อย่าลืมว่าชื่อเสียงของอาจารย์มหาวิทยาลัยนั้นย่อมมีการประชุม สัมมนา ทำวิจัยมาก บางครั้งอาจารย์อาจจะต้องไปเก็บข้อมูลวิจัยไปบริการวิชาการในพื้นที่ต่าง ๆ มากจนไม่มีเวลาจะมาช่วยดูแลให้คำปรึกษา

ประเภทที่สอง ได้แก่อาจารย์ “ล่องหน” ในขณะที่การหายตัวของอาจารย์ “ผู้เชี่ยวชาญ” นั้นมีเหตุผล แต่อาจารย์ “ล่องหน” นี้กลับหายตัวไปเฉยๆ โดยที่เราอาจจะเห็นนั่งดื่มกาแฟในห้องพักอาจารย์ตลอดเวลา หรือตรวจงาน แต่พออยากจะขอนัดหมายล่วงหน้าเพื่อคุยงานกลับบอกว่างานยุ่งมาก จนไม่มีเวลาให้จนกระทั่งนักศึกษาเริ่มจะมองไม่เห็นความหวังที่จะได้พบหน้าท่านอีกต่อไป และบางครั้งอาจไม่มั่นใจว่าอาจารย์คนนี้ยังมีชีวิตอยู่หรือเปล่า เพราะไม่เคยมีใครได้พบหน้าเลย..

ประเภทที่สาม ได้แก่อาจารย์ “เจ้าเสน่ห์” ถ้าเคยอ่านการ์ตูนญี่ปุ่นประมาณว่านักศึกษาแอบชอบอาจารย์ อาจารย์เหล่านี้ก็ประมาณนี้เลย ทั้งฉลาดหลักแหลม ดูดี และมีความสามารถอย่างสุดแสน อันนี้ต้องเตือนนักศึกษาไม่ว่าจะหนุ่มสาว หากอาจารย์ของคุณตีตัวสนิทเกินไป สบตาบ่อย หรือกระทั่งถูกเนื้อต้องตัว ขอให้ระวังตัวเองให้ดีเพราะทั้งสองฝ่ายอาจมีความผิดทั้งคู่ได้

ประเภทสุดท้ายเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา “สมบูรณ์แบบ”หายากที่สุดในกลุ่มอาจารย์ที่ปรึกษาที่เล่ามาให้ฟังทั้งหมด เป็นเหมือนนินจาที่เรารู้อยู่แต่ไม่เคยเห็นซึกิ เป็นอาจารย์ที่นัดหมายเราเป็นประจำให้ Feedback ที่ดี และชวนพูดคุยมีความเป็นกัลยาณมิตร ช่วยเหลือดูแลเป็นที่พึ่งพา ที่פקใจแก่นักศึกษาเป็นประจำ

อาจารย์ที่ปรึกษามีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของนักศึกษา ต้องช่วยเหลือนักศึกษาในการปรับตัวเองเมื่อเข้ามาสู่สถานศึกษาใหม่ เช่น การปรับตัวกับเพื่อนใหม่ ปรับตัวในการเรียน สถาบันอุดมศึกษา นักศึกษาต้องรับผิดชอบตัวเองมากขึ้น เพราะถือว่าเป็นผู้ใหญ่แล้ว ย่อมรับผิดชอบตัวเองได้ บางคนยังคุ้นเคยการเรียนแบบเดิม คือ สมัยการเรียนในระดับมัธยมศึกษา เมื่อเข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัยในระยะแรกยังไม่สามารถปรับตัวได้จะเกิดความคับข้องใจ หรือในกรณีการคบเพื่อนใหม่จะต้องเปลี่ยนเพื่อนใหม่ เป็นต้น ทั้งการเรียนและการคบเพื่อนถ้านักศึกษาได้มีโอกาสปรับตัวได้สามารถดำเนินการด้วยดี เริ่มต้นดี นักศึกษาจะประสบความสำเร็จในการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาจึงมีบทบาทสำคัญที่จะช่วยนักศึกษา ให้ประสบความสำเร็จในการปรับตัว และ

ช่วยเหลือเมื่อนักศึกษาประสบปัญหา การช่วยให้นักศึกษาเรียนอย่างมีความสุข และจบการศึกษาอย่างมีคุณภาพ คือ เป้าหมายของการทำหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา สิ่งที่ทำให้อาจารย์ที่ปรึกษาประทับใจมีความสุขมากตอนที่เขาสำเร็จการศึกษา มีงานทำ เขาจะไม่ลืมที่จะทักทายแสดงความเคารพในโอกาสสำคัญ เช่น วันครูที่ 16 มกราคม ที่ผ่านมามีคำอวยพรจากนักศึกษาทางไลน์ เช่น “ศิษย์ได้ดีวันนี้ เพราะมีครู” “ขอให้ครูมีความสุข เป็นที่พึงของนักศึกษารุ่นน้องต่อไป” “ครูเป็นทั้งแม่ เป็นทั้งพี่ เพื่อน” เป็นต้น จากคำอวยพรเหล่านี้ทำให้มีพลังใจที่เข้มแข็งในการทำงานสร้างคนต่อไป

บทบาทและหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ

อาจารย์ที่ปรึกษา คือ อาจารย์ที่ได้รับคำสั่งแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา ดูแล และรับผิดชอบนักศึกษาที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้การช่วยเหลือและสนับสนุนให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาจึงมีบทบาทสำคัญ คือ การให้คำปรึกษาทางด้านวิชาการเกี่ยวกับการเรียนของนักศึกษา เช่น การวางแผนการเรียนให้จบการศึกษาในเวลาที่กำหนดตามหลักสูตร ติดตามผลการเรียนของนักศึกษา ให้คำแนะนำในกรณีมีปัญหาการเรียนวิชาใดวิชาหนึ่ง ตรวจสอบและจัดส่งรายชื่อนักศึกษาที่ได้ผลการเรียนต่ำกว่า 2.00 เมื่อเสร็จสิ้นการเรียนของทุกภาคการศึกษา เพื่อคณะจะได้แจ้งผู้ปกครองทราบต่อไป

สนับสนุนการเรียนของนักศึกษาที่มีความสามารถพิเศษให้ประสบผลสำเร็จสูงสุด ทำงานร่วมกับนักศึกษาในการวางแผนการประชุมและทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา การสร้างความคุ้นเคย ให้ความสัมพันธ์ที่ระหว่างนักศึกษา และระหว่างครูกับศิษย์ ที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนของนักศึกษาให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักศึกษาเกี่ยวกับวิธีการเรียนในสถาบันอุดมศึกษา เช่น การจดบันทึกคำบรรยาย การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง การอ่านตำรา การเขียนรายงาน การนำเสนอรายงาน แก้ไขปัญหาผลการเรียนต่ำ เป็นต้น ในด้านที่มีความสำคัญอีกด้านคือการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการปรับตัวนักศึกษาในช่วงวัยของการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม

และสติปัญญา ส่วนใหญ่จะมีปัญหาเรื่องพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม การคบเพื่อน ค่าใช้จ่าย ความขัดแย้งต่างๆ เป็นต้น ปัญหาเกี่ยวกับการคบเพื่อน อาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปรับตัวในการคบเพื่อนใหม่ ต้องระมัดระวังเรื่องยาเสพติด ความประพฤติทางเพศที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพจิต อาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องคอยตรวจสอบดูแล นักศึกษา บางคนมีปัญหาทางด้านสุขภาพจิตที่เนื่องมาจากปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาการเรียน ปัญหาเรื่องการเดินทาง ปัญหาเรื่องการปรับตัว เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้จะมีผลกระทบต่อสุขภาพจิต ทำให้เกิดผลกระทบต่อการดำรงอยู่ และการเรียนในห้องเรียน อาจารย์ที่ปรึกษาจึงมีบทบาทเหมือนพ่อแม่ที่ต้องคอยดูแลเอาใจใส่ หมั่นคอยสังเกตพฤติกรรมและคอยช่วยเหลือ ปัญหาเกี่ยวกับค่าใช้จ่าย มีค่าใช้จ่ายที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม มีค่าใช้จ่ายสูงขึ้น ทั้งในการใช้จ่ายส่วนตัว และการเรียน บางคนมีโทรศัพท์มือถือ และใช้เครื่องสำอางตามแฟชั่น ทำให้มีค่าใช้จ่ายสูงขึ้น ถ้าครอบครัวไม่สามารถสนับสนุนได้จะเกิดปัญหา แม้ว่าจะมีกองทุน กยศ. ใ้กู้ยืม หรือ ทุนอื่นๆ ก็ตาม ถ้าหากบริหารกิจกรรม บริหารการเงินไม่ดีจะเกิดปัญหาตามมาได้ ปัญหาความขัดแย้ง ที่อาจก่อให้เกิดการทะเลาะเบาะแว้ง อาจเนื่องมาจากสาเหตุต่าง ๆ เช่น การรับน้องใหม่ การไม่เอารุ่น เป็นต้น รวมทั้งความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นในตัวนักศึกษา จากการไม่สามารถปรับตัวในเรื่องต่าง ๆ ได้ ย่อมเกิดความขัดแย้ง ก่อให้เกิดความเครียด ซึ่งอาจนำไปสู่พฤติกรรมก้าวร้าว ทำร้ายเพื่อน ทำร้ายตนเอง เป็นต้น

ปัญหาการปรับตัวเป็นปัญหาสำคัญเบื้องต้น ที่นักศึกษาใหม่จะพบในช่วงแรกของการเรียนภาคเรียนที่ 1 ถ้าได้รับการช่วยเหลือด้วยดีจากอาจารย์ที่ปรึกษาที่เอาใจใส่ดูแลตั้งแต่ต้น และเมื่ออยู่ในมหาวิทยาลัยมานานหลายปี จะมีปัญหาการเรียน การคบเพื่อน และค่าใช้จ่าย เป็นต้น โดยเฉพาะบางคนที่มีปัญหากระทบหลาย ๆ ด้าน จากการเงินทางบ้าน เพื่อนฝูง จะส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิต สมาธิ และการเรียน ซึ่งจะทำให้มีสุขภาพจิตที่ไม่ดีมากขึ้น สิ่งที่สำคัญก็คือการให้กำลังใจต้องเป็นผู้ให้กำลังใจศิษย์ โดยเฉพาะเมื่อเกิดความเบื่อหน่าย ความท้อแท้ หรือหมดหวัง การให้กำลังใจเป็นสิ่งสำคัญที่ไม่ควร

มองข้าม กำลังใจเปรียบเหมือนน้ำทิพย์ชโลมใจให้รู้สึกสดชื่นอยู่เสมอ นักศึกษาบางคนที่เคยท้อแท้ในชีวิต แต่เมื่อได้กำลังใจก็กลับฮึดสู้จนประสบความสำเร็จได้ ในบางครั้งที่เขาทำผิดพลาด ไม่ได้ตั้งใจก็ให้อภัยเสมอ ไม่ว่าจะทำความผิดมากน้อยเพียงใด การให้อภัยเป็นคุณธรรมที่สำคัญ หากครูเป็นแม่ ลูกศิษย์ก็คือลูก เมื่อลูกทำอะไรที่ผิดพลาด แม่ควรว่ากล่าวตักเตือนด้วยความเอ็นดู ควรให้อภัย และให้โอกาส

นอกจากนี้อาจารย์ที่ปรึกษาต้องคำปรึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพให้นักศึกษามีบุคลิกภาพที่ดี เช่น การเดิน การพูดจา การแต่งกาย กิริยามารยาท การมองเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น เป็นต้น ซึ่งทางหลักสูตรได้ออกแบบการจัดกิจกรรมเพื่อต้องการให้นักศึกษามีบุคลิกภาพที่ดี จึงมีกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพหลายลักษณะ ในรูปกิจกรรมทางวิชาการ เช่น การพานักศึกษาไปฝึกมารยาทในการรับประทานอาหารแบบตะวันตกที่โรงแรม เพื่อในอนาคตนักศึกษาจบแล้วไปทำงานอาจพบกับครู แขกต่างประเทศที่มาทำงานร่วมกันต้องฝึกการกิน อยู่ ปรับตัวให้เข้ากับสังคม หรืออาจนำไปใช้สอนนักเรียน การวางแผนเกี่ยวกับการพูดการวางตัว การนำเสนอข้อมูล การแต่งกาย เป็นต้น เพื่อให้นักศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจและนำมาปรับปรุงบุคลิกภาพของตนเอง ซึ่งรวมถึงความประพฤติและการปฏิบัติงานในสถานศึกษา เช่น การเคารพรุ่นพี่ การเคารพครูอาจารย์ การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถาบันการศึกษา การเคารพกฎหมาย เคารพสิทธิผู้อื่นการซื้อสัตย์ และการตรงต่อเวลา เป็นต้น

สิ่งที่เล่ามาในข้างต้น อาจารย์ที่ปรึกษาจะมีบทบาทได้ช่วยเหลือให้นักศึกษาในระหว่างการศึกษาในมหาวิทยาลัยอย่างเต็มที่และใกล้ชิด การกล่อมเกลาค้นเป็นนิสัย จะช่วยให้นักศึกษาได้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพที่ดี ตั้งแต่เป็นนักศึกษา เมื่อจบออกไปแล้วจะเป็นคนดีของสังคมและประเทศชาติ

ส่วนบทบาทที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งคือการให้คำปรึกษาในการทำกิจกรรมของนักศึกษา ประสพการณ์การในการทำกิจกรรมของนักศึกษามีความหมายและมีคุณค่าที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติงานภายหลังจบการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาจึงควรสนับสนุนให้ประสบความสำเร็จ โดยให้คำแนะนำในการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการและกิจกรรมทางสังคม เพื่อการเรียนรู้

การทำงานหรือกิจกรรมในการเสริมความรู้ทางวิชาการ นอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียน การฝึกการเป็นผู้นำ ผู้ตาม ผู้ประสานงานและผู้สนับสนุน เป็นต้น ซึ่งจะต้องได้รับการปลูกฝังแนวคิดที่ดีงามในการทำกิจกรรม เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น หรือหน่วยงานอื่น ๆ จัดการปลูกฝังความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม การดูแลรักษาสุขภาพของตนเองในการเข้าร่วมกิจกรรม พัฒนาทักษะการทำงานของตนเองในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นระบบ และเรียนรู้วิธีการปรับปรุงการทำงานอย่างต่อเนื่อง การแบ่งเวลาในการทำกิจกรรมให้เหมาะสมกับการเรียน สร้างวัฒนธรรมความประพฤติที่ดีให้กับรุ่นพี่ หรือเป็นตัวอย่างให้กับรุ่นน้องปลูกจิตสำนึกของนักศึกษาให้ตระหนักในคุณค่าของมรดกของชาติ เช่น ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและความเป็นไทย รวมทั้งสิ่งแวดล้อมรอบตัวนักศึกษา และช่วยกันดูแลอาคารเรียน ห้องเรียนให้สะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม เป็นต้น

ตอนนี้เรามาเล่าถึงหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษามหาวิทยาลัยจะออกคำสั่งแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาให้มีหน้าที่เป็นไปตามระเบียบ หรือข้อบังคับ ดังนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาจึงต้องทำหน้าที่ตามคำสั่งของมหาวิทยาลัย แต่หน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาบางอย่างก็ไม่สามารถเขียนไว้ได้ทั้งหมด อย่างไรก็ตาม หน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา คือ ช่วยเหลือแนะนำนักศึกษาให้ประสบผลสำเร็จในการศึกษาตามศักยภาพอย่างสูงสุด และช่วยให้สามารถปรับตัวและดำรงชีพในสถาบันการศึกษาอย่างมีความสุข ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

หน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการให้คำแนะนำเกี่ยวกับหลักสูตรและการเลือกรายวิชาเรียนให้คำแนะนำเกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียน ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการควบคุมการลงทะเบียนเรียนให้เป็นไปตามหลักสูตรกำหนด ให้คำแนะนำช่วยเหลือในกรณีที่มีผลการเรียนต่ำหรือเพิ่มศักยภาพในการเรียนให้สูงขึ้นให้คำแนะนำในการคิดคะแนนระดับค่าเฉลี่ยให้คำแนะนำเรื่องการเตรียมอาชีพหรือศึกษาต่อหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านบุคลิกและการปรับตัวให้คำแนะนำเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ของสถาบันการศึกษา ให้คำปรึกษาเรื่องการปรับตัวในด้านการเรียน สุขภาพ การคบเพื่อน การพักอาศัย ดูแลเรื่องความประพฤติ การปฏิบัติตามระเบียบ

หน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านประสานงานและอื่น ๆ ประสานงานกับผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ปกครอง รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการช่วยเหลือนักศึกษาทั้งการไปนิเทศขณะที่ฝึกสอน ดูแลความเป็นอยู่ ดูแลที่พักให้คำปรึกษาการเขียนโครงการวิชาการ การทำวิจัยในชั้นเรียน การทำแฟ้มสะสมผลงาน ตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนการประสานงานกับผู้อำนวยการโรงเรียน ครูพี่เลี้ยง ให้นักศึกษาได้เรียนรู้ฝึกสอนอย่างมีความสุข บางครั้งนักศึกษาฝึกสอนเครียดจากการทำงานก็จะเขียนไลน์มาขอคำปรึกษา เช่นโรงเรียนให้งานมากเกินไปจนไม่มีเวลาเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมที่โรงเรียนมากเกินไปอาจารย์ที่ปรึกษาก็ชี้แจงให้เข้าใจถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ทำให้คลายความวิตกกังวลในบางครั้งก็ต้องเก็บรักษาความลับที่เขาปรึกษาเพราะความไว้วางใจครูจึงเล่าให้ฟังอาจารย์ที่ปรึกษาต้องถือว่าเป็นจรรยาบรรณเลยก็ว่าได้ ที่ไม่นำความลับของศิษย์ไปเปิดเผย

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การทำงานของอาจารย์ที่ปรึกษาที่ประสบความสำเร็จจากประสบการณ์ การทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาเริ่มจากศึกษาคู่มืออาจารย์ที่ปรึกษาทำความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา ศึกษากระบวนการข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาในที่ปรึกษาเป็นผลการเรียนสะสม และข้อมูลต่าง ๆ ของนักศึกษา เข้าร่วมประชุมกับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อเรียนรู้ร่วมกันในการพัฒนาระบบการให้คำปรึกษานัดหมายนักศึกษา โดยจัดทำเป็นตารางที่จะให้นักศึกษาพบเป็นรายกลุ่มหรือรายบุคคล รวมทั้งสถานที่ที่จะให้พบในการให้คำปรึกษาให้มีการบันทึกข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ แสวงหาความรู้และพัฒนาตนเองในเรื่องการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาปฏิบัติตามจรรยาบรรณของอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างเคร่งครัด

นอกจากนี้อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีเครื่องมือสำคัญสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษา เช่น คู่มือนักศึกษาระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วย การศึกษาและการวัดผล หลักสูตรที่นักศึกษาเรียน คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา ระเบียบสะสมของนักศึกษาในการบันทึกข้อมูลและกิจกรรม สมุดบันทึกของอาจารย์ที่ปรึกษาในการปฏิบัติหน้าที่ เป็นต้น

สรุปบทบาทหน้าที่และความประทับใจในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาเปรียบเสมือนพ่อ แม่ คนที่สองของนักศึกษา จึงต้องใกล้ชิด รู้จัก และเข้าใจนักศึกษาทุกคน รู้จุดเด่นหรือลักษณะพิเศษของแต่ละคน พร้อมทั้งรู้จุดที่ต้องแก้ไข ซึ่งจะต้องเป็นผู้ที่เก็บความลับของนักศึกษาได้ไว้วางใจได้ นักศึกษาเชื่อถือ อาจารย์ที่ปรึกษาจำต้องทำหน้าที่ป้องกัน แก้ไข และส่งเสริมพัฒนาการของนักศึกษาอย่างเต็มที่ ในการป้องกันนักศึกษา คือ ให้ความรู้ ให้คำแนะนำในส่วนต่างๆ ที่ช่วยให้นักศึกษาได้รอดพ้นจากอุปสรรคทางการเรียนต่าง ๆ รวมถึงเรื่องส่วนตัว ส่วนการแก้ไขเมื่อนักศึกษาพบปัญหาใด ๆ จะต้องร่วมมือกับนักศึกษาแก้ไขอย่างเต็มที่ สำหรับการส่งเสริมพัฒนาการของนักศึกษา คือ การสนับสนุนนักศึกษาที่มีความสามารถพิเศษ ให้ได้พัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพอย่างเต็มที่ สิ่งที่อาจารย์ที่ปรึกษาช่วยเหลือนักศึกษาทั้งหมดให้นักศึกษาประสบความสำเร็จจบการศึกษาทุกคนนั้น คือ รางวัลชีวิตของอาจารย์ปรึกษาที่น่าภูมิใจ คุณแลบุตรหลานได้ใกล้ชิดอีกทางหนึ่ง

จากประสบการณ์ที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างต่อเนื่อง คิดว่าปัจจัยความสำเร็จที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของระบบอาจารย์ที่ปรึกษาที่สำคัญได้แก่ 1) ผู้บริหารทุกระดับต้องตระหนักถึงความสำคัญของระบบอาจารย์ที่ปรึกษาและให้การสนับสนุนการดำเนินงานหรือร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ 2) อาจารย์ทุกคนโดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์ที่ปรึกษาต้องมีเจตคติที่ดีต่อนักศึกษาและมีความสุขที่จะพัฒนาพวกเขาในทุกด้าน 3) เครือข่ายผู้ปกครองคณะกรรมการหรือคณะทำงานทุกคณะ ต้องมีการประสานงานอย่างใกล้ชิดอย่างสม่ำเสมอและ 4) มีการอบรมให้ความรู้และทักษะรวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูล ความรู้แก่อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เกี่ยวข้องที่จะเอื้อประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักศึกษาในสิ่งที่จำเป็น โดยเฉพาะเรื่องทักษะการปรึกษาเบื้องต้น และแนวทางการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของนักศึกษา กับความรู้สึกที่ดี ๆ ที่มีกับลูกศิษย์มาตลอดระยะเวลาหลายปี ครูคนนี้มีความสุขและห่วงลูกศิษย์ทุก ๆ คนอย่างสม่ำเสมอ คิดว่า ระบบอาจารย์ที่ปรึกษาในการช่วยเหลือดูแลนักศึกษาเป็นเทคนิคสำคัญที่สามารถสนองพระราชดำริฯ “ครูรักเด็ก เด็กรักครู” (อาจารย์รักนักศึกษา นักศึกษารักอาจารย์)

ตอนที่ 2

แนวปฏิบัติและการให้บริการของ
สำนักทะเบียนและประมวลผล
ที่อาจารย์ที่ปรึกษาควรรู้

แนวปฏิบัติและการให้บริการของสำนักทะเบียนและประมวลผล ที่อาจารย์ที่ปรึกษาควรรู้

1. การลงทะเบียนเรียน

ในการลงทะเบียนเรียนนักศึกษาต้องลงทะเบียนผ่านระบบอินเทอร์เน็ตตามระยะเวลาที่กำหนดในปฏิทินวิชาการ ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- ขั้นตอนที่ 1 นักศึกษาตรวจสอบหลักสูตรและแผนการเรียนเสนอแนะ พร้อมทั้งปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาก่อนการลงทะเบียน
- ขั้นตอนที่ 2 นักศึกษาลงทะเบียนเรียนผ่านระบบอินเทอร์เน็ตที่ระบบบริการการศึกษา (<https://reg.cmru.ac.th/registrar>)
- ขั้นตอนที่ 3 นักศึกษาสามารถเพิ่ม/ถอนรายวิชาหรือย้าย Section ผ่านระบบการลงทะเบียนทางอินเทอร์เน็ตตามวัน-เวลาที่กำหนดตามปฏิทินวิชาการ
- ขั้นตอนที่ 4 นักศึกษา Print ใบลงทะเบียน เพื่อนำไปชำระเงิน ฌ ฌนาฌารที่มหาวิทยาลัยกำหนด ทุกสาขาทั่วประเทศ

โดยมีข้อแนะนำในการลงทะเบียน ดังนี้

1. นักศึกษาภาคปกติ ลงทะเบียนได้ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต แต่ไม่เกิน 22 หน่วยกิต ภาคฤดูร้อนไม่เกิน 9 หน่วยกิต
2. นักศึกษาภาคพิเศษ ลงทะเบียนได้ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต แต่ไม่เกิน 15 หน่วยกิต ภาคฤดูร้อนไม่เกิน 9 หน่วยกิต
3. ไม่ควรลงทะเบียนในกรณีต่อไปนี้
 - 3.1 รายวิชาซ้ำกับรายวิชาที่ลงทะเบียนได้แล้ว
 - 3.2 วัน - เวลาเรียนหรือวัน - เวลาสอบซ้ำกับรายวิชาที่ลงทะเบียนได้แล้ว
 - 3.3 ลงทะเบียนใน Section ที่มีจำนวนผู้ลงทะเบียนครบแล้ว
 - 3.4 จำนวนหน่วยกิตที่ลงทะเบียนเกินกว่าที่กำหนดไว้

3.5 รายวิชาที่ต้องเรียนรายวิชาอื่นมาก่อน

3.6 ไม่สามารถลงทะเบียนรายวิชาฝึกประสบการณ์ร่วมกับ
วิชาอื่นได้ (เฉพาะภาคปกติ)

2. การขอรหัสผ่าน

1. นักศึกษาทุกคนจะมีรหัสนักศึกษา และรหัสผ่าน 6 ตัวอักษร เพื่อ Login เข้าสู่ระบบการลงทะเบียนผ่านระบบอินเทอร์เน็ต หากนักศึกษาทำรหัสผ่านสูญหายหรือลืมรหัสผ่านนักศึกษาสามารถยื่นคำร้องขอใหม่ได้
2. ยื่นคำร้องขอรหัสผ่าน (สทป.12) ถึงสำนักทะเบียนและประมวลผล มีค่าธรรมเนียม 50 บาท

ขั้นตอนการดำเนินการ

- 1) นักศึกษาดาวนโหลดคำร้องขอรหัสผ่าน (สทป.12) ได้ที่
(www.academic.cmru.ac.th/admin_paper.php) พร้อมทั้งกรอกคำร้องให้สมบูรณ์ครบถ้วน
- 2) นักศึกษานำคำร้องไปชำระค่าธรรมเนียมขอรหัสผ่านที่กองคลัง (ห้องการเงิน) จำนวน 50 บาท
- 3) นักศึกษานำคำร้องขอรหัสผ่านมายื่นที่สำนักทะเบียนและประมวลผล
- 4) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบพิมพ์รหัสผ่านให้นักศึกษาใหม่

3. การขอเพิ่มจำนวนรับลงทะเบียนในรายวิชาที่มีจำนวนรับเต็ม

1. เมื่อนักศึกษาลงทะเบียนผ่านระบบอินเทอร์เน็ต แต่ปรากฏว่าไม่สามารถลงทะเบียนเรียนได้ เนื่องจากหมู่เรียนในวัน เวลาที่ต้องการมีจำนวนนักศึกษาเต็มตามที่กำหนดแล้ว และไม่สามารถลงทะเบียนรายวิชาในหมู่เรียนอื่น ๆ ได้อีก นักศึกษาสามารถขอเพิ่มจำนวนรับลงทะเบียนในหมู่เรียนที่ต้องการได้

2. นักศึกษาเข้าไปยื่นคำร้องออนไลน์ คำร้องขอเพิ่มจำนวนรับในรายวิชาที่เต็มในระบบบริการการศึกษา (<https://reg.cmru.ac.th/registrar>) ก่อนการขอเพิ่มจำนวนให้นักศึกษาตรวจสอบ วันเวลาเรียน วันเวลาสอบ และจำนวนความจุของห้องเรียน

3. คำร้องออนไลน์ เลือกไปที่ คำร้องขอลงทะเบียนในรายวิชาที่จำนวนรับเต็ม ค้นหารายวิชาที่จะเพิ่มโดยใส่รหัสรายวิชา แล้วค้นหา เมื่อพบแล้วให้เลือกรายวิชาและ Section ที่จะลงแล้วกดบันทึก คำร้องออนไลน์ จะส่งข้อมูลไปที่อาจารย์ผู้สอน

4. เมื่อได้รับการอนุมัติคำร้องจากอาจารย์ผู้สอนแล้ว ข้อมูลจะส่งสำนักทะเบียนและประมวลผลเพื่อทำการอนุมัติคำร้องและลงทะเบียน

5. เมื่อได้รับการอนุมัติจากสำนักทะเบียนและประมวลผลแล้ว รายวิชาดังกล่าวจะปรากฏในระบบลงทะเบียน นักศึกษาต้องเข้าไปตรวจสอบรายวิชาที่ขอเพิ่มในระบบลงทะเบียนภายในระยะเวลาที่กำหนดในปฏิทินวิชาการ ช่วงเพิ่ม-ถอน

ขั้นตอนการดำเนินการ

- 1) นักศึกษาเข้าไปยื่นคำร้องขอเพิ่มจำนวนรับในรายวิชาที่เต็มในระบบบริการการศึกษา (<https://reg.cmru.ac.th/registrar>) ก่อนการขอเพิ่มจำนวนให้นักศึกษาตรวจสอบจำนวนรับที่เป็นปัจจุบันในระบบลงทะเบียนและวันเวลาเรียน วันเวลาสอบ
- 2) ไปที่คำร้องออนไลน์ เลือกไปที่ คำร้องขอลงทะเบียนในรายวิชาที่จำนวนรับเต็ม ค้นหารายวิชาที่จะเพิ่มโดยใส่รหัสรายวิชา แล้วค้นหา เมื่อพบแล้วให้เลือกรายวิชาและ Section ที่จะลงแล้วกดบันทึก คำร้องออนไลน์ จะส่งข้อมูลไปที่อาจารย์ผู้สอน
- 3) เมื่อได้รับการอนุมัติคำร้องจากอาจารย์ผู้สอนแล้ว ข้อมูลจะส่งสำนักทะเบียนและประมวลผลเพื่อทำการอนุมัติคำร้องและลงทะเบียน

4) เมื่อได้รับการอนุมัติจากสำนักทะเบียนและประมวลผลแล้ว รายวิชาดังกล่าวจะปรากฏในระบบลงทะเบียน นักศึกษาต้องเข้าไปตรวจสอบ รายวิชาที่ขอเพิ่มในระบบลงทะเบียนภายในระยะเวลาที่กำหนดในปฏิทิน วิชาการ ช่วงเพิ่ม-ถอน

4. การขอเปิดรายวิชาเรียน

1. ผู้ขอเปิดรายวิชา ต้องเป็นนักศึกษาค้างชั้นหรือลงทะเบียนเรียนเป็น ภาคเรียนสุดท้ายและไม่ได้ย้ายมาจากสถาบันอื่น
2. การขอเปิดรายวิชากระทำได้เมื่อ
 - ไม่มีรายวิชาในรายการจัดสอนจัดสอบของนักศึกษาทุกประเภท
 - เป็นรายวิชาบังคับในหลักสูตรเก่าที่ไม่มีการเปิดสอนแล้ว
 - เป็นรายวิชาเลือกที่ไม่สามารถเลือกเรียนในกลุ่มวิชาเดียวกัน
 ไม่สามารถยื่นขอเรียนร่วมกับนักศึกษาอื่นได้หรือเรียนแทนกันได้
3. การขอเปิดรายวิชาต้องผ่านความเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษา
4. การยื่นขอเปิดรายวิชาเรียนในระบบบริการการศึกษาไปที่คำร้องออนไลน์ โดยต้องผ่านการพิจารณาของอาจารย์ที่ปรึกษา ถ้าอาจารย์ที่ปรึกษา อนุมัติข้อมูลจะส่งไปยังคณะของรายวิชาเพื่อรวบรวมส่งภาควิชาเพื่อพิจารณา และสรุปส่งกลับสำนักทะเบียนและประมวลผลเพื่อให้นักศึกษาลงทะเบียน ต่อไป ไม่มีค่าธรรมเนียม

ขั้นตอนการดำเนินการ

- 1) นักศึกษาเข้าไปที่ระบบบริการการศึกษา(<https://reg.cmru.ac.th/registrar>) ไปที่คำร้องออนไลน์เลือกที่คำร้องขอเปิดรายวิชา เลือกรายวิชา ตามโครงสร้างหลักสูตร เมื่อพบแล้วให้เลือกรายวิชาแล้วกดบันทึก

หมายเหตุ ก่อนการยื่นคำร้องกรุณาตรวจสอบรายวิชาที่เปิดสอน ของภาควิชาถัดไป ในเว็บไซต์ของสำนักทะเบียนและประมวลผล

- 2) ผ่านความเห็นชอบการขอเปิดรายวิชาจากอาจารย์ที่ปรึกษา
ระบบบริการ การศึกษาออนไลน์
- 3) แล้วระบบจะส่งข้อมูลคำร้องขอเปิดรายวิชาเรียนไปยังคณะของ
รายวิชา คณะของรายวิชารวบรวมส่งภาควิชาเพื่อให้ภาควิชา
พิจารณาและผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหาร
หลักสูตรแล้วบันทึกส่ง สำนักทะเบียนและประมวลผลตาม
กำหนดปฏิทินวิชาการ
- 4) คณะดำเนินการ
 - 4.1 สรุปรายวิชาที่นักศึกษาขอเปิดนอกเหนือจากแผนการเรียน
ทั้งหมดส่งให้ภาควิชาพิจารณา ถ้าภาควิชาพิจารณาแล้ว
แนบความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร
ประกอบการพิจารณา ส่งคณะ
 - 4.2 คณะสรุปรายวิชาที่ขอเปิดนอกเหนือจากแผนการเรียน
เสนอแนะทั้งหมดจากภาควิชาและแนบหลักฐานที่ผ่าน
ความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร
ประกอบการพิจารณา
 - 4.3 จัดทำบันทึกข้อความ นำส่งสำนักทะเบียนและประมวลผล
- 5) สำนักทะเบียนและประมวลผลดำเนินการ
 - 5.1 เปิดรายวิชานอกเหนือจากแผนการเรียนเสนอแนะที่ได้รับ
ข้อมูลจากคณะ
 - 5.2 ทำการลงทะเบียนให้กับนักศึกษาที่มีรายชื่อขอเปิดรายวิชา
ผ่านระบบบริการการศึกษาออนไลน์ ในช่วงเพิ่มถอนตาม
ปฏิทินวิชาการ

5. การลงทะเบียนเรียนร่วมและเรียนเกิน

1. การลงทะเบียนเรียนร่วม นักศึกษาภาคปกติสามารถลงทะเบียนเรียนร่วมกับนักศึกษาภาคพิเศษได้เฉพาะภาคฤดูร้อนเท่านั้น ส่วนนักศึกษาภาคพิเศษสามารถลงทะเบียนเรียนร่วมกับนักศึกษาภาคปกติได้ ตามประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เรื่อง แนวปฏิบัติในการลงทะเบียนเรียนร่วมและเรียนเกินการลงทะเบียนเรียนแต่ละภาคการศึกษา มหาวิทยาลัยกำหนดดังนี้

ภาคปกติ ลงได้ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต แต่ไม่เกิน 22 หน่วยกิต
ภาคพิเศษ ลงได้ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต แต่ไม่เกิน 15 หน่วยกิต
ภาคฤดูร้อน ลงได้ไม่เกิน 9 หน่วยกิต

การลงทะเบียนเรียนเกินกว่าจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้นี้สามารถทำได้เฉพาะในภาคเรียนสุดท้ายที่จะสำเร็จการศึกษา และสามารถเรียนเกินได้เพียง 1 รายวิชา เท่านั้นหากนอกเหนือจากที่กำหนดนี้ จะอยู่ในดุลพินิจของคณะที่จะพิจารณาเป็นรายกรณี

2. การลงทะเบียนเรียนร่วมหรือเรียนเกิน ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา หัวหน้าสาขาวิชา และจากคณะที่นักศึกษาสังกัด

3. ยื่นคำร้องขอเรียนร่วมหรือเรียนเกินออนไลน์ ผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ผู้สอน ส่งข้อมูลมายังสำนักทะเบียนและประมวลผล ไม่มีค่าธรรมเนียม

ขั้นตอนการดำเนินการ

- 1) นักศึกษาเข้าไปขอเรียนร่วมหรือเรียนเกินในรายวิชาที่ต้องการลงทะเบียนเรียน ที่ระบบบริการการศึกษา (<https://reg.cmru.ac.th/registrar>) ก่อนการขอเรียนร่วมหรือเรียนเกินนักศึกษาจะต้องตรวจสอบวันเวลาเรียน-สอบ ในระบบลงทะเบียนว่าตรงกัน หรือซ้ำซ้อนกันหรือไม่

- 2) นักศึกษาเข้าไปที่ คำร้องออนไลน์ เลือกคำร้องเรียนร่วมหรือเรียนเกิน ให้คณบดีหรือหัวหน้าภาควิชาเมื่อพบแล้วให้เลือกรายวิชาและ Section ที่จะลงแล้วกดบันทึก คำร้องออนไลน์จะส่งข้อมูลไปที่อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ผู้สอน นักศึกษาสามารถพิมพ์แบบฟอร์มคำร้องขอเรียนร่วมหรือเรียนเกินเก็บไว้เป็นหลักฐาน
- 3) คำร้องออนไลน์ที่ได้รับการอนุมัติจากอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ผู้สอนแล้ว ข้อมูลจะส่งมายังสำนักทะเบียนและประมวลผล
- 4) เมื่อได้รับอนุมัติจากสำนักทะเบียนและประมวลผลให้นักศึกษาตรวจสอบรายวิชานั้นด้วยตนเองในผลการทะเบียนตามระยะเวลาที่กำหนดในปฏิทินวิชาการ

6. การขอยกเลิกรายวิชาเรียน

1. การขอยกเลิกรายวิชา กระทำให้เสร็จสิ้นก่อนสอบปลายภาคไม่น้อยกว่า 2 สัปดาห์ หรือกำหนดการตามปฏิทินวิชาการ การยกเลิกรายวิชา (Withdrawal) เป็นการยกเลิกการเรียนรายวิชาที่ลงทะเบียนไปแล้ว แต่นักศึกษามีความจำเป็น หรือเห็นว่าไม่สามารถเรียนได้ หรือเรียนได้ไม่เต็มที่ อาจได้รับผลการเรียนต่ำ หากนักศึกษาไม่เข้าเรียน เรียนไม่สม่ำเสมอ หรือไม่ทำกิจกรรมตามที่อาจารย์ผู้สอนกำหนด โดยไม่ยื่นคำร้องขอยกเลิกรายวิชา นักศึกษาจะได้ผลการเรียนตามเกณฑ์กำหนดไว้ นั่น ถ้าขอยกเลิกแล้วผลการเรียนที่ได้รับจะเป็น W

2. การยกเลิกรายวิชาต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ผู้สอน

3. นักศึกษาสามารถเข้าสู่ระบบ (<http://reg.cmru.ac.th/>) เลือกคำร้องออนไลน์ และต้องได้รับความเห็นชอบ จากอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ผู้สอน ไม่มีค่าธรรมเนียม

ขั้นตอนการดำเนินการ

- 1) เลือกรายวิชาที่ต้องการยกเลิก จากเมนูแบบฟอร์มยกเลิกรายวิชา เรียนในระบบสารสนเทศนักศึกษา (<http://reg.cmru.ac.th/>)
- 2) ทำการ login เข้าสู่ระบบ จากนั้นไปที่คำร้องออนไลน์ เลือก คำร้องยกเลิกรายวิชา
- 3) จะมีวิชาที่ลงทะเบียนปรากฏขึ้นมา ให้เลือกรายวิชาที่ต้องการยกเลิก จากนั้นกดบันทึก
- 4) ตรวจสอบสถานะคำร้องทางเมนู ผลการอนุมัติคำร้อง โดยจะมีสถานะดังนี้
 - ส่งคำร้อง
 - อนุมัติโดยอาจารย์ที่ปรึกษา
 - อนุมัติโดยอาจารย์ผู้สอน
 - ดำเนินการเสร็จสิ้น

7. การขอลาพักการเรียน/รักษาสถานภาพ

การลาพักการศึกษา

1. เมื่อนักศึกษาลงทะเบียนเรียนและชำระเงินค่าธรรมเนียมการศึกษาแล้ว ไม่สามารถมาเรียนได้ตามปกติ เช่น เจ็บป่วย ติดภารกิจเดินทางไปต่างจังหวัด/ต่างประเทศ เป็นเวลานาน ถูกสั่งพักการเรียน ไปอบรม หรืออื่น ๆ นักศึกษาสามารถลาพักการเรียนไว้ได้จนกว่าจะพร้อมกลับมาเรียนใหม่

2. ยื่นคำร้องขอลาพักการศึกษา/รักษาสถานภาพ (สทป.8) ผ่านความเห็นของผู้ปกครอง อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชา คณะและสำนักทะเบียนและประมวลผล

การรักษาสถานภาพการเป็นนักศึกษา

1. เมื่อนักศึกษาไม่ได้ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนใดภาคเรียนหนึ่ง นักศึกษาต้องทำการรักษาสถานภาพการเป็นนักศึกษา โดยการชำระค่าธรรมเนียม “การรักษาสถานภาพนักศึกษา”

2. นักศึกษาต้องยื่นคำร้องที่สำนักทะเบียนและประมวลผล ก่อนวันเริ่มสอบปลายภาค

3. ยื่นคำร้องขอรักษาสภาพ (สทป.8) โดยผ่านความเห็นจากผู้ปกครอง อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชา คณะ สำนักทะเบียนและประมวลผลและกองคลัง (งานการเงิน) มีค่าธรรมเนียมการรักษาสภาพ

ขั้นตอนการดำเนินการ

- 1) นักศึกษาดาวน์โหลดคำร้องขอลาพักการศึกษา/รักษาสถานภาพ (สทป.8) ได้ที่
(http://www.academic.cmru.ac.th/admin_paper.php)
พร้อมทั้งกรอกคำร้องให้สมบูรณ์ครบถ้วน
- 2) นักศึกษาขอความเห็นชอบจากผู้ปกครอง อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชาและขออนุมัติจากคณบดี
- 3) นำคำร้องที่ส่งสำนักทะเบียนและประมวลผล เพื่อขอความเห็นจากผู้อำนวยการสำนักทะเบียนและประมวลผล
- 4) นักศึกษานำคำร้องที่ผ่านความเห็นชอบไปชำระเงินค่าธรรมเนียมการรักษาสถานภาพนักศึกษาที่กองคลัง (ห้องการเงิน)
- 5) นักศึกษานำคำร้องและใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียมรักษาสถานภาพนักศึกษาไปถ่ายเอกสารเก็บไว้เป็นหลักฐาน
- 6) นักศึกษานำคำร้องขอลาพักการศึกษารักษาสภาพ มายื่นคำร้องที่สำนักทะเบียนและประมวลผล

หมายเหตุ การลาพักการศึกษา กระทำได้ครั้งละกี่ภาค การศึกษาก็ได้ แต่ไม่เกินจำนวนปีที่กำหนดตามหลักสูตร

8. การประกาศผลการเรียน

1. มหาวิทยาลัยจะประกาศผลการเรียนทุกภาคการศึกษาทางอินเทอร์เน็ตโดยนักศึกษาสามารถตรวจสอบผลการเรียนรายวิชาที่เรียนในแต่ละภาคเรียนหรือทั้งหมดได้จากระบบสารสนเทศสำหรับนักศึกษา (<http://reg.cmru.ac.th/>) และสำนักทะเบียนและประมวลผล ได้ส่งผลการเรียนให้ผู้ปกครองทางไปรษณีย์ด้วย

2. นักศึกษาได้ผลการเรียน “I” ในรายวิชาใด จะต้องติดตามและพบอาจารย์ผู้สอนในรายวิชานั้นทันทีเพื่อดำเนินการแก้ผลการเรียน “I” ตามประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เรื่องแนวปฏิบัติเกี่ยวกับผลการเรียน “I” หากพ้นกำหนดงานทะเบียนและวัดผลจะเปลี่ยนเป็น “F” หรือ “U” แล้วแต่กรณี

3. นักศึกษาที่มีสิทธิสอบปลายภาคแต่ขาดสอบจะได้ผลการเรียน “M” และจะต้องดำเนินการตามประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เรื่องแนวปฏิบัติในการพิจารณาการขอสอบของนักศึกษาที่ ขาดสอบกลางภาคและปลายภาค ในกรณีที่ได้รับอนุญาตให้สอบ จะต้องดำเนินการให้เรียบร้อยภายในเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด หากพ้นกำหนดงานทะเบียนและวัดผลจะปรับเป็น “F” หรือ “U” แล้วแต่กรณี

9. การขอเทียบโอนผลการเรียนและยกเว้นการเรียน

การเทียบโอน คือ การนำผลการเรียนทุกรายวิชา ทุกเกรด จากรหัส นักศึกษาเดิมทำการโอนไปยังรหัสนักศึกษาใหม่ ส่วนการยกเว้นรายวิชา จะนำผลการเรียนจากรหัสนักศึกษาเดิม มายังรหัสนักศึกษาใหม่ โดยจะนำมาเฉพาะเกรด A , B+, B, C+, C เท่านั้น

9.1 การขอยกเว้นภายในมหาวิทยาลัย

1. นักศึกษายื่นคำร้องได้ตามช่วงเวลาที่กำหนด และยื่นได้ 1 ครั้งใน 1 ภาคการศึกษา

2. รหัสนักศึกษาเดิมที่มีสถานะเป็นสำเร็จการศึกษาและพ้นสภาพ (ไม่รวมพ้นสภาพทางการเงิน)
3. กรณีสถานะเดิมเป็นสำเร็จการศึกษา สามารถเลือกยกเว้น รายวิชาศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิตได้
4. ตรวจสอบเงื่อนไขระยะเวลา จากปีที่เข้าของรหัสนักศึกษาใหม่ เทียบกับวันที่พ้นสภาพจากรหัสนักศึกษาเดิม โดยหลักสูตร 5 ปี ต้องเรียนมาแล้วไม่เกิน 10 ปี หลักสูตร 4 ปี ต้องเรียนมาแล้วไม่เกิน 8 ปี
5. รายวิชาที่ยกเว้นต้องมีการเรียนไม่ต่ำกว่า C

ขั้นตอนการดำเนินการ

- 1) นักศึกษายื่นคำร้องเทียบโอนในระบบบริการการศึกษา (<http://reg.cmru.ac.th/>)
- 2) เลือกคำร้องออนไลน์ (คำร้องขอยกเว้นภายในมหาวิทยาลัย)
- 3) เลือกรหัสนักศึกษาเดิมที่ต้องการยกเว้นผลการเรียน
- 4) ระบบจะแสดงรายวิชา พร้อมผลการเรียนและจำนวนหน่วยกิต นักศึกษาเลือกรายวิชาที่ต้องการยกเว้น
- 5) ให้เลือกปุ่ม บันทึก เพื่อยืนยันการทำคำร้อง
- 6) ให้นักศึกษาติดต่อ อาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษา อนุมัติผลการทำคำร้องผ่านระบบ
- 7) นักศึกษาตรวจสอบผลการยืนยันคำร้องออนไลน์ พร้อมกับ พิมพ์ใบคำร้องขอยกเว้นการเรียน ส่งสำนักทะเบียนและประมวลผล

9.2 การขอยกเว้นภายนอกมหาวิทยาลัย

1. นักศึกษายื่นคำร้องได้ตามช่วงวัน เวลาที่กำหนด และยื่นได้ 1 ครั้งใน 1 ภาคการศึกษา
2. นักศึกษาสามารถยกเว้นในรายวิชาที่มีตารางเทียบ
3. กรณีที่มีข้อมูลในตารางเทียบแล้ว นักศึกษาสามารถเลือกวิชาได้ตามหลักสูตรของตนเอง
4. กรณีไม่มีข้อมูลรายวิชาในตารางเทียบ นักศึกษาต้องติดต่อสำนักทะเบียนและประมวลผล โดยสำนักทะเบียนและประมวลผลจะบันทึกรายวิชาลงในตารางเทียบ ซึ่งรายวิชาที่บันทึกใหม่ จะมีสถานะเป็นรออนุมัติ และนักศึกษาจะสามารถเข้าไปเลือกรายวิชาได้
5. รายวิชาที่ยกเว้นได้ ต้องมีผลการเรียนไม่ต่ำกว่า C

ขั้นตอนการดำเนินการ

1. นักศึกษายื่นคำร้องเทียบโอนในระบบบริการการศึกษา (<http://reg.cmru.ac.th/>)
2. เลือกคำร้องออนไลน์ (คำร้องขอยกเว้นการเรียนต่างสถาบัน)
3. เลือกสถานศึกษาที่ต้องการยกเว้น
4. เลือกรายวิชาที่ต้องการยกเว้นการเรียน (กรณีที่ไม่พบรายวิชาในระบบ ให้ติดต่อสำนักทะเบียนและประมวลผล)
5. ระบุเกรดรายวิชาที่ต้องการยกเว้น
6. ให้เลือกปุ่ม บันทึก เพื่อยืนยันการทำรายการ
7. ให้นักศึกษาติดต่อ อาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษา อนุมัติผลการทำคำร้องผ่านระบบ
8. นักศึกษาตรวจสอบผลการยืนยันคำร้องออนไลน์ พร้อมกับพิมพ์ใบคำร้องขอยกเว้นการเรียน ส่งสำนักทะเบียนและประมวลผล

9.3 การขอโอนภายในมหาวิทยาลัย

1. นักศึกษายื่นคำร้องได้ตามช่วงวัน เวลาที่กำหนด และยื่นได้ 1 ครั้งใน 1 ภาคการศึกษา
2. รหัสนักศึกษาเดิมที่ต้องการโอนรายวิชามา ต้องมีเกรดเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.00 และมีสถานะเป็นลาออก เท่านั้น
3. ตรวจสอบเงื่อนไขระยะเวลา จากปีที่เข้า ของรหัสนักศึกษาใหม่ กับวันที่หมดสภาพจากรหัสนักศึกษาเดิม (หลักสูตร 5 ปี ต้องไม่เกิน 10 ปี หลักสูตร 4 ปี ต้องไม่เกิน 8 ปี)

ขั้นตอนการดำเนินการ

1. นักศึกษายื่นคำร้องเทียบโอนในระบบบริการการศึกษา (<http://reg.cmru.ac.th/>)
2. เลือกคำร้องออนไลน์ (คำร้องขอเทียบโอนภายในมหาวิทยาลัย)
3. ระบุรหัสนักศึกษาเดิมที่ต้องการโอนรายวิชา
4. ระบบจะแสดงรายวิชาพร้อมผลการเรียนและจำนวนหน่วยกิต
5. ให้เลือกบันทึก เพื่อยืนยันการทำรายการ
6. ให้นักศึกษาติดต่อ อาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาอนุมัติผลการทำคำร้องผ่านระบบ
7. นักศึกษาตรวจสอบผลการยื่นคำร้องออนไลน์ พร้อมกับพิมพ์ใบคำร้องขอเทียบโอนส่งสำนักทะเบียนและประมวลผล

10. การขอย้ายสาขาวิชา

1. นักศึกษาสามารถขอย้ายสาขาวิชาหนึ่งไปยังอีกสาขาวิชาหนึ่งได้ โดยเป็นไปตามเกณฑ์การย้ายสาขาวิชาตามประกาศมหาวิทยาลัย
2. เกณฑ์การขอย้ายสาขาวิชา
 - 1) นักศึกษาต้องมีผลการเรียนในสาขาวิชาเดิม นักศึกษาภาคปกติ ไม่น้อยกว่า 2.00

- 2) นักศึกษาที่ต้องการย้ายสาขาวิชา ต้องเรียนรายวิชาตามแผนการเรียนและมีผลการเรียนในสาขาวิชาเดิม ไม่น้อยกว่า 2 ภาคเรียน ปกติ และ ไม่น้อยกว่า 3 ภาคเรียน สำหรับนักศึกษาภาคพิเศษ (ไม่นับภาคเรียนที่ลาหรือถูกสั่งพักการเรียน)
- 3) มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมก่อนยื่นคำร้อง ไม่ต่ำกว่า 2.00
- 4) ต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาในกลุ่มวิชาเอกของสาขาวิชาใหม่ที่จะย้ายไป ไม่น้อยกว่า 2 รายวิชาและมีระดับคะแนนไม่ต่ำกว่า B
- 5) ต้องได้รับความเห็นชอบจากสาขาวิชาและคณะเดิมที่สังกัด และ สาขาวิชาและคณะใหม่
- 6) มหาวิทยาลัยไม่อนุญาตให้นักศึกษาสาขาวิชาอื่นย้ายไปสาขาวิชา ในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตหรือภายในหลักสูตรครุศาสตร บัณฑิตด้วยกัน
- 7) การย้ายจะสมบูรณ์ได้เมื่อนักศึกษาชำระค่าธรรมเนียมแล้ว
- 8) เมื่อนักศึกษาย้ายไปสาขาวิชาใหม่แล้วจะขอย้ายกลับสาขาวิชา เดิมอีกไม่ได้
- 9) ยื่นคำร้องขอย้ายสาขาวิชา (สทป.2) ผ่านอาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชา คณะเก่า/ใหม่ ถึงสำนักทะเบียนและประมวลผล

ขั้นตอนการดำเนินการ

- 1) นักศึกษาดาวน์โหลดคำร้องขอโอนย้ายสาขาวิชา (สทป.2) ได้ที่ (http://www.academic.cmru.ac.th/admin_paper.php) พร้อมทั้งกรอกคำร้องให้สมบูรณ์ครบถ้วน
- 2) นักศึกษานำใบคำร้องไปยื่นขอความเห็นชอบจากอาจารย์ ที่ปรึกษา สาขาวิชาเดิม คณะเดิมสาขาวิชาใหม่ คณะใหม่ และ สำนักทะเบียนและประมวลผล
- 3) นักศึกษาติดต่อรับคำร้องคืนได้ที่สำนักทะเบียนและประมวลผล

- 4) จากนั้นนำคำร้อง ไปชำระเงินค่าธรรมเนียมขอโอนย้ายสาขาวิชา ที่กองคลัง(ห้องการเงิน)
- 5) นักศึกษานำคำร้องและใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียมขอโอนย้ายสาขาวิชาไปถ่ายเอกสาร เก็บไว้เป็นหลักฐาน
- 6) นักศึกษานำคำร้องและใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียมขอโอนย้ายสาขาวิชา (ฉบับจริง) มายื่นที่ห้องสำนักทะเบียนและประมวลผล เพื่อขอรับการเปลี่ยนรหัสนักศึกษาและเปลี่ยน Password ใหม่

11. การเปลี่ยนประเภทนักศึกษา

1. นักศึกษาภาคปกติสามารถขอเปลี่ยนประเภทนักศึกษาไปเป็นนักศึกษาภาคพิเศษได้ ในวิชาเอกที่มีอยู่ในภาคพิเศษ ระดับเดียวกัน
2. ยื่นคำร้องขอเปลี่ยนประเภทนักศึกษา (สทป.1) ผ่านอาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชา คณะและสำนักทะเบียนและประมวลผล

ขั้นตอนการดำเนินการ

- 1) นักศึกษาดาวนโหลดคำร้องขอเปลี่ยนประเภทนักศึกษา (สทป.1) ได้ที่ (http://www.academic.cmru.ac.th/admin_paper.php) พร้อมทั้งกรอกคำร้องให้สมบูรณ์ ครบถ้วน
- 2) นักศึกษานำใบคำร้องไปยื่นขอความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชา คณะ และสำนักทะเบียนและประมวลผล
- 3) นักศึกษาติดต่อรับคำร้องคืนได้ที่สำนักทะเบียนและประมวลผล
- 4) จากนั้นนำคำร้องไปชำระเงินค่าธรรมเนียมขอเปลี่ยนประเภทนักศึกษาที่กองคลัง (ห้องการเงิน)
- 5) นักศึกษานำคำร้องและใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียมขอเปลี่ยนประเภทนักศึกษาไปถ่ายเอกสารเก็บไว้เป็นหลักฐาน

- 6) นักศึกษานำคำร้องและใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียมขอเปลี่ยนประเภทนักศึกษา (ฉบับจริง) มายื่นที่ห้องสำนักทะเบียนและประมวลผลเพื่อขอรับการเปลี่ยนรหัส นักศึกษา และ เปลี่ยน Password ใหม่

12. การขอย้ายสถานศึกษา

1. เมื่อนักศึกษามีความจำเป็นต้องย้ายไปศึกษาต่อที่สถาบันการศึกษาแห่งอื่น ด้วยเหตุผลย้ายกลับภูมิลำเนา ย้ายตามผู้ปกครอง ย้ายสถานที่ทำงาน นักศึกษาสามารถยื่นคำร้องขอย้ายสถานศึกษาได้โดยไม่ต้องยื่นคำร้องก่อนสอบปลายภาค
2. เมื่อนักศึกษายื่นคำร้อง สำนักทะเบียนและประมวลผล จะทำหนังสือติดต่อไปยังสถาบันที่นักศึกษาขอย้ายไป เมื่อสถาบันแห่งนั้นมีหนังสือตอบรับว่าสามารถรับนักศึกษาเข้าศึกษาต่อได้ นักศึกษาจะต้องชำระค่าธรรมเนียมเพื่อรับหนังสือส่งตัวและผลการเรียนไปยังสถาบันแห่งนั้น
3. ยื่นคำร้องขอย้ายสถานศึกษา (สทป.11) ผ่านความเห็นของผู้ปกครอง อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชา คณะ สำนักหอสมุดและสำนักทะเบียนและประมวลผล

ขั้นตอนการดำเนินการ

- 1) นักศึกษาดาวนโหลดคำร้องขอย้ายสถานศึกษา (สทป.11) ได้ที่ (http://www.academic.cmru.ac.th/admin_paper.php) พร้อมทั้งกรอก คำร้องให้สมบูรณ์ครบถ้วน
- 2) นักศึกษาขอความเห็นชอบจากผู้ปกครอง อาจารย์ที่ปรึกษา หัวหน้าสาขาวิชา ขออนุมัติจากคณบดีและสำนักหอสมุด
- 3) นักศึกษานำคำร้องขอย้ายสถานศึกษา มายื่นคำร้องที่สำนักทะเบียนและประมวลผล

- 4) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจะตรวจสอบความถูกต้องของคำร้อง จากนั้นจะเสนอให้ผู้อำนวยการสำนักทะเบียนและประมวลผล เพื่อขอความเห็นชอบ
- 5) เมื่อคำร้องขอย้ายสถานศึกษาผ่านความเห็นชอบของผู้อำนวยการ สำนักทะเบียนและประมวลผล แล้วผู้รับผิดชอบจะจัดทำหนังสือ สอบถามไปยังสถานศึกษา/สถาบันที่นักศึกษาจะย้ายไป
 - 5.1 ถ้าสถานศึกษา/สถาบัน ตอบรับ การย้ายสถานศึกษา ผู้รับผิดชอบจะทำหนังสือส่งตัวให้กับนักศึกษา จากนั้นให้นักศึกษาไปชำระเงินค่าธรรมเนียมการขอย้ายสถานศึกษาที่ ห้องการเงิน ก็ถือว่าสิ้นสุดกระบวนการขอย้ายสถานศึกษา
 - 5.2 ถ้าสถานศึกษา/สถาบัน ปฏิเสธ การย้ายสถานศึกษา ผู้รับผิดชอบจะแจ้งให้นักศึกษาทราบ

13. การขอสำเร็จการศึกษา

การยื่นขอสำเร็จการศึกษา นักศึกษาที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา สามารถยื่นขอสำเร็จในภาคการศึกษาสุดท้าย ก่อนสอบปลายภาคเรียน หรือ ตามประกาศของมหาวิทยาลัย

1. นักศึกษาที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในภาคเรียนสุดท้าย ต้องยื่น คำร้องขอสำเร็จการศึกษา เพื่อสำนักทะเบียนและประมวลผล จะได้ดำเนินการ ในขั้นตอนการตรวจสอบผลการศึกษาและดำเนินการเพื่อขออนุมัติสำเร็จ การศึกษาตามขั้นตอนต่อไป นักศึกษาสามารถติดตามผลได้จากประกาศชื่อ ผู้สำเร็จการศึกษาทาง (<http://reg.cmru.ac.th/>)

2. เมื่อนักศึกษาผ่านระบบอินเทอร์เน็ตแล้ว ให้นักศึกษาติดต่อ อาจารย์ที่ปรึกษา ให้อนุมัติคำร้องผ่านระบบ หลังจากที่ อาจารย์ที่ปรึกษา อนุมัติ แล้ว จะปรากฏรูปเครื่องหมาย ให้นักศึกษา พิมพ์คำร้องออกจากระบบ พร้อมใบจ่ายเงินค่าลงทะเบียนบัณฑิต

3. นำคำร้องที่พิมพ์ออกมาจากระบบอินเทอร์เน็ต ไปชำระค่าลงทะเบียนบัณฑิตที่กองคลัง (งานการเงิน)
4. หลังจากจ่ายเงินแล้ว ให้้นำคำร้องขอสำเร็จการศึกษา (สทป.13) ส่งถึงสำนักทะเบียนและประมวลผล

ขั้นตอนการดำเนินการ

- 1) ให้นักศึกษา กรอกคำร้องขอสำเร็จการศึกษาในระบบขอสำเร็จการศึกษาที่ (<http://reg.cmru.ac.th/>) หลังจากนั้นให้นักศึกษาติดต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่ออนุมัติคำร้องในระบบ หลังจากที่ยาจารย์ที่ปรึกษา อนุมัติในระบบแล้ว นักศึกษาจะสามารถพิมพ์คำร้องออกมา พร้อมกับใบจ่ายค่าลงทะเบียนบัณฑิต ให้นักศึกษานำใบจ่ายค่าลงทะเบียนบัณฑิต ไปชำระเงินที่กองคลัง (งานการเงิน)
- 2) นำคำร้องส่งงานทะเบียนและประมวลผล
- 3) เมื่อเจ้าหน้าที่รับคำร้องเรียบร้อยแล้ว จะทำการบันทึกคำร้องขอสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาลงในคอมพิวเตอร์ และนักศึกษาสามารถติดตามผลการพิจารณา คำร้องได้ที่ (<http://reg.cmru.ac.th/>)
- 4) กรณีนักศึกษาส่งคำร้องขอสำเร็จการศึกษาแล้ว หากเจ้าหน้าที่ได้รับคำร้องแล้ว นักศึกษาสามารถเข้าตรวจสอบสถานะการส่งคำร้อง ซึ่งระบบจะแจ้งสถานะว่า “เจ้าหน้าที่ได้รับคำร้องแล้ว”
- 5) หากคำร้องขอสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา ได้รับการตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่อย่างละเอียดแล้ว กรณีพบว่านักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับผลการเรียน เช่น ไม่มีผลการเรียน เจ้าหน้าที่จะแจ้งสถานะตามปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้ศึกษามาติดต่อกับงานทะเบียนและประมวลผล

หมายเหตุ หลังจากที่นักศึกษาส่งคำร้องขอสำเร็จการศึกษาเรียบร้อยแล้วให้นักศึกษาติดตามตรวจสอบผลการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาเอง ทุกระยะเพื่อให้สามารถแก้ปัญหาได้ทันที

- 6) หากคำร้องขอสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา ได้รับการตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่อย่างละเอียดแล้ว พบว่านักศึกษาไม่มีปัญหาใด ๆ เกี่ยวกับผลการเรียน เจ้าหน้าที่ก็จะแจ้งผลการส่งคำร้องขอสำเร็จการศึกษาในระบบว่า “อนุมัติสำเร็จการศึกษา”

หมายเหตุ หากนักศึกษายื่นคำร้องขอสำเร็จการศึกษาแล้ว แต่ไม่สำเร็จการศึกษา ให้นักศึกษายื่นคำร้องขอสำเร็จการศึกษา (สทป. 13) ใหม่อีกครั้ง หลังจากที่ลงทะเบียนครบหลักสูตร

14. การขอเอกสารการศึกษา

1. นักศึกษาสามารถขอเอกสารการศึกษาจากมหาวิทยาลัย ได้ดังนี้
 - ใบรับรองการเป็นนักศึกษา
 - ใบรับรองผลการเรียน (Transcript)
 - ใบเกรดเพื่อตรวจสอบ
 - ใบแทนรับรองคุณวุฒิ
 - ใบแทนปริญญาบัตร
 - ใบแทนอนุปริญญาบัตร
 - ใบแทนประกาศนียบัตร
 - ใบแทนสุทธิ
2. ยื่นคำร้องขอเอกสารทางการศึกษา (สทป.10) ต่อสำนักทะเบียนและประมวลผล มีค่าธรรมเนียม

ขั้นตอนการดำเนินการ

- 1) หนังสือรับรองการเป็นนักศึกษา
 - 1.1 นักศึกษาดาวนโหลดคำร้องขอเอกสารทางการศึกษา (สทป. 10) ได้ที่ (<http://www.academic.cmru.ac.th>) พร้อมทั้งกรอกคำร้องให้สมบูรณ์ครบถ้วน

- 1.2 นักศึกษานำคำร้องไปชำระเงินค่าธรรมเนียมหนังสือรับรองการเป็นนักศึกษาที่กองคลัง (งานการเงิน)
 - 1.3 นักศึกษานำคำร้องขอหนังสือรับรองการเป็นนักศึกษามายื่นที่สำนักทะเบียนและประมวลผล
 - 1.4 นักศึกษาจะมารับหนังสือรับรองการเป็นนักศึกษาได้หลังจากยื่นคำร้อง 1 วันทำการ โดยนักศึกษาจะต้องแสดงใบเสร็จรับเงินพร้อมบัตรประจำตัวนักศึกษาหรือบัตรประจำตัวประชาชน หากไม่มารับภายใน 3 เดือน ให้เขียนคำร้องใหม่
- 2) ใบรับรองผลการเรียน (Transcript)
- 2.1 นักศึกษาดาวนโหลดคำร้องขอเอกสารทางการศึกษา (สทป. 10) ได้ที่ (<http://www.academic.cmru.ac.th>) พร้อมทั้งกรอกคำร้องให้สมบูรณ์ครบถ้วน
 - 2.2 นักศึกษานำคำร้องไปชำระเงินค่าธรรมเนียมใบรับรองผลการเรียนที่กองคลัง(ห้องการเงิน)
 - 2.3 นักศึกษานำคำร้องมายื่นที่สำนักทะเบียนและประมวลผล
 - 2.4 กรณีที่นักศึกษาสำเร็จการศึกษาแล้ว นักศึกษานำรูปถ่ายสีขนาด 2 นิ้ว ฉากหลังรูปถ่ายสีขาว ฉบับละ 1 รูป ระดับปริญญาสามชุดครูย ตามสาขาที่สำเร็จการศึกษา ส่วนระดับอนุปริญญา, ป.กศ., ป.กศ. ชั้นสูงสามชุดนักศึกษา รูปถ่ายไม่เกิน 6 เดือนมายื่นที่สำนักทะเบียนและประมวลผล
 - 2.5 นักศึกษาจะมารับใบรับรองผลการเรียนได้หลังจากยื่นคำร้อง 1-2 วันทำการ โดยนักศึกษาจะต้องแสดงใบเสร็จรับเงินพร้อมบัตรประจำตัวนักศึกษาหรือบัตร ประจำตัวประชาชน หากไม่มารับภายใน 3 เดือน ให้เขียนคำร้องใหม่

- 3) ใบเกรดเพื่อตรวจสอบใช้ในการเทียบโอนผลการเรียน/ยกเว้นผลการเรียน กรณีสอบเข้าใหม่หรือใช้ในการตรวจสอบรายวิชาที่เรียนหรือต้องการทราบผลการเรียนของตนเอง
 - 3.1 นักศึกษาดาวนโหลดคำร้องขอเอกสารทางการศึกษา (สทป.10) ได้ที่ <http://www.academic.cmru.ac.th/> พร้อมทั้งกรอกคำร้องให้สมบูรณ์ครบถ้วน
 - 3.2 นักศึกษานำคำร้องไปชำระเงินค่าธรรมเนียมใบเกรดเพื่อตรวจสอบนักศึกษาที่กองคลัง (งานการเงิน)
 - 3.3 นักศึกษานำคำร้องขอใบเกรดเพื่อตรวจสอบ มายื่นที่สำนักทะเบียนและประมวลผล
 - 3.4 นักศึกษาจะมารับใบเกรดเพื่อตรวจสอบได้หลังจากยื่นคำร้อง 1 วันทำการโดยนักศึกษาจะต้องแสดงใบเสร็จรับเงินพร้อมบัตรประจำตัวนักศึกษาหรือบัตรประจำตัวประชาชน หากไม่มารับภายใน 3 เดือนให้เขียนคำร้องใหม่

- 4) ใบแทนใบรับรองคุณวุฒิ, ใบแทนปริญญาบัตร, ใบแทนอนุปริญญา, ใบแทนประกาศนียบัตร ใบแทนใบสุทธิ (เฉพาะผู้ที่สำเร็จการศึกษาแล้วเท่านั้น)
 - 4.1 ดาวนโหลดคำร้องขอเอกสารทางการศึกษา (สทป.10) ได้ที่ (<http://www.academic.cmru.ac.th>) พร้อมทั้งกรอกคำร้องให้สมบูรณ์ครบถ้วน
 - 4.2 นำคำร้องไปชำระเงินค่าธรรมเนียมที่ กองคลัง(งานการเงิน)
 - 4.3 นำคำร้องขอใบแทนใบรับรองคุณวุฒิ, ปริญญาบัตร, อนุปริญญา, ประกาศนียบัตร, ใบสุทธิและรูปถ่ายสีขนาด 2 นิ้ว จากหลังรูปถ่ายสีขาวฉบับละ 1 รูป ระดับปริญญาสามชุด ครุฑตามสาขาที่สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญา, ป.กศ.,

ป.กศ.ชั้นสูง สวมชุดนักศึกษา ถ่ายไม่เกิน 6 เดือน พร้อมใบ
แจ้งความ มายื่นที่สำนักทะเบียนและประมวลผล

- 4.4 การรับใบแทน ใบรับรองคุณวุฒิ, ปริญญาบัตร, อนุปริญญา,
ประกาศนียบัตร, ใบสุทธิได้หลังจากยื่นคำร้อง 3 วันทำการ
โดยจะต้องแสดงใบเสร็จรับเงินพร้อมบัตรประจำตัว
ประชาชน

หมายเหตุ

- หากไม่มารับภายใน 3 เดือน ให้เขียนคำร้องขอขึ้นใหม่
- ถ้านักศึกษาขอใบแทน ใบรับรองคุณวุฒิ, ปริญญาบัตร,
อนุปริญญา, ประกาศนียบัตร ใบสุทธิ ฉบับภาษาไทยให้แนบ
ใบแจ้งความ (กรณีขอฉบับภาษาอังกฤษไม่ต้องมีใบแจ้งความ
ให้ถ่ายเอกสารฉบับภาษาไทยแนบท้ายคำร้อง)

15. การขอเปลี่ยนแปลงข้อมูลส่วนตัว

1. การขอเปลี่ยนแปลงข้อมูลส่วนตัวได้แก่ คำนำหน้านาม ชื่อ
นามสกุล ที่อยู่ นักศึกษาควรยื่น คำร้องขอเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้อง
เพื่อประโยชน์ของตัวนักศึกษาในเรื่องหลักฐานสำคัญของตนเอง เช่น
บัตรประจำตัวนักศึกษา ใบแสดงผลการศึกษา ปริญญาบัตร เป็นต้น โดยยื่น
ก่อนสอบปลายภาค 1 เดือน

2. ยื่นคำร้องขอเปลี่ยนแปลงข้อมูลส่วนตัว (สทป.7) ผ่านอาจารย์ที่
ปรึกษา สาขาวิชา ถึงสำนักทะเบียนและประมวลผล ไม่มีค่าธรรมเนียม

ขั้นตอนการดำเนินการ

- 1) นักศึกษาดาวนโหลดคำร้องขอเปลี่ยนแปลงข้อมูลส่วนตัว (สทป.
7) ได้ที่ (<http://www.academic.cmru.ac.th/>) พร้อมทั้งกรอก
คำร้องให้สมบูรณ์ครบถ้วน

- 2) นักศึกษานำคำร้องขอเปลี่ยนแปลงข้อมูลส่วนตัวไปขอ เห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์หัวหน้าสาขาวิชา
 - 3) นักศึกษานำคำร้องขอเปลี่ยนแปลงข้อมูลส่วนตัว มายื่นที่สำนัก ทะเบียนและประมวลผล
- หมายเหตุ** หลังจากยื่นคำร้องขอเปลี่ยนแปลงข้อมูลส่วนตัว 3 วันทำการข้อมูลจะถูกเปลี่ยนแปลง

16. การขอลาออก

1. เมื่อนักศึกษามีความจำเป็นไม่สามารถเรียนให้ครบตามหลักสูตร และ ประสงค์จะลาออกจากสภาพนักศึกษาให้ดำเนินการได้ทันที การขอลาออกใช้ ในกรณีที่นักศึกษา

- 1) ต้องการสอบเข้าศึกษามหาวิทยาลัยอื่น
- 2) ต้องการสอบเข้าศึกษาในสาขาวิชาใหม่
- 3) ไม่มีเวลาศึกษา
- 4) เกردเฉลี่ยไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด
- 5) ไม่มีทุนทรัพย์

2. นักศึกษาที่บรรลุนิติภาวะแล้ว สามารถลาออกโดยไม่ต้องมีหนังสือ ยินยอมจากผู้ปกครอง

3. สถานภาพของนักศึกษาจะต้องไม่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

ขั้นตอนการดำเนินการ

- 1) นักศึกษาดาวนโหลดคำร้องขอลาออก (สทป.9) ได้ที่ (<http://www.academic.cmru.ac.th>) พร้อมทั้งกรอกคำร้อง ให้สมบูรณ์ครบถ้วน
- 2) นักศึกษายื่นหนังสือยินยอมจากผู้ปกครอง พร้อมสำเนาบัตร ประชาชนของผู้ปกครอง(เฉพาะนักศึกษาที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ)
- 3) นักศึกษานำคำร้องขอลาออกไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา คณบดี ที่นักศึกษาสังกัด

- 4) ส่งเอกสารตามข้อ 1-2 พร้อมผลการพิจารณาที่สำนักทะเบียนและประมวลผลและสำนักทะเบียนและประมวลผลจะนำเสนออธิการบดี เพื่อพิจารณาอนุมัติ
- 5) หลังจากที่นักศึกษายื่นคำร้องขอลาออก 3 วันทำการให้มารับสำเนาคำร้องขอลาออกเพื่อขอรับเงินค่าประกันของเสียหายคืนที่กองคลัง (ห้องการเงิน)

17. คำร้องทั่วไป

1. ใช้ในกรณีขอรับบริการทางวิชาการอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้โดยยื่นได้ตลอดเวลา ทั้งนี้ อาจารย์ที่ปรึกษาควรให้ข้อเสนอแนะด้วย
2. ยื่นคำร้องทั่วไป (สทป.15) ผ่านอาจารย์ที่ปรึกษา ถึงสำนักทะเบียนและประมวลผล

ขั้นตอนการดำเนินการ

- 1) นักศึกษาดาวน์โหลดคำร้องทั่วไป (สทป.15) ได้ที่ (<http://www.academic.cmru.ac.th/>) พร้อมทั้งกรอกคำร้องให้สมบูรณ์ครบถ้วน
- 2) นักศึกษานำคำร้องทั่วไป เสนออาจารย์ที่ปรึกษาให้ข้อเสนอแนะและรับรอง
- 3) นักศึกษานำคำร้องทั่วไปมายื่นที่สำนักทะเบียนและประมวลผล
- 4) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจะพิจารณาและให้คำแนะนำแก่นักศึกษาเป็นรายกรณี

ตอนที่ 3

บ๊อบบี้กับ

ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี

พ.ศ. 2557

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี

พ.ศ. ๒๕๕๗

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๐ รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔ เพื่อให้เหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพในการดำเนินการยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ (๒) และมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ สภามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๗ จึงออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๗”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับสำหรับนักศึกษาที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๐

(๒) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓

(๓) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔

ข้อ ๔ บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง หรือประกาศอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในข้อบังคับนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทนข้อ ๕ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

“สภาวิชาการ” หมายความว่า สภาวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

“คณะ” หมายความว่า คณะหรือวิทยาลัยตามกฎกระทรวงการจัดตั้งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และให้หมายความรวมถึงคณะหรือวิทยาลัยที่เป็นส่วนงานภายใน ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา

“คณบดี” หมายความว่า คณบดีคณะหรือวิทยาลัยตามกฎกระทรวงการจัดตั้งส่วนราชการ ในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และให้หมายความรวมถึงคณะหรือวิทยาลัยที่เป็นส่วนงานภายในตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา

“สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน” หมายความว่า สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

“อาจารย์ที่ปรึกษา” หมายความว่า อาจารย์ที่ได้รับการแต่งตั้งโดยมหาวิทยาลัยเพื่อให้ทำหน้าที่ควบคุมแนะนำ และให้คำปรึกษาด้านการเรียนและด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพของนักศึกษา

“อาจารย์ผู้สอน” หมายความว่า อาจารย์ที่คณะมอบหมายให้สอนรายวิชาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัย

“นักศึกษา” หมายความว่า นักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคพิเศษระดับปริญญาตรี

“นักศึกษาภาคปกติ” หมายความว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยจัดให้เรียนในเวลาราชการ หรือหากมีความจำเป็นมหาวิทยาลัยอาจจัดให้เรียนนอกเวลาราชการด้วยก็ได้

“นักศึกษาภาคพิเศษ” หมายความว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยจัดให้เรียนในวันหยุดราชการหรือนอกเวลาราชการ หรือหากมีความจำเป็นมหาวิทยาลัยอาจจัดให้เรียนในเวลาราชการด้วยก็ได้

ข้อ ๖ ให้อธิการบดีรักษาการตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจในการออกคำสั่งและหรือประกาศของมหาวิทยาลัยเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

ระบบการจัดการศึกษาและการรับเข้าเป็นนักศึกษา

ข้อ ๗ ระบบการจัดการศึกษาใช้ระบบทวิภาค โดย ๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ มหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนก็ได้ ทั้งนี้ ให้กำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิตโดยมีสัดส่วนเทียบเคียงได้กับภาคการศึกษาปกติ

การกำหนดและการปรับเปลี่ยนวันเปิดและหรือวันปิดของแต่ละภาค การศึกษาให้จัดทำเป็นประกาศมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ต้องมีระยะเวลาศึกษารวมกัน ในแต่ละภาคการศึกษาตามวรรคหนึ่ง กรณีที่มหาวิทยาลัยจะใช้ระบบการจัด การศึกษาอื่นเฉพาะหลักสูตรใด ให้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการจัด การศึกษานั้น รวมทั้งรายละเอียดการเทียบเคียงหน่วยกิตกับระบบทวิภาคที่ กำหนดไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจน

ข้อ ๘ คุณสมบัติและเงื่อนไขการเข้าเป็นนักศึกษา

(๑) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า จาก สถาบันการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการ ให้การรับรอง หรือ

(๒) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาชั้นอนุปริญญา หรือปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งหรือ เทียบเท่าจากสถาบันอุดมศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

นอกเหนือจากคุณสมบัติและเงื่อนไขตาม (๑) และ (๒) แล้ว มหาวิทยาลัย อาจกำหนดคุณสมบัติอื่นตามที่หลักสูตรกำหนดก็ได้ โดยให้จัดทำเป็นประกาศ ของมหาวิทยาลัย สำหรับนักศึกษาต่างชาติต้องสำเร็จการศึกษาตามวรรคหนึ่ง และวรรคสอง เช่นเดียวกัน

ข้อ ๙ มหาวิทยาลัยจะสอบคัดเลือกหรือคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติตามข้อ ๘ เข้าเป็นนักศึกษาเป็นคราว ๆ ไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๐ มหาวิทยาลัยอาจสอบคัดเลือกหรือคัดเลือกบุคคลเข้าเป็น นักศึกษาตามนโยบายของสภามหาวิทยาลัยหรือรัฐบาลก็ได้ มหาวิทยาลัย อาจรับบุคคลเข้าเป็นนักศึกษาตามโครงการความร่วมมือทางวิชาการหรือตาม นโยบายของมหาวิทยาลัยก็ได้

ข้อ ๑๑ ผู้ที่ผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษาหรือผู้ที่มหาวิทยาลัยรับเข้าเป็น นักศึกษา จะมีสถานภาพเป็นนักศึกษาเมื่อได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาแล้ว ทั้งนี้ ตามวันเวลาและสถานที่ที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยจัดทำเป็นประกาศของ

มหาวิทยาลัย ผู้ที่จะได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาตามวรรคหนึ่งต้องไม่เป็นโรคหรือภาวะอันเป็นอุปสรรคในการศึกษา

หมวด ๒

การลงทะเบียนเรียน

ข้อ ๑๒ การลงทะเบียนเรียน ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) การกำหนดวันและวิธีการลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคการศึกษาให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

(๒) การลงทะเบียนต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา และต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของหลักสูตร

(๓) การลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคการศึกษาปกติ กรณีนักศึกษาภาคปกติจะต้องลงทะเบียนเรียนไม่ต่ำกว่า ๙ หน่วยกิต แต่ไม่เกิน ๒๒ หน่วยกิต กรณีนักศึกษาภาคพิเศษจะต้องลงทะเบียนเรียนไม่ต่ำกว่า ๙ หน่วยกิต แต่ไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต

(๔) การลงทะเบียนเรียนในภาคฤดูร้อน ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน ๙ หน่วยกิต

หากมหาวิทยาลัยมีเหตุผลและความจำเป็น การลงทะเบียนเรียนที่มีจำนวนหน่วยกิตแตกต่างไปจาก (๓) หรือ (๔) ก็อาจทำได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบกระเทือนต่อมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา และต้องเรียนให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร

หลักเกณฑ์และวิธีการลงทะเบียนเรียนตามวรรคสองให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๓ การลงทะเบียนรายวิชาจะสมบูรณ์ต่อเมื่อได้ชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ และมหาวิทยาลัยได้รับหลักฐานครบถ้วนแล้ว

ข้อ ๑๔ นักศึกษาอาจขอลงทะเบียนเข้าร่วมศึกษารายวิชาใด ๆ เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ได้ โดยผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ผู้สอน และให้ยื่นคำร้องต่อสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนภายในช่วงเวลาการเพิ่มถอนรายวิชาในภาคการศึกษานั้น ทั้งนี้ จำนวนหน่วยกิตเรียนทั้งหมดจะต้องไม่เกินจำนวนที่ระบุไว้ในข้อ ๑๒ (๓) หรือ (๔) แล้วแต่กรณี

การลงทะเบียนตามวรรคหนึ่งนักศึกษาจะได้รับสัญลักษณ์ V

ข้อ ๑๕ นักศึกษาจะลงทะเบียนเรียนซ้ำกับรายวิชาที่เคยลงทะเบียนแล้วได้เฉพาะในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) รายวิชานั้นได้สัญลักษณ์ F หรือ W หรือ U

(๒) รายวิชานั้นได้สัญลักษณ์ D+ หรือ D โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา

หมวด ๓

การเพิ่ม การถอน และการยกเลิกรายวิชา

ข้อ ๑๖ การเพิ่มรายวิชา ให้ทำได้ภายใน ๒ สัปดาห์ โดยนับถัดจากวันเปิดภาคการศึกษาปกติหรือภายใน ๑ สัปดาห์ โดยนับถัดจากวันเปิดภาคฤดูร้อน ทั้งนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอน และอาจารย์ที่ปรึกษา

ข้อ ๑๗ การถอนรายวิชา ให้ทำได้ภายใน ๒ สัปดาห์ โดยนับถัดจากวันเปิดภาคการศึกษาปกติหรือภายใน ๑ สัปดาห์ โดยนับถัดจากวันเปิดภาคฤดูร้อน ทั้งนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา

ข้อ ๑๘ การยกเลิกรายวิชา จะกระทำได้เมื่อพ้นกำหนดการถอนรายวิชา และต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นก่อนกำหนดการสอบปลายภาคการศึกษาไม่น้อยกว่า ๒ สัปดาห์ ทั้งนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอน และอาจารย์ที่ปรึกษา

การยกเลิกรายวิชาจะได้สัญลักษณ์ W และนับรวมจำนวนหน่วยกิต การลงทะเบียนตามข้อ ๑๒ (๓) หรือ (๔) แล้วแต่กรณี

หมวด ๔

การวัดผลและประเมินผลการศึกษา

ข้อ ๑๙ นักศึกษาต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียน ทั้งหมดของรายวิชานั้น จึงจะมีสิทธิเข้าสอบปลายภาคในรายวิชาดังกล่าวได้ ในกรณีที่นักศึกษามีเหตุจำเป็นหรือเหตุสุดวิสัยทำให้มีเวลาเรียนน้อยกว่าร้อยละ ๘๐ แต่ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ อาจารย์ผู้สอนอาจพิจารณาอนุญาตให้เข้าสอบในรายวิชานั้นก็ได้

ในกรณีมีนักศึกษาไม่มีสิทธิเข้าสอบปลายภาคตามวรรคหนึ่ง ให้อาจารย์ผู้สอนส่งรายชื่อแก่นักศึกษาผู้นั้นให้คณะเพื่อนำส่งสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนประกาศรายชื่อ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จ ไม่น้อยกว่าสองสัปดาห์ ก่อนวันสอบปลายภาค

ข้อ ๒๐ การวัดผลให้ใช้วิธีการที่หลากหลาย ทำการวัดผลเป็นระยะ ๆ ระหว่างภาคการศึกษา และทำการวัดผลเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนของภาค การศึกษานั้น โดยต้องมีคะแนนระหว่างภาคการศึกษา ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐

กรณีหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับองค์การวิชาชีพ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดการวัดผลที่แตกต่างไปจากวรรคหนึ่งก็ได้ โดยจัดทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๒๑ การประเมินผลการศึกษาให้ใช้สัญลักษณ์ดังต่อไปนี้

(๑) สัญลักษณ์ที่มีค่าระดับคะแนน แบ่งเป็น ๘ ระดับ ดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมาย	ค่าระดับคะแนน
A	ดีเยี่ยม (Excellent)	๔.๐
B+	ดีมาก (Very Good)	๓.๕
B	ดี (Good)	๓.๐
C+	ดีพอใช้ (Fairly Good)	๒.๕
C	พอใช้ (Fair)	๒.๐
D+	อ่อน (Poor)	๑.๕
D	อ่อนมาก (Very Poor)	๑.๐
F	ตก (Fail)	๐.๐

(๒) สัญลักษณ์ที่ไม่มีค่าระดับคะแนน มีดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมาย
S	เป็นที่พอใจ (Satisfactory)
U	ยังไม่เป็นที่พอใจ (Unsatisfactory)
I	การวัดผลไม่สมบูรณ์ (Incomplete)
IP	การศึกษายังไม่สิ้นสุด (In progress)
M	นักศึกษาขาดสอบ (Missing)
W	การยกเลิกรายวิชา (Withdrawal)
V	เข้าร่วมศึกษา (Visitor)
CS	การทดสอบมาตรฐาน (Credits from Standardized Test)

CE	การทดสอบด้วยการสอบที่ไม่ใช่การทดสอบมาตรฐาน (Credits from Examination)
CT	การประเมินการศึกษา หรืออบรมที่จัดโดยหน่วยงานต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยรับรอง (Credits from Training)
CP	การเสนอแฟ้มสะสมผลงาน (Credits from Portfolio)

ข้อ ๒๒ การให้สัญลักษณ์ตามข้อ ๒๑ (๑) จะให้ได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ในรายวิชาที่นักศึกษาเข้าสอบ และหรือ มีผลงานที่ใช้ทำการวัดผลได้

(๒) ในกรณีที่เปลี่ยนจากสัญลักษณ์ I IP หรือ M โดยอาจารย์ผู้สอนส่งผลการประเมินภายในระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยจัดทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

นอกจากที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่งการให้สัญลักษณ์ F จะให้ได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) นักศึกษาผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าสอบปลายภาคตามข้อ ๑๙ วรรคสอง

(๒) นักศึกษาผู้นั้นประพฤติผิดตามที่ข้อบังคับหรือระเบียบมหาวิทยาลัยกำหนดไว้

(๓) เปลี่ยนจากสัญลักษณ์ I IP หรือ M ในกรณีที่อาจารย์ผู้สอนไม่ได้ส่งผลการประเมินภายในระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๒๓ สัญลักษณ์ S หรือ U จะให้ได้เฉพาะรายวิชาที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนเพิ่มเติมตามข้อกำหนดเฉพาะ

กรณีนักศึกษาได้สัญลักษณ์ U ในรายวิชาใด นักศึกษาต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นใหม่จนกว่าจะได้สัญลักษณ์ S

ข้อ ๒๔ สัญลักษณ์ I จะให้ได้ในกรณีที่การวัดผลระหว่างภาคการศึกษาไม่สมบูรณ์และหรือการวัดผลของภาคศึกษานั้นไม่สมบูรณ์ และนักศึกษาต้องดำเนินการขอรับการประเมินเพื่อเปลี่ยนสัญลักษณ์ I เป็นสัญลักษณ์ ตามข้อ ๒๑ (๑)

กรณีนักศึกษาไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้อาจารย์ผู้สอนทำการประเมินเฉพาะผลงานที่มีอยู่และส่งผลการประเมินภายในระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด หากพ้นกำหนดให้สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนเปลี่ยนสัญลักษณ์ I เป็น F หรือ U แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๕ สัญลักษณ์ IP จะให้ได้ในกรณีที่รายวิชานั้นยังมีการศึกษาต่อเนื่องอยู่ และยังไม่ได้ทำการวัดผลหรือประเมินผลภายในภาคการศึกษาที่ลงทะเบียน โดยสัญลักษณ์ IP จะถูกเปลี่ยนเมื่อได้ทำการวัดผลและประเมินผลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ อาจารย์ผู้สอนต้องส่งผลการประเมินภายในวันสุดท้ายของการเรียนการสอนของภาคการศึกษาถัดไป หากพ้นกำหนดให้สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนเปลี่ยนสัญลักษณ์ IP เป็น F หรือ U แล้วแต่กรณี

ให้มหาวิทยาลัยกำหนดรายวิชาที่ให้สัญลักษณ์ IP โดยจัดทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๒๖ สัญลักษณ์ M จะให้ได้เฉพาะรายวิชาที่นักศึกษามีสิทธิสอบปลายภาคแต่ขาดสอบ

เมื่อนักศึกษาได้สัญลักษณ์ M ให้นักศึกษายื่นคำร้องขออนุญาตสอบตามประกาศของมหาวิทยาลัย และเมื่อได้รับอนุญาตให้สอบ ให้อาจารย์ผู้สอนดำเนินการวัดผลและประเมินผลแล้วส่งผลการประเมินภายในระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด หากพ้นกำหนดให้สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนเปลี่ยนสัญลักษณ์ M เป็น F หรือ U แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๗ การให้สัญลักษณ์ W นอกจากการยกเลิกรายวิชาภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๑๘ แล้ว อาจได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) นักศึกษาที่ลงทะเบียนรายวิชาในฐานะผู้เข้าร่วมศึกษา แต่มีเวลาเรียนน้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ตามข้อ ๒๘

(๒) นักศึกษาถูกสั่งพักการศึกษา หรือถูกไล่ออก หรือได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาในภาคการศึกษานั้น

ข้อ ๒๘ สัญลักษณ์ V จะให้ได้เฉพาะรายวิชาที่นักศึกษาได้ลงทะเบียนเรียนในฐานะผู้เข้าร่วมศึกษา โดยไม่ต้องเข้ารับการวัดและประเมินผลในรายวิชานั้นตามข้อ ๑๔ แต่ต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนทั้งหมด หากเวลาเรียนไม่ครบตามที่กำหนดหรือนักศึกษาไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดสำหรับการเรียนการสอนในรายวิชานั้น อาจารย์ผู้สอนอาจพิจารณาเปลี่ยนสัญลักษณ์ V เป็น W ก็ได้

ข้อ ๒๙ รายวิชาที่มหาวิทยาลัยอนุมัติให้ได้รับการยกเว้นการเรียนตามหมวด ๙ แห่งข้อบังคับนี้ ให้บันทึกสัญลักษณ์ไว้ในใบรายงานผลการศึกษา ตามระเบียบมหาวิทยาลัยว่าด้วยการออกหลักฐานแสดงผลการศึกษา ดังนี้

(๑) สัญลักษณ์ S จะให้ได้เฉพาะรายวิชาที่ได้รับการยกเว้นการเรียนจากการศึกษาในระบบ

(๒) รายวิชาที่ได้รับการยกเว้นการเรียนจากการศึกษานอกระบบและหรือการศึกษาตามอัธยาศัยให้ได้รับสัญลักษณ์ ดังนี้

(ก) สัญลักษณ์ CS (Credits from Standardized Test) จะให้ได้เฉพาะกรณีได้ หน่วยกิตจากการทดสอบมาตรฐาน

(ข) สัญลักษณ์ CE (Credits from Examination) จะให้ได้เฉพาะกรณีได้หน่วยกิต จากการทดสอบด้วยการสอบที่ไม่ใช่การทดสอบมาตรฐาน

(ค) สัญลักษณ์ CT (Credits from Training) จะให้ได้เฉพาะกรณีได้หน่วยกิตจากการประเมินการศึกษา หรืออบรมที่จัดโดยหน่วยงานต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยรับรอง

(ง) สัญลักษณ์ CP (Credits from Portfolio) จะให้ได้เฉพาะกรณีได้หน่วยกิตจากการเสนอแฟ้มสะสมผลงาน

ข้อ ๓๐ สัญลักษณ์ค่าระดับคะแนนที่ถือว่าสอบได้ในแต่ละรายวิชาให้ถือตามเกณฑ์ ดังนี้

(๑) รายวิชาที่เรียนตามหลักสูตร ระดับคะแนนที่ถือว่าสอบได้ในกลุ่มวิชาประสบการณ์ภาคสนามหรือฝึกประสบการณ์วิชาชีพต้องไม่ต่ำกว่าสัญลักษณ์ C

(๒) รายวิชาที่เรียนตามหลักสูตร ยกเว้น (๑) ระดับคะแนนที่ถือว่าสอบได้ต้องไม่ต่ำกว่าสัญลักษณ์ D

ถ้านักศึกษาสอบตกในรายวิชาใดต้องลงทะเบียนเรียนใหม่จนกว่าจะสอบได้ เว้นแต่ถ้าสอบตกในรายวิชาศึกษาทั่วไป รายวิชาเลือก หรือรายวิชาเลือกเสรีสามารถเปลี่ยนไปลงทะเบียนเรียนรายวิชาอื่นตามเกณฑ์ที่กำหนดในหลักสูตรได้ หรือ ถ้ามีรายวิชาศึกษาทั่วไป รายวิชาเลือก หรือรายวิชาเลือกเสรีที่สอบได้ ครบตามเกณฑ์ที่กำหนดในหลักสูตรแล้วไม่จำเป็นต้องลงทะเบียนเรียนอีก

ข้อ ๓๑ การคำนวณค่าระดับคะแนนเฉลี่ย ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยประจำภาคการศึกษา และค่าระดับคะแนนสะสมเฉลี่ยให้คำนวณจากรายวิชาที่มีค่าระดับคะแนนตามข้อ ๒๑ โดยใช้เลขทศนิยม ๒ ตำแหน่งและไม่ปัดเศษ

(๒) ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยประจำภาคการศึกษา ให้คำนวณจากทุกรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคการศึกษา ยกเว้นรายวิชาที่ได้สัญลักษณ์ I IP และ M ยังไม่นำมาคำนวณค่าเฉลี่ยจนกว่าจะเปลี่ยนเป็นระดับคะแนนตามข้อ ๒๑

(๓) ค่าระดับคะแนนสะสมเฉลี่ย ให้คำนวณจากทุกรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียน ตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนถึงภาคการศึกษาที่นำมาคำนวณ ยกเว้น

รายวิชาที่ได้สัญลักษณ์ I IP และ M ยังไม่นำมาคำนวณค่าระดับคะแนนสะสมเฉลี่ยจนกว่าจะเปลี่ยนเป็นระดับคะแนนตามข้อ ๒๑

กรณีที่นักศึกษาได้รับการเทียบโอนผลการเรียนหรือยกเว้นการเรียนแล้ว ลงทะเบียนเรียนรายวิชาซ้ำกับรายวิชาที่ได้รับการเทียบโอนผลการเรียนหรือยกเว้นการเรียนมาแล้วไม่นับหน่วยกิตในรายวิชานั้น

หมวด ๕

การลา การลาพักการศึกษา และการลาออก

ข้อ ๓๒ การลาเพื่อไม่เข้าชั้นเรียน นักศึกษาที่มีกิจจำเป็นหรือป่วยที่ไม่สามารถเข้าชั้นเรียนได้ จะต้องยื่นใบลาเพื่อขออนุญาตต่ออาจารย์ผู้สอน

ข้อ ๓๓ นักศึกษาอาจขอลาพักการศึกษาได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ถูกเรียกพล ระดมพล หรือเกณฑ์เข้ารับราชการทหาร

(๒) ได้รับทุนแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างประเทศหรือทุนอื่นใด ซึ่งมหาวิทยาลัยเห็นสมควรสนับสนุน สำหรับกรณีอื่นให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

(๓) เจ็บป่วย หรือประสบอุบัติเหตุหรือภัยอันตราย จนไม่สามารถศึกษาต่อให้ได้ผลดีต่อไป

(๔) ไม่ได้ลงทะเบียนรายวิชา หรือลงทะเบียนไม่สมบูรณ์ หรือถอนทุกรายวิชาที่ลงทะเบียนโดยไม่ได้รับสัญลักษณ์ W

(๕) เหตุผลอื่นที่อาจารย์ที่ปรึกษาเห็นสมควร

ข้อ ๓๔ การลาพักการศึกษาตามข้อ ๓๓ นักศึกษาจะต้องยื่นใบลาตามแบบที่สำนักส่งเสริมวิชาการ

และงานทะเบียนกำหนด พร้อมด้วยหนังสือยินยอมจากผู้ปกครองเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา คณบดี และอธิการบดี เพื่อพิจารณาอนุมัติตามลำดับ เว้นแต่กรณีนักศึกษาที่บรรลุนิติภาวะสามารถลาพักการศึกษาได้โดยไม่ต้องมีหนังสือยินยอมจากผู้ปกครอง กรณีนักศึกษาเป็นผู้ที่ลาศึกษาต่อต้องมีหนังสือยินยอมจากหัวหน้าหน่วยงานต้นสังกัด

การลาพักการศึกษา จะกระทำได้ครั้งละ ๑ ภาคการศึกษา ถ้าจำเป็นต้องลาพักการศึกษาต่อให้ยื่นใบลาใหม่

นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาต้องชำระค่าธรรมเนียมรักษาสถานภาพการเป็นนักศึกษาตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๓๕ การลาออก นักศึกษาจะต้องยื่นใบลาตามแบบที่สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนกำหนด พร้อมด้วยหนังสือยินยอมจากผู้ปกครองเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา คณบดี และอธิการบดี เพื่อพิจารณาอนุมัติตามลำดับ เว้นแต่กรณีนักศึกษาที่บรรลุนิติภาวะสามารถลาออกได้โดยไม่ต้องมีหนังสือยินยอมจากผู้ปกครอง

หมวด ๖

การเปลี่ยนประเภท การย้ายสาขาวิชา และการรับโอนนักศึกษา

ข้อ ๓๖ นักศึกษาภาคปกติสามารถเปลี่ยนเป็นนักศึกษาภาคพิเศษได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนด และให้จัดทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยโดยความเห็นชอบของสภาวิชาการ

การเปลี่ยนประเภทจากนักศึกษาภาคพิเศษเป็นนักศึกษาภาคปกติจะกระทำไม่ได้

ข้อ ๓๗ นักศึกษาอาจย้ายสาขาวิชาได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนด และให้จัดทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของสภาวิชาการ

ข้อ ๓๘ การรับโอนนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนด และให้จัดทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของสภาวิชาการ

หมวด ๗

การเทียบโอนผลการเรียนและการยกเว้นการเรียน

ข้อ ๓๙ การเทียบโอนผลการเรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีและเป็นไปตามหลักเกณฑ์การเทียบวิชาเรียนและโอนหน่วยกิตระดับปริญญา รวมทั้งแนวปฏิบัติที่ดีในการเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ให้มหาวิทยาลัยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่ง และจัดทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของสภาวิชาการ

ข้อ ๔๐ การยกเว้นการเรียนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนด และจัดทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของสภาวิชาการ

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การเทียบวิชาเรียนและโอนหน่วยกิตระดับปริญญา รวมทั้งแนวปฏิบัติที่ดีในการเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

หมวด ๘

การพัฒนาศักยภาพนักศึกษา

ข้อ ๔๑ ให้นักศึกษาภาคปกติพัฒนาศักยภาพการเป็นนักศึกษาเมื่ออยู่ในเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรและได้รับอนุมัติให้ปริญญา

(๒) ผลการประเมินได้ค่าระดับคะแนนสะสมเฉลี่ยต่ำกว่า ๑.๕๐ เมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาปกติที่ ๒ นับตั้งแต่เริ่มเข้าเรียน โดยนับจำนวนภาคการศึกษา รวมทั้งภาคการศึกษาปกติที่มีการลาพักการศึกษาด้วย

(๓) ผลการประเมินได้ค่าระดับคะแนนสะสมเฉลี่ยต่ำกว่า ๑.๗๐ เมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาปกติที่ ๔ นับตั้งแต่เริ่มเข้าเรียน โดยนับจำนวนภาคการศึกษา รวมทั้งภาคการศึกษาปกติที่มีการลาพักการศึกษาด้วย

(๔) ผลการประเมินได้ค่าระดับคะแนนสะสมเฉลี่ยต่ำกว่า ๑.๘๐ เมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาปกติที่ ๖ ที่ ๘ ที่ ๑๐ ที่ ๑๒ หรือที่ ๑๔ และเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาปกติที่ ๑๖ หรือที่ ๑๘ สำหรับหลักสูตรปริญญาตรี ๕ ปี โดยนับจำนวนภาคการศึกษารวมทั้งภาคการศึกษาปกติที่มีการลาพักการศึกษาด้วย

(๕) นักศึกษาลงทะเบียนเรียนครบตามหลักสูตร แต่ได้ค่าระดับคะแนนสะสมเฉลี่ยต่ำกว่า ๑.๘๐

(๖) ใช้เวลาศึกษาเกินกว่าระยะเวลาการศึกษาที่กำหนดไว้ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี

(๗) มหาวิทยาลัยมีคำสั่งให้พัฒนาศักยภาพการเป็นนักศึกษา หรือเป็นไปตามระเบียบและข้อบังคับของมหาวิทยาลัยที่กำหนดไว้

(๘) ลาออก

(๙) ตาย

ข้อ ๔๒ ให้นักศึกษาภาคพิเศษพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเมื่ออยู่ในเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรและได้รับอนุมัติให้ปริญญา

(๒) ผลการประเมินได้ค่าระดับคะแนนสะสมเฉลี่ยต่ำกว่า ๑.๕๐ เมื่อสิ้นปีการศึกษาที่ ๑ นับตั้งแต่เริ่มเข้าเรียน โดยนับจำนวนภาคการศึกษารวมทั้งภาคการศึกษาที่มีการลาพักการศึกษาด้วย

(๓) ผลการประเมินได้ค่าระดับคะแนนสะสมเฉลี่ยต่ำกว่า ๑.๗๐ เมื่อสิ้นปีการศึกษาที่ ๒ นับตั้งแต่เริ่มเข้าเรียน โดยนับจำนวนภาคการศึกษารวมทั้งภาคการศึกษาที่มีการลาพักการศึกษาด้วย

(๔) ผลการประเมินได้ค่าระดับคะแนนสะสมเฉลี่ยต่ำกว่า ๑.๘๐ เมื่อสิ้นปีการศึกษาที่ ๓ ที่ ๔ ที่ ๕ ที่ ๖ หรือที่ ๗ และเมื่อสิ้นปีการศึกษาที่ ๘ หรือที่ ๙ สำหรับหลักสูตรปริญญาตรี ๕ ปี โดยนับจำนวนภาคการศึกษารวมทั้งภาคการศึกษาที่มีการลาพักการศึกษาด้วย

(๕) นักศึกษาลงทะเบียนเรียนครบตามหลักสูตร แต่ได้ค่าระดับคะแนนสะสมเฉลี่ยต่ำกว่า ๑.๘๐

(๖) ใช้เวลาศึกษาเกินกว่าระยะเวลาการศึกษาที่กำหนดไว้ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี

(๗) มหาวิทยาลัยมีคำสั่งให้พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา หรือเป็นไปตามระเบียบและข้อบังคับของมหาวิทยาลัยที่กำหนดไว้

(๘) ลาออก

(๙) ตาย

หมวด ๙

การขอรับปริญญา

ข้อ ๔๓ นักศึกษาที่จะได้รับการเสนอชื่อเพื่อขออนุมัติปริญญา ต้องผ่านเงื่อนไขดังต่อไปนี้

- (๑) ศึกษารายวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตร โดยมีค่าระดับคะแนนสะสมเฉลี่ยตลอดหลักสูตร ไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐
- (๒) ใช้เวลาศึกษาไม่เกินระยะเวลาการศึกษาที่กำหนดไว้ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี
- (๓) ไม่มีหนี้สินใด ๆ ค้างชำระต่อมหาวิทยาลัย
- (๔) เงื่อนไขอื่นให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของสภาวิชาการ

ข้อ ๔๔ นักศึกษาที่ผ่านเงื่อนไขตามข้อ ๔๓ ให้ยื่นคำร้องคาดว่าจะสำเร็จการศึกษาต่อมหาวิทยาลัยในภาคการศึกษาที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา ภายในระยะเวลา ขั้นตอนและวิธีการตามประกาศของมหาวิทยาลัย

กรณีที่นักศึกษาไม่ยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนหรือลงทะเบียนเพื่อรักษาสถานภาพการเป็นนักศึกษาในภาคการศึกษาถัดไป

ข้อ ๔๕ นักศึกษาที่มีสิทธิจะได้รับปริญญาเกียรตินิยม ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- (๑) มีคุณสมบัติตามข้อ ๔๓
- (๒) นักศึกษาภาคปกติใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๘ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับหลักสูตรปริญญาตรี ๔ ปี หรือใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ

สำหรับหลักสูตรปริญญาตรี ๕ ปี โดยไม่นับรวมภาคฤดูร้อน ทั้งนี้ ไม่นับรวมภาคการศึกษาปกติที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา

(๓) นักศึกษาภาคพิเศษใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๑๒ ภาคการศึกษาสำหรับหลักสูตรปริญญาตรี ๔ ปี หรือใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๑๕ ภาคการศึกษาสำหรับหลักสูตรปริญญาตรี ๕ ปี โดยนับรวมภาคฤดูร้อน ทั้งนี้ ไม่นับรวมภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา

(๔) ไม่มีรายวิชาใดที่เคยได้สัญลักษณ์ W U หรือต่ำกว่า C

(๕) ไม่เคยลงทะเบียนเรียนซ้ำกับรายวิชาที่เคยลงทะเบียนแล้ว

(๖) ไม่มีรายวิชาใดที่ได้รับการยกเว้นการเรียน

(๗) ไม่เคยถูกสั่งพักการศึกษาเพราะกระทำผิดวินัยนักศึกษา

ข้อ ๔๖ นักศึกษาจะได้รับปริญญาเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง ต้องมีคุณสมบัติตามข้อ ๔๕ และได้ค่าระดับคะแนนสะสมเฉลี่ยตั้งแต่ ๓.๕๐ ขึ้นไป

นักศึกษาจะได้รับปริญญาเกียรตินิยมอันดับสอง ต้องมีคุณสมบัติตามข้อ ๔๕ และได้ค่าระดับคะแนนสะสมเฉลี่ยตั้งแต่ ๓.๒๕ แต่ไม่ถึง ๓.๕๐

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๔๗ กรณีนักศึกษาที่มีสภาพเป็นนักศึกษาอยู่ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับให้ใช้ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศที่ใช้บังคับในขณะนั้นโดยอนุโลมต่อไป จนกว่าจะสำเร็จการศึกษาหรือพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

ข้อ ๔๘ กรณีนักศึกษาที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๗ ซึ่งใช้หลักสูตรการศึกษาใด ๆ และกำหนด ให้ใช้ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๗

กิตติชัย วัฒนานิก

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.กิตติชัย วัฒนานิก)

นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

หมายเหตุ: เพื่อเป็นการรักษามาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการรับรองวิทยฐานะและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อให้การบริหารงานด้านวิชาการดำเนินไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ประกอบกับความในมาตรา ๑๘ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๕๗ ให้สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจในการออกกฎ ระเบียบ ประกาศ และข้อบังคับของมหาวิทยาลัยได้ จึงจำเป็นต้องออกข้อบังคับนี้

ตอนที่ 4

ประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
เรื่อง ปฏิกิริยาวิชาการสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี
ประจำปีการศึกษา 2561

ประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

เรื่อง ปฏิทินวิชาการสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2561

เพื่อให้การบริหารงานด้านวิชาการ และการปฏิบัติราชการ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุผลตามความในมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร วิชาการทั้งปวง และเพื่อให้ผู้บริหารและหน่วยจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยปฏิบัติราชการในด้านวิชาการให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่จึงกำหนดปฏิทินวิชาการสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีทุกหลักสูตร ยกเว้น หลักสูตรที่จัดการศึกษาโดยวิทยาลัยนานาชาติ ประจำปีการศึกษา 2561 ไว้ดังนี้

กำหนดการ	เริ่มต้น	สิ้นสุด
เมษายน		
กำหนดการลงทะเบียนและชำระค่าธรรมเนียมการศึกษา ภาคการศึกษาที่ 1/2561		
ขอเปิดรายวิชา ภาคการศึกษาที่ 1/2561 ทางอินเทอร์เน็ต สำนักทะเบียนและประมวลผล	พ. 18 เม.ย. 61	อา. 20 พ.ค. 61
นักศึกษา รหัส 57-60 พบอาจารย์ที่ปรึกษา ภาคการศึกษาที่ 1/2561	จ. 4 มิ.ย. 61	อา. 10 มิ.ย. 61
สัปดาห์จอร์จรายวิชา ภาคการศึกษาที่ 1/2561 ทางอินเทอร์เน็ต ภาคปกติและภาคพิเศษ	จ. 11 มิ.ย. 61	พ. 20 มิ.ย. 61
นักศึกษา รหัส 57-58... และนักศึกษาค้างชั้น	จ. 11 มิ.ย. 61	อ. 12 มิ.ย. 61
นักศึกษา รหัส 59... และนักศึกษาค้างชั้น	พ. 13 มิ.ย. 61	พ. 14 มิ.ย. 61
นักศึกษา รหัส 60.. และนักศึกษาค้างชั้น	ศ. 15 มิ.ย. 61	ส. 16 มิ.ย. 61
นักศึกษา รหัส 61.. และนักศึกษาค้างชั้น	อา. 17 มิ.ย. 61	จ. 18 มิ.ย. 61
นักศึกษาทุกชั้นปี และนักศึกษาค้างชั้น ที่ยังไม่ได้ลงทะเบียน	อ. 19 มิ.ย. 61	พ. 20 มิ.ย. 61
ยื่นคำร้องและลงทะเบียนเรียนเกินหรือเรียนร่วมทางอินเทอร์เน็ต ภาคการศึกษาที่ 1/2561	จ. 11 มิ.ย. 61	พ. 4 ก.ค. 61
อาจารย์ที่ปรึกษาให้ความเห็นชอบ รายวิชาลงทะเบียน ภาคการศึกษาที่ 1/2561	จ. 11 มิ.ย. 61	อา. 8 ก.ค. 61
จัดส่งรายชื่ออาจารย์ผู้สอนทางอินเทอร์เน็ต ภาคการศึกษาที่ 1/2561	จ. 11 มิ.ย. 61	พ. 21 มิ.ย. 61
เพิ่ม-ถอน รายวิชาเรียน ทางอินเทอร์เน็ต ภาคการศึกษาที่ 1/2561	จ. 25 มิ.ย. 61	พ. 4 ก.ค. 61
ชำระเงินค่าธรรมเนียมการศึกษา ภาคการศึกษาที่ 1/2561 ณ ธนาคารที่มหาวิทยาลัย กำหนดทุกสาขา (พิมพ์ใบแจ้งชำระเงิน)	จ. 9 ก.ค. 61	พ. 19 ก.ค. 61
พฤษภาคม		
หยุดวันพืชมงคล		จ. 14 พ.ค. 61
หยุดวันวิสาขบูชา		อ. 29 พ.ค. 61

กำหนดการ	เริ่มต้น	สิ้นสุด
ภาคการศึกษาที่ 1/2561		
มิถุนายน		
นักศึกษาภาคปกติ เข้าเรียน	จ. 25 มิ.ย. 61	
ยื่นคำร้องขอเทียบโอน-ยกเว้นรายวิชา ครั้งที่ 1/2561	จ. 25 มิ.ย. 61	พ. 25 ก.ค. 61
นักศึกษาภาคพิเศษ (ศุภร์-เสาร์-อาทิตย์) เข้าเรียน	ศ. 29 มิ.ย. 61	
นักศึกษาภาคพิเศษ (เสาร์-อาทิตย์) เข้าเรียน	ส. 30 มิ.ย. 61	
กรกฎาคม		
ยกเลิกรายวิชา ภาคการศึกษาที่ 1/2561	จ. 9 ก.ค. 61	พญ. 27 ก.ย. 61
วันสุดท้ายของการส่งผลการเรียนแก่ "I" ของ ภาคฤดูร้อน/2560		อ. 24 ก.ค. 61
รับใบ Transcript และใบรับรองคุณวุฒิ (รอประกาศจากมหาวิทยาลัย)		
หยุดวันอาสาฬหบูชา		ศ. 27 ก.ค. 61
หยุดวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร และ หยุดวันเข้าพรรษา		ส. 28 ก.ค. 61
หยุดชดเชยวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร		จ. 30 ก.ค. 61
สิงหาคม		
ส่งผลการเรียนแก่ "M" (ขาดสอบปลายภาค) ภาคฤดูร้อน/2560		พ. 8 ส.ค. 61
หยุดวันแม่แห่งชาติ		อา. 12 ส.ค. 61
หยุดชดเชยวันแม่แห่งชาติ		จ. 13 ส.ค. 61
สอบกลางภาคการศึกษา ภาคการศึกษาที่ 1/2561	จ. 20 ส.ค. 61	อ. 28 ส.ค. 61
กันยายน		
นักศึกษาดำเนินการประเมินการสอนของอาจารย์ทางอินเทอร์เน็ต ภาคการศึกษาที่ 1/2561	พ. 3 ต.ค. 61	พ. 7 พ.ย. 61
ตุลาคม		
หยุดวันคล้ายวันสวรรคต พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช		ส. 13 ต.ค. 61
หยุดชดเชยวันคล้ายวันสวรรคต พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช		จ. 15 ต.ค. 61
วันสุดท้ายของการส่งผลการเรียนแก่ "IP" ของภาคฤดูร้อน/2560		อ. 16 ต.ค. 61
วันสุดท้ายของการเรียนการสอน ภาคการศึกษาที่ 1/2561		อ. 16 ต.ค. 61
สอบปลายภาคการศึกษา ภาคการศึกษาที่ 1/2561	พ. 17 ต.ค. 61	ศ. 26 ต.ค. 61
หยุดวันปิยมหาราช		อ. 23 ต.ค. 61
ปิดภาคการศึกษา ภาคการศึกษาที่ 1/2561	ส. 27 ต.ค. 61	อา. 4 พ.ย. 61
งานพระราชทานปริญญาบัตร (รอประกาศจากมหาวิทยาลัย)		

กำหนดการ	เริ่มต้น	สิ้นสุด
กำหนดการลงทะเบียนและชำระค่าธรรมเนียมการศึกษา ภาคการศึกษาที่ 2/2561		
ขอเปิดรายวิชา ภาคการศึกษาที่ 2/2561 ทางอินเทอร์เน็ต สำนักทะเบียนและประมวลผล	พ. 15 ส.ค. 61	ส. 15 ก.ย. 61
นักศึกษา รหัส 57-61 พบอาจารย์ที่ปรึกษา ภาคการศึกษาที่ 2/2561	พ. 10 ต.ค. 61	อา. 21 ต.ค. 61
ยื่นคำร้องและลงทะเบียนเรียนเกินหรือเรียนร่วม ทางอินเทอร์เน็ต ภาคการศึกษาที่ 2/2561	จ. 22 ต.ค. 61	พ. 14 พ.ย. 61
สัปดาห์จอร์จรายวิชา ภาคการศึกษาที่ 2/2561 ทางอินเทอร์เน็ต ภาคปกติและภาคพิเศษ	จ. 22 ต.ค. 61	พ. 31 ต.ค. 61
นักศึกษา รหัส 57-58... และนักศึกษาค้างชั้น	จ. 22 ต.ค. 61	อ. 23 ต.ค. 61
นักศึกษา รหัส 59... และนักศึกษาค้างชั้น	พ. 24 ต.ค. 61	พ. 25 ต.ค. 61
นักศึกษา รหัส 60... และนักศึกษาค้างชั้น	ศ. 26 ต.ค. 61	ส. 27 ต.ค. 61
นักศึกษา รหัส 61... และนักศึกษาค้างชั้น	อา. 28 ต.ค. 61	จ. 29 ต.ค. 61
นักศึกษาทุกชั้นปี และนักศึกษาค้างชั้น ที่ยังไม่ได้ลงทะเบียน	อ. 30 ต.ค. 61	พ. 31 ต.ค. 61
จัดส่งรายชื่ออาจารย์ผู้สอนทางอินเทอร์เน็ต ภาคการศึกษาที่ 2/2561	จ. 22 ต.ค. 61	พ. 14 พ.ย. 61
อาจารย์ที่ปรึกษาให้ความเห็นชอบรายวิชาลงทะเบียน ภาคการศึกษาที่ 2/2561	จ. 22 ต.ค. 61	อา. 18 พ.ย. 61
เพิ่ม-ถอนรายวิชาเรียน ทางอินเทอร์เน็ต ภาคการศึกษา 2/2561	จ. 5 พ.ย. 61	พ. 14 พ.ย. 61
ชำระเงินค่าธรรมเนียมการศึกษา ยื่นชำระเงิน ณ ธนาคารที่มหาวิทยาลัยกำหนด ภาคการศึกษาที่ 2/2561 (พิมพ์ใบแจ้งชำระเงิน)	จ. 19 พ.ย. 61	พ. 29 พ.ย. 61
พฤศจิกายน		
ภาคการศึกษาที่ 2/2561		
นักศึกษาภาคปกติ เข้าเรียน	จ. 5 พ.ย. 61	
ยื่นคำร้องขอเทียบโอน-ยกเว้นรายวิชา ครั้งที่ 2/2561	จ. 5 พ.ย. 61	อ. 4 ธ.ค. 61
คณะส่งผลการเรียนภาคการศึกษาที่ 1/2561 ถึงสำนักทะเบียนและประมวลผล		พ. 7 พ.ย. 61
นักศึกษาภาคพิเศษ (ศุภร์-เสาร์-อาทิตย์) เข้าเรียน	ศ. 9 พ.ย. 61	
นักศึกษาภาคพิเศษ (เสาร์-อาทิตย์) เข้าเรียน	ส. 10 พ.ย. 61	
ยกเลิกรายวิชา ภาคการศึกษาที่ 2/2561	พ. 15 พ.ย. 61	พ. 14 ก.พ. 62
ธันวาคม		
วันสุดท้ายของการส่งผลการเรียน แก่ "I" ภาคการศึกษาที่ 1/2561		อ. 4 ธ.ค. 61
รับใบ Transcript และใบรับรองคุณวุฒิ (รอประกาศจากมหาวิทยาลัย)		
หยุดวันคล้ายวันเฉลิมพระชนมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร		พ. 5 ธ.ค. 61
หยุดวันพระราชทานรัฐธรรมนูญ		จ. 10 ธ.ค. 61
มหาวิทยาลัยประกาศแผนสภาพนักศึกษาที่ไม่ชำระค่าธรรมเนียมการศึกษา ภาคการศึกษาที่ 2/2561		พ. 19 ธ.ค. 61
ส่งผลการเรียนแก่ "M" (ขาดสอบปลายภาค) ภาคการศึกษาที่ 1/2561		พ. 19 ธ.ค. 61
หยุดวันสิ้นปี		จ. 31 ธ.ค. 61

กำหนดการ	เริ่มต้น	สิ้นสุด
มกราคม		
หยุดวันขึ้นปีใหม่		อ. 1 ม.ค. 62
สอบกลางภาคการศึกษา ภาคการศึกษาที่ 2/2561	พฤ. 3 ม.ค. 62	ศ. 11 ม.ค. 62
นักศึกษาที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา ภาคการศึกษาที่ 2/2561 กรอกข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต และส่งเอกสาร (คำร้องขอสำเร็จการศึกษา) ที่สำนักทะเบียนและประมวลผล (เป็นหมู่เรียน) (รอประกาศจากมหาวิทยาลัย)		
กุมภาพันธ์		
นักศึกษาดำเนินการประเมินการสอนของอาจารย์ทางอินเทอร์เน็ตภาคการศึกษาที่ 2/2561	จ. 18 ก.พ. 62	ศ. 22 มี.ค. 62
หยุดวันมาฆบูชา		อ. 19 ก.พ. 62
มีนาคม		
ปิดภาคการศึกษาที่ 2/2561	พ. 13 มี.ค. 62	อา. 17 มี.ค. 62
วันสุดท้ายของการเรียนการสอน ภาคการศึกษาที่ 2/2561		อา. 3 มี.ค. 62
วันสุดท้ายของการส่งผลการเรียนแก่ "IP" ของภาคการศึกษาที่ 1/2561		อา. 3 มี.ค. 62
สอบปลายภาคการศึกษา ภาคการศึกษาที่ 2/2561	จ. 4 มี.ค. 62	อ. 12 มี.ค. 62
กำหนดการลงทะเบียนและชำระค่าธรรมเนียมการศึกษา ภาคฤดูร้อน/2561		
ขอเปิดรายวิชา ภาคฤดูร้อน/2561 ทางอินเทอร์เน็ต สำนักทะเบียนและประมวลผล	พฤ. 10 ม.ค. 62	ส. 9 ก.พ. 62
นักศึกษา รหัส 57-61 พบอาจารย์ที่ปรึกษา ภาคการศึกษาที่ 2/2561	จ. 25 ก.พ. 62	อา. 3 มี.ค. 62
สัปดาห์จอร์จรายวิชา ภาคฤดูร้อน/2561 ทางอินเทอร์เน็ต ภาคพิเศษ	จ. 4 มี.ค. 62	จ. 11 มี.ค. 62
นักศึกษา ภาคปกติและภาคพิเศษ ทุกชั้นปี ลงทะเบียนภาคฤดูร้อน/2561	จ. 4 มี.ค. 62	จ. 11 มี.ค. 62
ยื่นคำร้องและลงทะเบียนเรียนเกินหรือเรียนร่วมทางอินเทอร์เน็ต ภาคฤดูร้อน/2561	จ. 4 มี.ค. 62	ส. 23 มี.ค. 62
อาจารย์ที่ปรึกษาให้ความเห็นชอบ รายวิชาลงทะเบียน ภาคฤดูร้อน/2561	จ. 4 มี.ค. 62	อ. 26 มี.ค. 62
จัดส่งรายชื่ออาจารย์ผู้สอนทางอินเทอร์เน็ต ภาคฤดูร้อน/2561	จ. 4 มี.ค. 62	จ. 11 มี.ค. 62
เพิ่ม-ถอน รายวิชาเรียน ทางอินเทอร์เน็ต ภาคฤดูร้อน/2561	จ. 18 มี.ค. 62	อา. 24 มี.ค. 62
ชำระเงินค่าธรรมเนียมการศึกษา ภาคฤดูร้อน/2561 ณ ธนาคารที่มหาวิทยาลัยกำหนดทุกสาขา (พิมพ์ใบแจ้งชำระเงิน)	พ. 27 มี.ค. 62	อา. 31 มี.ค. 62
ภาคฤดูร้อน/2561		
นักศึกษาภาคปกติ เข้าเรียน	จ. 18 มี.ค. 62	
นักศึกษาภาคพิเศษ (ศุภร์-เสาร์-อาทิตย์) เข้าเรียน	ศ. 22 มี.ค. 62	
คณะส่งผลการเรียนภาคการศึกษาที่ 2/2561 ถึงสำนักทะเบียนและประมวลผล		ศ. 22 มี.ค. 62
นักศึกษาภาคพิเศษ (เสาร์-อาทิตย์) เข้าเรียน	ส. 23 มี.ค. 62	
ยกเลิกรายวิชา ภาคฤดูร้อน/2561	จ. 25 มี.ค. 62	ส. 4 พ.ค. 62
เมษายน		
รับใบ Transcript และใบรับรองคุณวุฒิ (รอประกาศจากมหาวิทยาลัย)		

กำหนดการ	เริ่มต้น	สิ้นสุด
หยุดวันจักรี		อา. 6 เม.ย. 62
หยุดชดเชยวันจักรี		จ. 7 เม.ย. 62
หยุดเทศกาลสงกรานต์ (วันครอบครัว)	ส. 13 เม.ย. 62	อ. 16 เม.ย. 62
สอบกลางภาคการศึกษา ภาคฤดูร้อน/2561	พ. 17 เม.ย. 62	จ. 22 เม.ย. 62
วันสุดท้ายของการส่งผลการเรียนแก่ "I" ของภาคการศึกษาที่ 2/2561		อ. 9 เม.ย. 62
มหาวิทยาลัยประกาศพ้นสภาพนักศึกษาที่ไม่ชำระค่าธรรมเนียมการศึกษา ภาคฤดูร้อน/2561		พ. 1 พ.ค. 62
ส่งผลการเรียนแก่ "M" (ขาดสอบปลายภาค) ภาคการศึกษาที่ 2/2561		พ. 1 พ.ค. 62
นักศึกษาดำเนินการประเมินการสอนของอาจารย์ทางอินเทอร์เน็ต ภาคฤดูร้อน/2561	อ. 7 พ.ค. 62	อ. 4 มิ.ย. 62
พฤษภาคม		
วันสุดท้ายของการส่งผลการเรียนแก่ "IP" ของภาคการศึกษาที่ 2/2561		ส. 11 พ.ค. 62
วันสุดท้ายของการเรียนการสอน ภาคฤดูร้อน/2561		ส. 11 พ.ค. 62
สอบปลายภาคการศึกษา ภาคฤดูร้อน/2561	อ. 21 พ.ค. 62	อา. 26 พ.ค. 62
ปิดภาคการศึกษา ภาคฤดูร้อน/2561 (วันปิดภาคการศึกษารอประกาศจากมหาวิทยาลัย)	จ. 27 พ.ค. 62	มิ.ย. 62
หยุดวันพืชมงคล (รอประกาศวันหยุด)		
หยุดวันวิสาขบูชา		พ. 29 พ.ค. 62
มิถุนายน		
คณะส่งผลการเรียน ภาคฤดูร้อน/2561 ถึงสำนักทะเบียนและประมวลผล		อ. 4 มิ.ย. 62
ภาคการศึกษาที่ 1/2562		
กรกฎาคม		
หยุดวันอาสาฬหบูชา		อ. 16 ก.ค. 62
หยุดวันเข้าพรรษา		พ. 17 ก.ค. 62
หยุดวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร		อา. 28 ก.ค. 62
หยุดชดเชยวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร		จ. 29 ก.ค. 62
ส่งผลการเรียนแก่ "M" (ขาดสอบปลายภาค) ภาคฤดูร้อน/2561		พ. 31 ก.ค. 62
วันสุดท้ายของการส่งผลการเรียนแก่ "I" ของภาคการศึกษาที่ 2/2561		พฤ. 18 ก.ค. 62

หมายเหตุ ปฏิทินวิชาการอาจมีการเปลี่ยนแปลงมหาวิทยาลัยจะประกาศให้ทราบเป็นครั้ง ๆ ไป

ประกาศ ณ วันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2561

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติรี มณีโกศล)

รักษาราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

หมายเลขโทรศัพท์และเว็บไซต์หน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย

ชื่อคณะ/หน่วยงาน	หมายเลขโทรศัพท์
คณะครุศาสตร์	0 5388 5500
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	0 5388 5700
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	0 5388 5600
คณะวิทยาการจัดการ	0 5388 5800
คณะเทคโนโลยีการเกษตร	0 5388 5400
วิทยาลัยนานาชาติ	0 5388 5983
วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน	0 5388 5450
บัณฑิตวิทยาลัย	0 5388 5990
ศูนย์ภาษา	0 5388 5567
สำนักศิลปะและวัฒนธรรม	0 5388 5860
สำนักดิจิทัลเพื่อการศึกษา	0 5388 5924
สำนักหอสมุด	0 5388 5900
สำนักทะเบียนและประมวลผล	0 5388 5960
กองพัฒนานักศึกษา	0 5388 5430
กองคลัง (งานการเงิน)	0 5388 5350
กองอาคารสถานที่	0 5388 5380
งานประชาสัมพันธ์	0 5388 5555
สถานีวิทยุ FM 88.5 MHz	0 5388 5885
ร้านค้าสวัสดิการ CMRU Shop	0 5388 5368

คณะผู้รับผิดชอบโครงการและจัดทำคู่มือ

ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษรา ปัญญา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดารารัตน์ ไซยาโส

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรถ อัจฉริยมณตรี

นางสารคำ เมืองแก้ว

นายยงยุทธ แสนใจพรม

นางสาวยุพิน ชียานันต์

นางมัทธา ปินทะนา

ผู้อำนวยการสำนักทะเบียนและประมวลผล

รองผู้อำนวยการสำนักทะเบียนและประมวลผล

รองผู้อำนวยการสำนักทะเบียนและประมวลผล

รองผู้อำนวยการสำนักทะเบียนและประมวลผล

รักษาการหัวหน้า งานทะเบียนและประมวลผล

รักษาการหัวหน้า งานบริการการศึกษา

รักษาการหัวหน้า งานบริหารทั่วไป

ผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะกรรมการการจัดการความรู้ของสำนักทะเบียนและประมวลผล

ผู้ดูแลโครงการ เขียนบทนำ รวบรวมเนื้อหา ตรวจสอบและจัดทำคู่มือ

นายเอนก กษัยวงศ์

ผู้ตรวจสอบเนื้อหาและความถูกต้องของคู่มือ

นางสาวนิตยา พุกธิ

ผู้ออกแบบคู่มือ

นางสาวพิชฌาย์ธรณ์ ธรรมชัย , นายวินัย กันขัติ

Office of the Registrar

Chiang Mai Rajabhat University

สำนักทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
เลขที่ 202 ถ.ช้างเผือก ถ.ช้างเผือก อ.เมือง จ.เชียงใหม่
โทรศัพท์ 0 5388 5960-80 โทรสาร 0 5388 5970